ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΑΝ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ
ΓΕΩΡ. Τ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΩΑΝ. ΚΑΠΕΤΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. ΒΕΚΙΑΡΕΛΗΣ
ΣΤ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΜΕΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΟΝ

" TRAPEZITIKI „ · ORGANE DE L'ASSOCIATION DES EMPLOYÉS DE LA BANQUE NATIONALE DE GRÈCE,

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΜΕΡΚΗΣ 19 - ΤΗΛ. 27-944 | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. ΣΑΓΚΡΙΩΤΗΣ | ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ : ΑΛ. ΧΑΜΨΑΣ | ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1938 ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 43

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

Ὑπὸ Dr PAUL WIEL, BERLIN ἄρθρον δημοσιευθὲν εἰς τὸ Περιοδικὸν Der Deutsche Volkswirt.

Ἀπὸ τοῦ Παγκοσμίου πολέμου κατέστη φανερὸν εἰς πάντα διανοούμενον ἄνθρωπον, ὅτι ὁ πόλεμος τοῦ μέλλοντος δὲν πρόκειται νὰ διεξαχθῇ ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν σχεδὸν μόνον ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ, ἀλλ' ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους. Ὁ εὐρὺς χαρακτὴρ τοῦ μελλοντικοῦ πολέμου προκύπτει ἐκ τῆς λόγῳ μηχανοποιήσεως τῶν Στρατῶν, μεγίστην σημασίαν ἀποκτησάσης Οἰκονομίας καὶ ἐκ τῆς δημιουργίας Στρατῶν μὲ μεγάλας μάζας. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ σύγχρονος πόλεμος εἶναι πρωτίστως πόλεμος ὑπὸ εὐρεῖαν ἔννοιαν. Βεβαίως δὲν ἔπεται ἐξ αὐτοῦ ὅτι ὁ πόλεμος δέον ἐπίσης νὰ εἶναι καὶ ὑψηλῆς ἐντάσεως, ὁ κατὰ τὸν Clausewitz (Σ. Μ.) «ἀπόλυτος πόλεμος», μολονότι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μελλοντική τις ἔνοπλος σύγκρουσις μεταξὺ μεγάλων Κρατῶν θὰ εἶναι μεγίστης ἐντάσεως.

Τότε ὁ πόλεμος παρουσιάζει μεγάλην ἔντασιν ὅταν οἱ ἀντίπαλοι μὲ πᾶν μέσον ἐπιζητοῦσι τὴν ἀποφασιστικήν, τὴν κρίσιμον μάχην, ἥτις κατὰ τὸν Clausewitz ἀποτελεῖ τὸν «συγκεντρωμένον πόλεμον» (Σ. Μ.) Προϋποτίθεται μὲ τοῦτο, ὅτι εἰς τὸν μέλλοντα πόλεμον τὸ ὄργανον τῆς βίας θὰ εἶναι ὁ Στρατὸς ὡς ἦτο καὶ ἄλλοτε, καὶ ὅτι ἐν τέλει μὲ τὸν Στρατὸν δέον νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ ἀποφασιστικὴ νίκη. Τοῦτο ἀμφισβητοῦσι τινὲς λέγοντες : Τί ὀφελεῖ ὁ ἄριστος στρατὸς ὅταν τὰ πυρομαχικὰ ἐξαντληθῶσιν ἢ ὅταν τὰ φθαρέντα ὅπλα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντικατασταθῶσι ; Τὰ περιωρισμένα ὅρια τοῦ ἡμετέρου ἄρθρου δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ συζητήσωμεν ἀναλυτικῶς τὴν ἄνω ἀντίληψιν. Ἐάν, ὡς ἤδη παρετηρήσαμεν, ἐν τελικῷ συμπεράσματι, ὁ ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν πόλεμος ἀποτελεῖ συνέπειαν τῆς ἐξαρτήσεως τοῦ Στρατοῦ ἐκ τῆς Οἰκονομίας, τίθεται τότε τὸ ἐρώτημα : Ποίαν ἐπιρροὴν θὰ ἀσκήσῃ ἡ Οἰκονομία ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ μέλλοντος ;

Αἱ ἐπιδράσεις τῆς Οἰκονομίας ἐπὶ τοῦ πολέμου

Τὸ πόσον ηὐξήθη ἡ σημασία τῆς ἐπιρροῆς ταύτης δεικνύουσιν οἱ κάτωθι ἀριθμοί : Κατὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870—71 ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ Γερμανικοῦ Στρατοῦ ἐκστρατείας ἀπετέλεσε τὰ 70 ο)ο τῶν ἀποστελλομένων ἐνισχύσεων. Ἐν τῷ παγκοσμίῳ πολέμῳ ἡ ἀναλογία αὕτη ἐποίκιλλε μεταξὺ 13 ο)ο καὶ 30 ο)ο. (1). Ἡ Ἀμερικὴ ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Πολέμῳ ἐδέησε νὰ ἀπασχολῇ 17 ἀνθρώπους κατὰ μέσον ὅρον πρὸς συντήρησιν ἑνὸς στρατιώτου (2). Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Γάλλου Στρατηγοῦ Debeney («Caractères des Armées Modernes» εἰς τὴν Revue militaire Suisse) ἕκαστον αὐτομάτως γεμιζόμενον ὅπλον ἀναγκαιοῖ ἑπτὰ ἕως ὀκτὼ ἀνθρώπους εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας, τοὐτέστιν ἓν τάγμα ὅπερ ἔχει τεσσαράκοντα τοιαῦτα ὅπλα ἔχει ἀνάγκην τριακοσίων περίπου ἀνθρώπων εἰς τὴν ἐνδοχώραν. Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι δεικνύουσιν ὅτι ὁ Ἀρχιστράτηγος τοῦ Μέλλοντος δέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει δεσμεύσεις, αἵτινες πρότερον ἦσαν ἄγνωστοι. Τὸ πρόβλημα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ Στρατοῦ ὑπέρποτε θὰ δεσπόζῃ εἰς τὰ συντασσόμενα σχέδια ἐπιχειρήσεων.

Ὁ Clausewitz εἰς τὸ «περὶ πολέμου» ἔργον του καὶ εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ὅτι στρατιωτικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ σύντριψις τοῦ ἐχθροῦ, γράφει μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς : «Θέτομεν ἤδη σαφέστερον τὸ ἐρώτημα : ἆραγε ὁ τελικὸς οὗτος σκοπὸς εἶναι δυνατὸν καὶ ἁρμόζει νὰ ἐπιδιωχθῇ ; Ἐν πρώτοις αἱ στρατιωτικαὶ δυνάμεις μας πρέπει νὰ ὦσιν ἀρκεταὶ ἵνα :

1ον. Καταγάγωσιν ἀποφασιστικὴν νίκην κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ.

2ον. Καταναλώσωσι τὴν ἀπαιτουμένην ποσότητα δυνάμεως, ὥστε νὰ ἐξιχθῇ ἡ νίκη μέχρι τοῦ σημείου ὅπου ἀποκατάστασις τῆς ἰσορροπίας μεταξὺ τῶν ἑκατέρωθεν δυνάμεων ἀποκλείεται.

Ἔπειτα, δέον συμφώνως πρὸς τὴν πολιτικὴν ἡμῶν κατάστασιν νὰ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι διὰ τῆς ἀποφασιστικῆς ταύτης νίκης δὲν πρόκειται νὰ δημιουργήσωμεν νέους ἐχθρούς, ἱκανοὺς νὰ μᾶς φέρωσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸν ἀρχικὸν ἀντίπαλον».

Ἡ παράγραφος 2 ἔχει ἄμεσον πολεμικο-οἰκονομικὴν σπουδαιότητα διότι ἐνδέχεται ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἰσορροπίας νὰ μὴ εἶναι δυνατή, μόνον διότι ἡ Οἰκονομία τῆς ἀντιπάλου χώρας ἐξησθένισε τόσον ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ ἐφοδιάζῃ ἐπαρκῶς λαόν τε καὶ στρατὸν διὰ περαιτέρω ἀντίστασιν.

Ἔτι σπουδαιοτέρα καθίσταται ἡ σημασία τῆς Οἰκονομίας ὅταν ἡ σύντριψις τοῦ ἀντιπάλου δὲν εἶναι δυνατή. Ὁ Clausewitz διακρίνει σχετικῶς τρεῖς περιπτώσεις.

1) Κατάκτησιν ἑνὸς οἱουδήποτε μικροῦ ἢ ὁπωσδήποτε ἀρκετοῦ τμήματος τῆς ἐχθρικῆς χώρας.

2) Διατήρησιν τῆς ἡμετέρας χώρας μέχρις ὅτου παρουσιασθῶσι καλύτεραι εὐκαιρίαι (ἡ συνήθης περίπτωσις τοῦ ἀμυντικοῦ πολέμου).

3) Ὁ πολιτικῶς ἐπιτιθέμενος ἐπιτίθεται ἐπίσης καὶ στρατιωτικῶς.

Παραιτούμεθα τῆς ἐξετάσεως τῆς περιπτώσεως 3 ἣν ὁ Clausewitz κατὰ λίαν ἐνδιαφέροντα τρόπον ἐξηγεῖ. Εὐνόητον εἶναι ὅτι ἂν πρέπει νὰ διεξαχθῇ ὁ πόλεμος καθ' ὃν τρόπον ὁρίζουσιν αἱ περιπτώσεις 1 καὶ 2, τότε αἱ οἰκονομικαὶ ἀπόψεις ἀποκτῶσιν ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Ἡ κατάκτησις μικροῦ τινος τμήματος τῆς ἐχθρικῆς χώρας δύναται π.χ. νὰ ἐπιτευχθῇ ἵνα πληγῇ πολεμικοοικονομικῶς ὁ ἀντίπαλος. Δύναταί τις τότε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν κατάστασιν ἀναμονῆς ὡς σύμμαχον πολὺ περισσότερον ἢ πρίν. Ὁ παρερχόμενος χρόνος εἶναι ἐχθρὸς τοῦ ὑποφέροντος ἐξ ἐλλείψεων, ἡ ἀναμονὴ ἄρα ἀποτελεῖ πολεμικὸν μέσον τοῦ πλουσίως ἐφοδιασμένου, ἐφ' ὅσον ἄλλοι λόγοι δὲν ἐπιβάλλουσι τὴν ἐπιθετικὴν δρᾶσιν. Δυνατὸν φυσικῷ τῷ λόγῳ νὰ συμβῇ μία χώρα σχετικῶς ἀσθενὴς ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν νὰ εἶναι ἰσχυροτέρα οἰκονομικῶς τοῦ ἀντιπάλου. Ἐὰν μία ἐμπόλεμος χώρα εἶναι καλῶς ἐφωδιασμένη, ὥστε νὰ δύναται νὰ παρατείνῃ ἕνα μακροχρόνιον πόλεμον, ἐνῷ ἡ ἀντίπαλος χώρα οὐχί, τότε ἐφ' ὅσον ἡ ἀντίπαλος χώρα ἐπιτίθεται, ἡ πρώτη ἐπωφελεῖται οὐ μόνον πάντων τῶν πλεονεκτημάτων τῆς στρατιωτικῆς ἀμύνης «διότι ἡ στρατιωτικὴ ἄμυνα ὑπερτερεῖ ὡς τρόπος διεξαγωγῆς πολέμου», ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων. Αἱ ἄνω σκέψεις δύνανται νὰ ἀγάγωσιν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ πολιτικῶς ἐπιτιθέμενος μεταβάλλεται εἰς πολιορκητήν, ἀναμένει καὶ μόνον ἀποκρούει τὰς ἐπιθέσεις τοῦ ἀμυνομένου μέχρις ὅτου ἐξαντληθῇ ἡ οἰκονομικὴ ἰσχὺς τοῦ ἀντιπάλου.

Ἅπαξ οὕτω δέον νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ὁπωσδήποτε ἡ διεξαγωγὴ τοῦ πολέμου ἐ-

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην σελίδα)

Σ. Μ. Ὁ Πρῶσσος στρατηγὸς Carl von Clausewitz (1780—1831) μετασχὼν τῶν πολέμων κατὰ τοῦ Ναπολέοντος ὅτε κατ' ἐπανάληψιν ἐχρημάτισεν ἐπιτελάρχης Σωμάτων Στρατοῦ, καὶ διατελέσας κατὰ τὰ ἔτη 1818—1830 διευθυντὴς τῆς ἐν Βερολίνῳ Γενικῆς Πολεμικῆς Σχολῆς (τῆς μετέπειτα Πολεμικῆς Ἀκαδημίας) συνέγραψε μεταξὺ ἄλλων τὸ περίφημον ἔργον «Vom Kriege» (περὶ πολέμου), ἔνθα χαρακτηρίζει τὸν πόλεμον ὡς βίαιον μέσον τὸ ὁποῖον ἡ πολιτικὴ χρησιμοποιεῖ ἐναντίον ἐχθρικῆς χώρας, ἵνα ἀναγκάσῃ ταύτην νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἡμετέραν θέλησιν. Ὑπερακοντίζων τὸν Clausewitz ὁ πολὺς στρατάρχης Ludendorff εἰς τὸ τελευταῖον ἔργον του «Der totale Krieg» (ὁ καθολικὸς πόλεμος) θεωρεῖ τὸν πόλεμον οὐχὶ ἁπλῶς ὡς μέσον ἀλλ' αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν ὡς σκοπὸν ἑνὸς ἀκμαίου καὶ μαχητικοῦ Ἔθνους.

(Σ. Μ.) Ὅρα : Clausewitz Vom Kriege IV—11.

«Ἡ ἀποφασιστικὴ μάχη δέον νὰ θεωρῆται ὡς συγκεντρωμένος πόλεμος, ὡς τὸ κέντρον βάρους ὁλοκλήρου τοῦ πολέμου ἢ τῆς ἐκστρατείας».

1) Sarter. Ἡ λειτουργία τῶν γερμανικῶν σιδηροδρόμων ἐν τῷ πολέμῳ.

2) Συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Στόλου (5[12[35) ἀνακοινώσεις περὶ σχεδίων ἐπιστρατεύσεως ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ Ὑπουργοῦ Davis.

ΝΑΥΤΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Ὑπὸ κ. ΑΝΑΣΤ. Ν. ΣΠΟΥΡΓΙΤΟΥ Καθ. Ἰδιωτ. Οἰκ. ἐν τῇ Ἀνωτ. Σχ. Οἰκ. καὶ Ἐμπ. Ἐπιστημῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς παροχῆς πιστώσεων εἰς τοὺς ναυτιλλομένους ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ πλοίου εἴτε δι' εἰδικῶν Ὀργανισμῶν, Ναυτικῶν Τραπεζῶν, εἴτε διὰ τῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν, προστιθεμένου εἰς τὰς λειτουργίας αὐτῶν τοῦ τοιούτου δανεισμοῦ, εἴτε καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον διὰ τῶν συνήθων Τραπεζῶν, εἴτε καὶ ἀπ' εὐθείας διὰ δανεισμοῦ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου παρὰ ταῖς διαφόροις χώραις δὲν χρονολογεῖται ἀπὸ χρόνου μακροῦ. Ἐν τούτοις τὸ 1898 ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν, εἰ καὶ Τράπεζα καταθέσεων, ὡς ἐξέθηκα εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ παρόντος ἄρθρου, παρεχώρησε πιστώσεις τοιαύτας. Εἰ καὶ δ' εἰς ἄλλα Κράτη ἐδόθησαν ἐπιχορηγήσεις, ἐπιδόματα διὰ ναυπηγήσεις, ἐφοπλισμὸν τοῦ πλοίου, μακροὺς πλόας ἐγένοντο ἐκπτώσεις τιμολογίων διὰ τὰς σιδηροδρομικὰς μεταφοράς, ἐφ' ὅσον τὸ ἐμπόρευμα ἐπρόκειτο νὰ μεταφερθῇ ἀτμοπλοϊκῶς εἰς ξένην χώραν ἠγνοήθη τέλεον ὁ δανεισμὸς ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίων μέχρις ἐσχάτων. Μόνη ἡ Ὁλλανδία ἔσχεν ἤδη, πρὸ περίπου πεντηκονταετίας, ἐκτὸς τῶν Τραπεζῶν, αἵτινες παρεῖχον ὑποθηκικὰς πιστώσεις εἰς τὴν ἀκίνητον κτῆσιν, εἰδικὰς ναυτικὰς Τραπέζας, αἵτινες ἐδάνειζον ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ πλοίου. Τὸ ἔτος 1913 ἀριθμοῦνται δέκα τοιαῦται Ναυτικαὶ Τράπεζαι καὶ ἔχουν εἰς ναυτικὰς ὑποθηκικὰς τοποθετήσεις φιορ 61 518080.

Ὁ κ. Κυρ. Σπηλιόπουλος εἰς τὸ τόσον μεμελετημένον καὶ καλὸν ἄρθρον του «Τραπεζιτικὴ» φύλλον Σεπτεμβρίου 1937) «περὶ ναυτικῆς πίστεως» μᾶς δίδει εἰκόνα τῶν γενομένων τὰ τελευταῖα ἔτη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ναυτικὴν πίστιν, εἰς τὰ ἄλλα Κράτη ὥστε μὲ ἀπαλλάσσει τῆς ἀνάγκης νὰ ἀπασχοληθῶ μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐνταῦθα (ἴδε καὶ Γ. Σακαλῆς ἡ «Ναυτικὴ πίστις» Οἰκ. Ταχυδρ. 25)1)1931).

Τὸ ἔτος 1920 ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Βενιζέλος συνέλαβε τὴν ἰδέαν τῆς ἱδρύσεως ὑποθηκικῆς Τραπέζης καὶ ἐπεδίωξε τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ σχετικοῦ νόμου. Ὁ τότε Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας κ. Σπυρίδης μοὶ ἀνέθεσε τὴν ἐντολὴν νὰ προβῶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου. Ἐζήτησα δεκαπενθήμερον προθεσμίαν, ὅπως συντάξω νομοσχέδιον πλῆρες, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἄμεσος ἀνάγκη ἐκδόσεως λεπτομερειακῶν διαταγμάτων, ὡς ἄλλως τε ἔχει καὶ ὁ τελειότατος περὶ ὑποθηκικῶν Τραπεζῶν γερμανικὸς νόμος. Ὁ Ὑπουργὸς μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι ὁ Πρόεδρος μέλλων ν' ἀναχωρήσῃ ἐζήτει τὴν ἄμεσον ἐντὸς εἰκοσιτετραώρου σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου ὅπως τὸ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Πράγματι δ'ἐν μιᾷ νυκτὶ καὶ μόνῃ συνέταξα τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν. Τὸ νομοσχέδιον ἐψηφίσθη ὡς εἶχε συνταχθῇ ἄνευ τῆς παραμικρᾶς μεταβολῆς, καὶ ἐγένετο ὁ νόμος 2413 ἀπὸ 5)6)5)7)1920.

Ἔκρινα τότε ὅτι μεταξὺ τῶν πρώτων ἢ μᾶλλον ὁ πρῶτος κλάδος, ὅστις ἔπρεπε νὰ ὑποστηριχθῇ ἦταν ὁ ναυτιλιακός. Οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων εἶναι καλοὶ ναυτικοί. Ἡ ναυτιλία εἰσφέρει χρῆμα εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ προσδίδει τιμὴν καὶ εὔκλειαν εἰς αὐτήν. Τολμῶ νὰ εἴπω ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ὑποστήριξίς της πλέον ἢ ἐκείνης τῆς ἀκινήτου κτήσεως. Παρενέβαλα ὅθεν εἰς τὸ νομοσχέδιον τὴν διάταξιν ὅτι ἡ ἱδρυθησομένη ὑποθηκικὴ Τράπεζα, ἐκτὸς τῶν δανείων ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων θὰ παρέχῃ ἐπίσης πιστώσεις εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ πλοίου. Ὁ νόμος οὗτος δὲν ἐφηρμόσθη καὶ δὲν συνεστήθη ἡ ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένη ὑποθηκικὴ Τράπεζα, περιλαμβάνουσα κατ' ἐξοχὴν μεταξὺ τῶν λειτουργιῶν της τὰ ναυτικὰ ὑποθηκοδάνεια, συνεπείᾳ τῶν ἐπακολουθησάντων πολιτικῶν γεγονότων.

Ἡ ἰδέα εἶχε ριφθῇ διὰ τὴν ἵδρυσιν Ὑποθηκικῆς Τραπέζης καὶ ἐψηφίσθη νέος νόμος, ὁ νόμος 3221 ἀπὸ 28)30)8)1924 «Περὶ Κτηματικῶν Τραπεζῶν» καταργῶν τὸν νόμον 2413 «περὶ Ὑποθηκικῶν Τραπεζῶν» Κατὰ τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου ἐγὼ ἠγνοήθην

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Οἰκονομία καὶ Πόλεμος Ὑπὸ Dor Paul Wiel.
Ἡ Ναυτικὴ Πίστις Ὑπὸ Ἀναστ. Ν. Σπουργίτου.
Αἱ ἐργασίαι τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν κατὰ τὸ 1937.
Ἡ Ἐτησία ἔκθεσις τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.
Ἀπλούστευσις τῆς λογιστικῆς ἀπεικονίσεως τῶν εἰς συν)γμα ἐγγραφῶν Ὑπὸ Π. Κ. Οἰκονομέα.
Ἡ κρίσις τῆς Εὐρώπης καὶ τὰ αἴτιά της Ὑπὸ Ἀντρὲ Σιγκφρίντ.
Ἡ παγκόσμιος παραγωγὴ καὶ κατανάλωσις ἀραβοσίτου.
Οἰκονομικαὶ εἰδήσεις ἐξωτερικοῦ.
Τὰ κυριώτερα ἐμπορεύματα.
Ἑλληνικὴ οἰκονομικὴ κίνησις.
Τὰ κυριώτερα γεγονότα.

Ἡ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ,

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐσωτερικοῦ	Δρχ.	60
Ἐξωτερικοῦ	Δολ.	2
Τιμὴ φύλλου	Δρ.	5
Εἰδικῆς ἐκδόσεως	Δρχ.	10

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ :

Χ. ΧΑΝΔΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 19

Τὰ ἐμβάσματα ἐπ' ὀνόματι τῆς «ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ»

Αἱ ἀποδείξεις δέον νὰ φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Διαχειριστοῦ καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Περιοδικοῦ.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, ὅπως γνωστοποιῶσιν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Περιοδικοῦ πᾶσαν μεταβολὴν τῆς διευθύνσεώς των.

Δυνάμει τοῦ περὶ Τύπου Νόμου
Ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς Ὕλης
ΑΛ. ΧΑΜΨΑΣ Αμερικῆς 19
Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Κυριαδῶν 79 — Πετράλωνα

ἀλλὰ τὸ χειρότερον εἶναι ὅτι ἠγνοήθη καὶ ἡ προστασία τῆς ναυτιλίας. Ὁ νόμος περιωρίσθη (ἄρθρα 3, 19) νὰ συμπεριλάβῃ μόνον τὴν χορήγησιν δανείων ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτων καὶ δανείων εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Εὐτυχῶς ἡ παροῦσα Κυβέρνησις ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος καὶ ἐξέδωκε τὸν Ἀναγκ. Νόμον 795 ἀπὸ 21)9)7)1937, κυρώσαντα σύμβασις μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης. Δὲν δημιουργεῖται εἰδικὴ Ναυτικὴ Τράπεζα, ἀλλ' ἀναλαμβάνει τὰς παραχωρήσεις δανείων ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίων ἡ ὑπάρχουσα Κτηματικὴ Τράπεζα. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἀποφασίζεται ὅπως ἡ Κτηματικὴ Τράπεζα χρησιμοποιῇ μέρος τῶν περιερχομένων αὐτῇ κεφαλαίων ἐξοφλήσεως ἐνυποθήκων δανείων ἢ δανείων ἐπὶ ἐκχωρήσει προσόδων εἰς μακροπρόθεσμα δάνεια πρὸς τὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν ἐπὶ ὑποθήκῃ πλοίων (ἄρθρ. 3 καὶ 5.)

Τὰ ὅρια τῆς παροχῆς τῶν πιστώσεων τούτων ἔσονται περιωρισμένα. Θὰ παρέχωνται τοιαῦτα διὰ τὰς ἐπισκευὰς τῶν πλοίων, ἐκτελουμένας ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ διὰ νὰς ἀνάγκας ἐκμεταλλεύσεως. Ἂς εἴμεθα εὐχαριστημένοι. Πρόκειται βεβαίως τὸ πρῶτον βῆμα, ὅπερ ἀσφαλῶς θὰ ἔχῃ συνέχειαν. Ἐφ' ὅσον πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ αὔξησις τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ καὶ ἡ βελτίωσις αὐτοῦ, πρέπει ἐν τῷ μέλλοντι αἱ πιστώσεις νὰ δοθῶσι καὶ πρὸς ἀπόκτησιν πλοίων, πρὸς συμπλήρωσιν ἐν ὀρθῷ μέτρῳ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ διαθέτει ὁ μέλλων ν' ἀγοράσῃ. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μία ἄλλη ἀνάγκη .Πρέπει νὰ ὀοθῶσι δάνεια πρὸς ἐξόφλησιν ὑπαρχόντων χρεῶν, βαρυνομένων διὰ μεγάλων τόκων (ἴδε ἀνακοινώσεις ὑφυπουργοῦ κ. Δ. Ρεδιάδη εἰς ἐπιθεώρησιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ φύλλον Αὐγούστου 1937 σελ. 780).

Ὁ σκοπὸς βεβαίως πλήρως θέλει ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἱδρύσεως Ναυτικῆς Τραπέζης, διότι μόνον μία τοιαύτη Τράπεζα θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ὀργανώσῃ εἰδικὰς ὑπηρεσίας πρὸς ἐξέτασιν ὅλων τῶν συμπαρομαρτούντων ζητημάτων, τῆς καταστάσεως τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ δανείσῃ, τῆς ἀντοχῆς αὐτοῦ, τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ δανείου, τῶν ἐν γένει συνθηκῶν τῆς θέσεως τῶν ναύλων, τῆς ἀξίας τῶν πλοίων, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἠθικοῦ τοῦ αἰτοῦντος τὸ δάνειον κλπ. Μία τοιαύτη Τράπεζα δι' εἰδικῶν κανονισμῶν. θέλει ρυθμίσῃ τὸ παρεχόμενον ποσοστὸν ἐπὶ τῆς τρεχούσης ἀξίας, τὴν διάρκειαν τῶν δανείων, τὸ ἐπιτόκιον, τὸ χρεώλυτρον, κ.τ λ. Ἡ τοιαύτη παροχὴ πιστώσεων εἰς τοὺς ναυτιλομένους θέλει ἔχει παμμέγιστα ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἑλληνικῆς ναυτιλίας καὶ τῆς ὑψώσεως αὐτῆς εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα. Ἡ Ναυτικὴ Τράπεζα θέλει διενεργεῖ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν πλοίων, ἐφ' ὧν παρεχώρησεν πιστώσεις, θέλει χρησιμεύῃ ὡς μεσάζων μεταξὺ πλοιοκτητῶν καὶ ἀσφαλιστῶν καὶ θὰ ἐπιτυγχάνῃ εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἀσφαλίστρων. προσθέτουσα τὸ ἠθικὸν αὐτῆς κῦρος, δύναται νὰ μεσολαβῇ διὰ τὰς ναυπηγήσεις καὶ ἐπισκευάς, διὰ τὴν προμήθειαν γαιανθράκων, τὰς ναυλώσεις, νὰ παρέχῃ πᾶσαν πληροφορίαν διὰ τὴν θέσιν τῶν ναύλων, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀναγκαίαν, ν' ἀντιπροσωπεύῃ τοὺς πλειοκτήτας κατά τὴν διαδικασίαν τῶν ἀβαριῶν καὶ ναυαγίων. Οἱ πλοιοκτῆται θ' ἀποκτήσωσι τὴν Τράπεζάν των καὶ εἰς αὐτὴν θὰ ἔχωσιν ἕναν ἰσχυρὸν ὀργανισμὸν προβλέποντα καὶ δεικνύοντα εἰς αὐτοὺς τὸ συμφέρον των καὶ προστατεύοντα αὐτούς. Ἡ ναυτικὴ πελατεία διὰ τῆς Τραπέζης θὰ ἐκτελεῖ πᾶσαν ἐργασίαν της, δεομένης τραπεζιτικῆς μεσολαβήσεως. Εἰς αὐτὴν θὰ ποιῆται τὰς καταθέσεις της, δι' αὐτῆς θὰ διενεργῇ τὰ ἐμβάσματά της κτλ. Ἄλλως τε δὲ ὁ κ. Ρεδιάδης ἐν τῇ ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένῃ ἀνακοινώσει του ρητῶς λέγει «Ἡ πίστωσις τοῦ εἰδικοῦ κλάδου τῆς Κτηματικῆς Τραπέζης θ'ἀποτελέσῃ τὴν ἀπαρχὴν καὶ τὴν βάσιν τῆς εἰς τὸ μέλλων ἱδρύσεως ἰδίας Ναυτικῆς Τραπέζης».

Ἀλλὰ διὰ ταῦτα δεῖ, δεῖ χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν δύναται γενέσθαι τῶν δεόντων. Τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια πρέπει δι' οἱουδήποτε τρόπου νὰ εὑρεθῶσι, καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ εὑρεθῶσι ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ παραγωγικῆς ἐργασίας προσοδοφόρου. Ὅταν τὸ κεφάλαιον πεισθῇ ὅτι πρόκειται ὅλαι αἱ προϋποθέσεις ἐκεῖναι δι' ἐξισφαλισμένην, ἐφ' ὅσον ἀνθρωπίνως δυνατόν, τοποθέτησιν, θὰ προσέλθῃ πρόθυμον καὶ ὑπεραρκετὸν διὰ μίαν τοιαύτην ἐπιχείρησιν. Ἀρκεῖ ἐπίσης νὰ πεισθῇ ὅτι ἡ διαχείρησις ἔσεται τιμία, συνεπείᾳ τῶν λαμβανομένων μέτρων καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων.

Ἀπομένουσι πολλὰ νὰ γίνωσιν, ἵνα ἡ ἑλληνικὴ ναυτιλία λάβει τὴν δέουσαν ἐξέλιξιν καὶ καταλάβῃ τὴν δέουσαν θέσιν ἐν τῷ παγκοσμίῳ ναυτικῷ. Καλυτέρα ἐκπαίδευσις τοῦ ναύτου, ἐξύψωσις τοῦ ἠθικοῦ, εὐγένεια ἤθους, λεπτότης συμπεριφορᾶς, κατανόησις τῆς ἀνάγκης πειθαρχίας, συγγραφαὶ καὶ μεταφράσεις ἔργων ναυτικῶν ὑποθέσεων, ὅπως τονώσωσι τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα κτλ. κτλ. Πρέπει πρὸ παντὸς νὰ δημιουργηθῇ ἡ συναίσθησις τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς ὑψίστης ἀποστολῆς τῆς ναυτιλίας καὶ ἡ πεποίθησις ὅτι πρόκειται περὶ ἐπαγγέλματος ἀξιοπρεποῦς, δυναμένου νὰ ἱκανοποιήσῃ πᾶσαν εὐγενῆ φιλοδοξίαν, ὥστε νὰ εὑρυνθῇ ὁ κύκλος τῶν εἰς αὐτὸ ἐπιδιδομένων διὰ τῆς προσελεύσεως ἐκ τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν τάξεων.

Ἡ παροῦσα Κυβέρνησις τῆς 4 Αὐγούστου ἔλαβε πράγματι διάφορα μέτρα διὰ τὴν ναυτιλίαν, καὶ ἰδίως κοινωνικῆς προνοίας. Ἐπεδιώχθη ἡ προστασία τῶν ἐργατῶν θαλάσσης διὰ καταλλήλου ὀργανώσεως τῶν Γραφείων εὑρέσεως ἐργασίας, τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων,τῆς εἰσαγωγῆς τῆςὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, τῆς καθιερώσεως ἐνιαίου μισθολογίου καὶ αὐξήσεως αὐτοῦ, τῆς ἐνισχύσεως ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, τῆς παροχῆς δανείων εἰς τοὺς ἀνέργους κτλ. Ἐξησφαλίσθη καλυτέρα πρακτικὴ ἐκπαίδευσις τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς Ὕδρας. Ἐκτὸς ὅμως ὅλων τούτων ἱδρύεται Ναυτικὸν Ἐπιμελητήριον, μέλλουν νὰ συσταθῶσι ναυτικὰ δικαστήρια, συνεκροτήθη Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Ναυτικοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου. Πρόκειτκι δὲ πρὸς λύσιν τὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ὡς καὶ τὸ ἀκτοπλοϊκόν. Αἱ ἐφοπλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις οὐδὲν ἧττον δὲν ἐλησμονήθησαν. Παρεσχέθησαν εἰς αὐτὰς διάφοροι διευκολύνσεις καὶ ἀπαλλαγαὶ καὶ ἐλαφρύνσεις ἀπὸ φορολογικὰ βάρη, ὡς μεταξὺ τούτων ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ νόμου 551 «περὶ ἀποζημιώσεως ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἵνα δοθῇ ἀντιστάθμισμα διὰ τὰς σχετικὰς ἐπιβαρύνσεις καὶ ἵνα αὗται συντελέσωσιν εἰς τὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν ἀνακούφισιν καὶ ἐνισχύσωσι τὴν συναγωνιστικὴν αὐτῶν ἱκανότητα. Καταρτίζεται δ' ἐπίσης νομοσχέδιον ἐξασφαλίζον τὸν ἔλεγχον τῶν ναυτικῶν ἀτυχημάτων. Ἐλήφθησαν μέτρα συντελοῦντα εἰς τὴν ὕπαρξιν καλῶν σχέσεων καὶ τὴν ἁρμονικὴν συνεργασίαν μεταξὺ ἐφοπλιστῶν καὶ ἐργατῶν θαλάσσης. (Τὰ πεπραγμένα τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας 4)8)36—4)8)37 εἰς Ἐπιθεώρησιν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ φύλλον Αὐγούστου. Εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς Ἐπιθεωρήσεως ἄρθρον Δ. Ρεδιάδη εἰς Βρεττανικὸν περιοδικόν. Καὶ εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Φεβρουαρίου 1937 ἀνακοινώσεις Δ. Ρεδιάδη).

Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ληφθέντων μέτρων καὶ τὴν μελέτην ἐκείνων, ἅτινα μέλλουσι νὰ ληφθῶσιν, ἡ Ναυτικὴ Τράπεζα θέλει εἶσθαι ὁ πρωτεύων ὁδηγητής. Αὕτη θέλει δίδει τὰς δεούσας κατευθύνσεις διὰ τὴν ὀργάνωσιν αὐτῶν. Αὕτη θέλει ἵστασθαι ἐπὶ τοῦ πεδίου μάχης ὅπως μελετᾷ καὶ ὁδηγῇ. Ὑπάρχει δ' ἰσχυρὰ Κυβέρνησις, ἥτις ἔχει οὐ μόνον τὴν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ τὴν θέλησιν, ὑπὸ τὸν ἀόκνως ἐργαζόμενον Πρόεδρον, ὅπως φέρῃ εἰς πέρας πᾶν, οὑτινος ἐπιλαμβάνεται.

Παρὰ τῷ Ἕλληνι ἀπαντᾶται ἡ συγκέντρωσις ὅλων τῶν ἰδιοτήτων ἐκείων, αἵτινες δημιουργοῦν τὸν καλὸν ναυτικόν. Τὸ τοιοῦτον παρατηρεῖται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ διατηρεῖται ἀνέπαφον μέχρι σήμερον μέχρις ἡμῶν. Ἡ ἔμφυτος αὕτη κλίσις καὶ ἱκανότης εἰς τὴν ναυτιλίαν συνοδεύουσα καὶ παρακολουθοῦσα τὴν ἑνότητα τῆς φυλῆς προκαλεῖ τὴν κατάπληξιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν ξένων Ὁ Ratgel das Meer als Voelkoeryrösse σελ. 69) γράφει. «Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως οἱ κληρονόμοι τοῦ ναυτικοῦ μεγαλείου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων». Καὶ ταῦτα πάντα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τοῦ Κράτους ὑλικῆς, ἠθικῆς ἢ καὶ ἁπλῶς ρυθμιστικῆς.

Ἡ Ἑλλάς, ὅπως καταλάβῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν διεθνῆ οἰκογένειαν πρωτεύουσαν θέσιν,δέον νὰ ἐπιδιώξῃ ἀνώτερα ἰδανικὰ καὶ δι' ὅπερ σκοπὸν τόσην προσπάθειαν καταβάλλει ὁ κ. Μεταξᾶς. Πάντες πρέπει ν' ἀποβλέψωμεν καὶ ἐργασθῶμεν δι' ἕνα κοινὸν σκοπόν. Ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ γίνῃ ναυτικῶς ἰσχυρά. Τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον εἶναι διεσπαρμένον εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς ὑφηλίου. Οἱ δεσμοὶ πρὸς τὴν πατρίδα ὑφίστανται ἐν τῷ χρόνῳ διότι πᾶν ἐν τῷ κόσμῳ φθαρτόν, χαλάρωσιν. Ὅπως διατηρηθῇ ἀμείωτος ἡ στοργὴ πρὸς τὴν πατρίδα, ὅπως κρατηθῶσι καὶ μάλιστα ἀναπτυχθῶσι τὰ αἰσθήματα τοῦ ἔξω Ἑλληνισμοῦ, τὸ σπουδαιότερον πρὸς τοῦτο κίνητρον εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ. Ὁ ἐν τῇ ξένῃ βλέπων τὴν σημαίαν τῆς πατρίδος του, σχηματίζει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ γενέτειρα δὲν τὸν ἐλησμόνησεν. Ἀποκτᾶ θάρρος καὶ αἰσιοδοξίαν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ξένων, τῶν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος κατοικούντων, ὅταν βλέπουν ὅτι ἡ πατρίς του, εἰ καὶ μικρά, κατέχει περίβλεπτον θέσιν εἰς τὴν ναυτιλίαν, διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ὁποίας, ἅπασαι καὶ αἱ πλουσιώτεραι χῶραι καταβάλλουσιν τόσην προσπάθειαν. Ἡ ἐπιρροὴ ἀσκεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλοδαπῶν, οἵτινες σχηματίζουσι καλὴν ἰδέαν περὶ τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος, διαπινθανόμενοι ἐν γένει τῶν προόδων αὐτῆς, ἰδίως εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Ναυτιλίαν καὶ ὅτι μεγάλα ποσὰ ἐμπορευμάτων μεταφέρονται δι' Ἑλληνικῶν πλοίων. Ἅπαντες εὐχόμεθα ὑπὲρ εἰρήνης, διαρκείας, ἀλλ' ἐὰν ἐκραγῇ πόλεμος, πόσον ἀνεκτίμητος ἔσεται ἡ συμβολὴ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ὡς ἐδείχθη καθ' ὅλας τὰς τοιαύτας καταστάσεις.

«Ναυπηγήσατε τριήρεις ἐπανελάμβανεν ὁ Θεμιστοκλῆς. Ἡ ναυτιλία εἶναι ὄργανον ἐθνικῆς ἰσχύος ἀποτελεῖ τὴν εὐρείαν λεωφόρων, ἥτις φέρει εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν

ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΤΟΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥ κ. ΜΑΡΟΥΔΑ

Ἀσχοληθεὶς καὶ ὁ ἴδιος πρὸ εἰκοσαετίας μὲ τὸν καταρτισμὸν τῶν καὶ σήμερον ἔτι ἐν ἰσχύει παρὰ τῇ Τραπέζῃ μας τοκολογίων καὶ μελετήσας τοὺς ἐν τῇ Τραπεζιτικῇ δημοσιευθέντας ἐσχάτως νέους πίνακας τοῦ Συναδέλφου κ. Μαρούδα, δι' ὧν ὁ ὑπολογισμὸς τῶν τόκων ἐπιτυγχάνεται δι' ἑνὸς μόνον πολλαπλασιασμοῦ, κρίνω τούτους λίαν ἐξυπηρετικούς, ὄχι μόνον διὰ πάντα λογιστήν, ἀλλὰ καὶ γενικώτερον διὰ πάντας τοὺς ἔχοντας τοκοφόρους λ]σμοὺς καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ εὑρίσκωσιν εὐκόλως τοὺς τόκους τῶν λ)σμῶν αὐτῶν ἢ τὰ προεξοφλήματα τῶν γρ)τίων των.

Λύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη ἀποτελεῖ μίαν ἐπαινετὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἁπλοποίησιν καὶ συντόμευσιν τῶν ὑπολογισμῶν καὶ θέλει ἀποδειχθῇ ἐν τῇ πράξει λίαν χρήσιμος.

Ἕκαστος πίναξ, παρέχων ἀπὸ μιᾶς μέχρι χιλίων ἡμερῶν τὸν πολλαπλασιαστὴν τοῦ κεφαλαίου, καθιστᾶ δυνατὴν τὴν ἀνεύρεσιν εὐχερῶς παντὸς ζητουμένου τόκου διὰ μιᾶς μόνης ἀριθμητικῆς πράξεως, ἤτοι ἑνὸς μόνον πολλαπλασιασμοῦ, συντομευομένης οὕτω κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας.

Ἡ εὐχέρεια αὕτη τῆς δι' ἑνὸς μόνον πολλαπλασιασμοῦ ἀνευρέσεως τοῦ ζητουμένου τόκου ἔχει ἀκόμη μεγαλυτέραν σημασίαν, ἂν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὴν εὐρυτάτην διάδοσιν ἣν ἔχει σήμερον ἡ πολλαπλασιαστικὴ μηχανὴ εἰς τὰς

ἐν τῇ ξένῃ ὁμοεθνῶν μας· προσκομίζει τιμὰς καὶ πλοῦτον καὶ προάγει τὸν πολιτισμὸν διὰ τῆς γνωριμίας μεταξὺ τῶν λαῶν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνσταλλαχθῇ καὶ στερεωθῇ εἰς τὰς ψυχὰς ἡ ἰδέα ὅτι ἡ πρὸς τὰ πρόσω πορεία τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, αὐτὸς ὁ πολιτισμός μας ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ναυτιλίας. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι χώρα πτωχή, ὁ ναυτιλιακὸς κλάδος εἶναι κλάδος πλούσιος, δυνάμενος νὰ συνεισφέρῃ καὶ καταστήσῃ ἡμᾶς αὐτάρκεις. Ἀγαπήσωμεν τὴν θάλασσαν, διότι ἐκεῖ ἔγκειται ἡ σωτηρία ἡμῶν καὶ αὐτὴ ἡ ὕπαρξίς μας. Ἡ Κυβέρνησις, οἱ ναυτιλλόμενοι ἐπαγγελματίαι, οἱ λοιποὶ ἐπαγγελματίαι, ἐν γένει ἅπαν τὸ ἑλληνικὸν κοινόν, ἅπαντες πρέπει νὰ ἐνστερνισθῶμεν τὴν ἰδέαν ὅτι διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ ὕπαρξις Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ ἀποτελεῖ ἀνάγκην διὰ τὴν εὐημερίαν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων καὶ ἅπαντες πρέπει νὰ ἐργασθῶμεν ἐν κοινῇ συμπράξει διὰ τὴν πρόοδον αὐτοῦ. Ἡ φύσις μᾶς ἐπροίκισε μὲ τὰ σπουδαιότερα προσόντα διὰ τὴν ναυτικὴν ἐπίδοσιν· ἐτοποθέτησεν εὐρύτατα τὴν χώραν μας ἐν τῇ θαάλσσῃ· δὲν ἠθέλησε νὰ μᾶς στερήσῃ οὐδεμιᾶς τῶν ἀναγκαίων ἰδιοτήτων πρὸς δημιουργίαν καλῶν ἐργατῶν θαλάσσης. Ἐπωφεληθῶμεν τῶν τόσων δαψιλῶς ὑπὸ τῆς φύσεως χορηγηθέντων ἡμῖν δώρων, ἀναμνησθῶμεν τῶν κατορθωμάτων τῶν προγόνων μας καὶ ἂς προσκολληθῶμεν εἰς μίαν ἰδέαν, τὴν ἰδέαν τῆς πρὸς τὰ πρόσω πορείας τῆς ναυτιλίας.

Τραπέζας καὶ τοὺς σοβαροὺς οἰκονομικοὺς ὀργανισμούς. Ὁ πολλαπλασιασμὸς οὗτος ἐκτελεῖται πλέον ἐντὸς ἐλαχίστων δευτερολέπτων καὶ ὁ ζητούμενος τόκος εὑρίσκεται τάχιστα.

Ἡ δι' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πίνακος παρεχομένη εὐχέρεια τοῦ νὰ λαμβάνῃ τις ἀμέσως καὶ χωρὶς οὐδεμίαν ἀριθμητικὴν πρᾶξιν τὸν ἡμερήσιον τόκον παντὸς κεφαλαίου, εἶναι ἀξιόλογος διευκόλυνσις τῶν ἐπιθυμούντων νὰ γνωρίζωσι πόσον τόκον ἀποδίδει ἡμερησίως ἕκαστον κεφάλαιον.

Ἕτερον πλεονέκτημα τοῦ πίνακος εἶναι καὶ τὸ ὅτι εἶναι χρησιμοποιήσιμος ὁσάκις παρουσιάζεται περίπτωσις τοκαρίθμων διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀντιστοιχοῦντος τόκου.

Ἐπίσης καὶ ὁ συνδυασμὸς τῶν ἡμερομηνιῶν, ἀπαλλάσσων τὸν λογιστὴν τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ἡμερῶν, εἶναι λίαν ἐπιτυχὴς ἁπλοποίησις καὶ συντελεῖ μεγίστως εἰς τὴν συντόμευσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας ἀποφευγομένης τῆς δι' ἀνεύρεσιν τῶν ἡμερῶν χρονοτριβῆς.

Οὕτως εἰς τὸν πίνακα παρέχεται ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ὁ πολλαπλασιαστὴς ἑκάστης ἡμερομηνίας καὶ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους δεδουλευμένου τόκου δὲν ἔχει τις παρὰ νὰ ἐκτελέσῃ ἕνα μόνον πολλαπλασιασμὸν λαμβάνων τὸν πολλαπλασιαστὴν τῆς δοθείσης ἡμερομηνίας χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος ὡς συνήθως νὰ προβῇ προηγουμένως εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν.

Καὶ ὁ ἀπὸ μιᾶς ἡμερομηνίας μέχρις ἑτέρας τοιαύτης πολλαπλασιαστὴς εὑρίσκεται διὰ μιᾶς ἀφαιρέσεως. Τοῦτο δὲ ἰσχύει ὄχι μόνον διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους ἡμερομηνίας ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτους π. χ. ἀπὸ 15 Μαρτίου 1936 μέχρι 18 Ὀκτωβρίου 1937, ὁπότε ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἡμερῶν ἀπαιτεῖ μεγαλυτέραν χρονοτριβὴν ὁ πολλαπλασιαστὴς εὑρίσκεται δι' ἁπλῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἀντιστοίχων ἐν τῷ πίνακι συντελεστῶν.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ πίνακες οὗτοι θὰ ἐξυπηρετήσωσι πραγματικῶς καὶ θὰ τύχωσι τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, συγχαίρω εἰλικρινῶς τὸν ἀσχοληθέντα μὲ τὸν καταρτισμὸν αὐτῶν Συνάδελφον.

Γ. ΜΑΝΣΟΛΑΣ
Ὑπ)θυντὴς Τμ. Ἐμπ. Ἐργ. Ἐσ)κοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ
53-718
ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΠΑΣΑ
ΧΡΩΜΟΤΥΠΟΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Ο τέως πρωθυπουργὸς τοῦ Βελγίου καὶ ἐπιφανὴς οἰκονομολόγος κ. Βὰν Ζέελαντ ἐπέδωσε τὴν μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἀναμενομένην ἔκθεσίν του ἐπὶ τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς συνεργασίας.

Καίτοι δὲν ἔχομεν ἀκόμη εἰς τὴν διάθεσίν μας τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἐκθέσεως, ἐν τούτοις ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν πληροφοριῶν συνάγεται, ὅτι ὁ κ. Βὰν Ζέελαντ ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς διεθνοῦς προσεγγίσεως διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀποκαταστάσεως διεθνῶν οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ κηρύσσεται κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς αὐταρκείας, ἡ ὁποία καὶ ὅπου εἶναι θεωρητικῶς δυνατή, ὑποβιβάζει τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς.

Ἐπίσης διαπιστώνει, ὅτι δὲν ὑπάρχει διχογνωμία ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἄρσεως τῶν ἐμποδίων τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν σχέσεων, δὲν ὑπάρχει ὅμως καὶ διάθεσις ἀναλήψεως τῆς σχετικῆς πρωτοβουλίας, καίτοι διαφαίνεται καὶ πάλιν σαφῶς ἡ ἀπειλὴ νέας ὀπισθοδρομικῆς κινήσεως τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

Καὶ αὐταὶ μὲν εἶναι αἱ γενικαὶ διαπιστώσεις τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς σημασίας τῶν ὁποίων ἄλλωστε πάντες εἶναισύμφωνοι.

Εἶναι ὅμως τόσον πολύπλοκον τὸ συγκρότημα τῶν ἐμποδίων, τὰ ὁποῖα φράσσουν τὸν δρόμον τῆς διεθνοῦς συνεννοήσεως ὥστε νὰ εἶναι δικαιολογημένος ὁ σκεπτικισμὸς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προτεινομένης λύσεως.

Νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι ὁ κίνδυνος νέας κρίσεως θὰ ἀφυπνίσῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῶν μεγάλων χωρῶν;

Τοῦτο εἶναι μᾶλλον παράτολμος σκέψις, διὰ τὴν ὁποίαν οὐδὲν ἄλλο δεδομένον ὑπάρχει ἀπὸ τὴν παρατεινομένην νάρκην τῶν παραγόντων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔδιδον τὴν ποθητὴν λύσιν.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κ. Τσουδερός, ἀναλύων τὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως 1937 εἰς τὸ γενικὸν συμβούλιον τῆς Τραπέζης τῆς 14 λην. παρέθεσε στοιχεῖα ἐν σχέσει μὲ τὸ γενικὸν ἰσοζύγιον τῶν Λ)σμῶν, τὴν συναλλαγματικὴν κατάστασιν καὶ τὴν κυκλοφορίαν, τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν, ὅτι ἡ πίστις τῆς χώρας εἶναι ἀναστηλωμένη εἰς τὸ Ἐσωτερικόν.

Ἐνθαρρυντικαὶ ὑπῆρξαν καὶ αἱ πληροφορίαι τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου κ. Ἐξαρχάκη.

Ὁ κ. Τσουδερὸς καὶ ὁ κ. Ἐξαρχάκης, ὁμιλοῦν ὑπευθύνως καὶ αἱ δηλώσεις των ἔχουν καὶ τὴν ἀξίαν ταύτην.

Ἐὰν οἱ ξένοι ὁμολογιοῦχοι ἐπεδείκνυον περισσοτέραν αἴσθησιν τῆς πραγματικότητος, θὰ ἐβοήθουν θετικῶς τὴν χώραν μας εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς πίστεώς της καὶ ἐξωτερικῶς.

Ἀτυχῶς ἡ ἐπιμονή των ἀφήνει ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα τοῦ δημοσίου χρέους.

Παρὰ ταῦτα ἡ ὅλη οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοῦ κ. Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δεικνύει ἀντοχήν, τοῦτο δὲ εἰς στιγμὴν ἀνατιμήσεως τῶν διαφόρων εἰδῶν διεθνῶς καὶ ἐντόνου προσπαθείας διὰ τὸν πολεμικὸν ἀνεφοδιασμὸν τῆς χώρας, πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐξαίρουν ἔτι μᾶλλον τὴν ἀνάτασιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΠΝΑ

Ἡ ἀνάληψις τῆς προεδρίας τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἑλληνικοῦ καπνοῦ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀποδεικνύει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχήν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει τὸ Κράτος εἰς τὸ καπνικὸν ζήτημα.

Μετὰ μακρὰς περιπετείας, αὐτοσχεδιασμοὺς καὶ προχειρολογίας ἡ ρύθμισις τοῦ σπουδαιοτάτου ζητήματος τοῦ καπνοῦ εὑρίσκει τὸν ὀρθὸν δρόμον τῆς ἐνιαίας κατευθύνσεως καὶ τοῦ συντονισμοῦ τῆς πρωτοβουλίας ὅλων τῶν ἁρμοδίων καπνικῶν παραγόντων.

Ἦτο πράγματι καιρὸς νὰ προστατεύσωμεν θετικῶς τὸ πολύτιμον Ἑλληνικὸν προϊὸν καὶ νὰ ἀντιτάξωμεν μίαν ὀργάνωσιν εἰς τὸν διεθνῆ συναγωνισμόν, ὁ ὁποῖος παρὰ πᾶσαν ποιοτικὴν ὑπεροχὴν τῶν Ἑλληνικῶν καπνῶν ἀρκετὰ ἐπωφελήθη μέχρι τοῦδε εἰς βάρος μας ἐκ τῆς συγκεχυμένης ἀντιμετωπίσεως τῶν καπνικῶν ζητημάτων.

ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ

Ἡ μελετωμένη ἵδρυσις δασικῶν ταμείων κατὰ περιφερείας μὲ πρόγραμμα τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἑλληνικοῦ δασικοῦ πλούτου διὰ κατασκευῆς ὁδικοῦ δικτύου εἰς τὰς δασικὰς περιοχὰς ἀποτελεῖ γενναῖον βῆμα πρὸς τὴν λύσιν τοῦ δασικοῦ μας προβλήματος.

Ἀρκεῖ νὰ ἀναλογισθῇ τις, ὅτι διὰ στρωτῆρας μόνον ἐξάγομεν κατ' ἔτος 100 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ἀμέσως τὴν σημασίαν τῆς δασικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν τὸ ταχύτερον πραγματοποιουμένην τὴν ὀρθοτάτην ταύτην σκέψιν, ἡ ὁποία ἔχει μεγαλυτέραν ἀκόμη σημασίαν λόγῳ τῆς μορφῆς, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ δασικοῦ πλούτου διὰ τοπικῶν ταμείων.

Ἀποτελεῖ τοῦτο τὴν καλλιτέραν προπαγάνδισιν τῆς οἰκονομικῆς σημασίας τοῦ δάσους, ἐξ οὗ ἡ χώρα μας, ἐν συνδυασμῷ μὲ μίαν συστηματικὴν ἀναδασωτικὴν πολιτικήν, ἔχει πολλὰ νὰ κερδίσῃ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

Μεθοδικὴ καὶ ἐμπεριστατωμένη, ὡς πάντοτε, ἡ χορηγία τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐκδοθεῖσα καὶ κυκλοφορήσασα οἰκονομικὴ ἐπετηρὶς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, κέντρον οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, προσφέρει μεγίστην ὑπηρεσίαν διὰ τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκονομικῆς ἐπετηρίδος, διότι συμβάλλει θετικῶς εἰς τὴν μελέτην καὶ προαγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων, παρέχουσα τὰ μέσα διὰ τὴν ἀκριβῆ τούτων γνῶσιν καὶ ἐκτίμησιν.

Εἶναι διὰ τοῦτο ἄξιον παντὸς ἐπαίνου τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα, τὸ ὁποῖον εἰς πᾶσαν ἐνέργειάν του ἀποδεικνύει μίαν ἀνωτέραν καὶ ἀληθῶς κοινωφελῆ ἀντίληψιν.

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1937 (ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ)

Κατὰ τὸ δεκάμηνον 1937 τὸ σύνολον τῶν καταθέσεων τῶν τραπεζῶν (ὄψεως καὶ ἐπὶ προθεσμία εἰς δραχμὰς καὶ συνάλλαγμα) εἶχε τὴν ἀκόλουθον ἐξέλιξιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ παρελθὸν ἔτος.

Εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν

	1936	1937
Ἰανουάριος	19.153.-	20.169.8
Φεβρουάριος	19.124.-	20.255.-
Μάρτιος	19.130.1	20.220.7
Ἀπρίλιος	19.233.9	20.511.8
Μάϊος	19.135.6	20.646.5
Ἰούνιος	19.162.5	21.944.7
Ἰούλιος	19.183.3	21.262—
Αὔγουστος	19.042.4	21.758.5
Σεπτέμβριος	19.084.3	21.847.2
Ὀκτώβριος	19.418.3	22.390.4
Νοέμβριος	19.781.—	—
Δεκέμβριος	19.998.2	—

Ἦτοι ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1936 ἀρχίζει ἀλματώδης καὶ συνεχὴς αὔξησις τῶν ἐν γένει καταθέσεων τῶν τραπεζῶν ἀνελθοῦσα μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1937 εἰς Δραχ. 2.972.1 ἑκατομμ.

Ἡ διαφορὰ αὕτη κατανέμεται μεταξὺ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν καταθέσεων ὡς ἑξῆς :

Καταθέσεις ὄψεως καὶ ταμιευτηρίου εἰς δραχμὰς	+1.593.2
Καταθέσεις ὄψεως καὶ ταμιευτηρίου ξεν. νομ.	+302.8
Καταθέσεις προθεσμίας καὶ ὁμολογιακὰ δάνεια εἰς δρχμ.	+329.8
Καταθέσεις προθεσμίας καὶ ὁμολογιακὰ δάνεια εἰςξεν.νομ.	+746.3
Σύνολον	+2.972.1

Μεταξὺ δὲ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν Τραπεζῶν ἡ αὔξησις κατανέμεται :

1) Μεγάλαι Τράπεζαι	+	1.136.3
2) Λοιπαὶ Τράπεζαι	+	147.4
3) Κτηματικαὶ	+	824.9
4) Γεωργικαὶ	+	850.2
5) Τοπικαὶ Τράπεζαι	+	18.7
		2.977.5
6) Ξέναι Τράπεζαι	—	5,4
		2.972 1

Αἱ καταθέσεις δὲ τῶν μεγάλων ἀποταμιευτικῶν ὀργανισμῶν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἶχον τὴν ἀκόλουθον ἐξέλιξιν:

	εἰς ἑκατομμύρια δραχμῶν	
	Ὀ)βριος 1936	Ὀ)βριος 1937
Ταχυδρομικὸν ταμιευτήριον	2.690.2	3,117.6
Μετοχικὸν ταμεῖον πολιτικῶν ὑπαλλήλων	63.7	25.2
Μετοχικὸν ταμεῖον Στρατοῦ	149.3	165.—
Ταμεῖον Συντάξεων νομικῶν	38.4	13,5
	2,941.6	3.321.3
αὔξησις ἑκατομ.		2.941.6
		379.7

Ἐν τῷ συνόλῳ ἡ αὔξησις τῶν καταθέσεων τραπεζῶν καὶ ἀποταμιευτικῶν ὀργανισμῶν ἀνέρχεται εἰς δραχ. 3.351.8 ἑκατομ. (2,972,1+379,7). Αὕτη ἐπετεύχθη ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἐν τῷ ἑπομένῳ πίνακι ἐμφαινομένην ἐξέλιξιν τῶν πιστώσεων τῶν τραπεζῶν ἐν γένει, τῶν πιστώσεων τῶν κυριωτέρων ἀποταμιευτικῶν ὀργανισμῶν, τῆς κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων καὶ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας.

Ἐὰν αἱ νέαι πιστώσεις ἀπερροφήθησαν κανονικῶς ὑπὸ τῆς ἀγορᾶς καὶ ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος θὰ κριθῇ ἐκ τῆς εὐχερείας μεθ' ἧς θὰ ρευστοποιηθοῦν.

Πάντως ἡ ρευστότης τῶν Τραπεζῶν μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1937 ἦτοι ἡ ἀναλογία τῶν ταμιακῶν διαθεσίμων πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις ὄψεως διετηρήθη εἰς ἐπίπεδον κατώτερον τοῦ 1936 ἀλλὰ γενικῶς σταθερώτερον ἦτοι :

	1936	1937
Ἰανουάριος	24,4 ο|ο	13,3 ο|ο
Φεβρουάριος	21,1 ο|ο	13,—ο|ο
Μάρτιος	18,5 ο|ο	14,5 ο|ο
Ἀπρίλιος	18,8 ο|ο	15,8 ο|ο
Μάϊος	18,5 ο|ο	15,—ο|ο
Ἰούνιος	16,5 ο|ο	14,1 ο|ο
Ἰούλιος	15,9 ο|ο	15,—ο|ο
Αὔγουστος	10,1 ο|ο	12,5 ο|ο
Σ)βριος	9,7 ο|ο	13,8 ο|ο
Ὀκτώβριος	10,9 ο|ο	13,2 ο|ο
Νοέμβριος	10,8 ο|ο	—
Δεκέμβριος	12,4 ο|ο	—

Χρηματιστηριακὴ ἀξία τῶν τραπεζιτικῶν μετοχῶν. Ἡ χρηματιστηριακὴ ἀξία τῶν τραπεζιτικῶν μετοχῶν κατὰ τὸ 1937 εἶχε τὴν ἀκόλουθον ἐξέλιξιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1936 κατὰ τὸν δείκτην τὸν καταρτιζόμενον ὑπὸ τοῦ Α.Ο.Σ. μὲ βάσιν τὸ 1928—100.

	1936	1937
Ἰανουάριος	49,54	52,78
Φεβρουάριος	49,67	55,21
Μάρτιος	47,83	55,69
Ἀπρίλιος	47,15	54.48
Μάϊος	47,18	58,85
Ἰούνιος	45,26	58,78
Ἰούλιος	44,86	59,63
Αὔγουστος	46,69	60,24
Σ]βριος	50,34	60,15
Ὀκτώβριος	49,49	62,24
Ν]βριος	49,47	63,42
Δ]βριος	49,78	—

Ἐπιτεύχθη τοὐτέστι σημαντικὴ αὔξησις τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ὀφειλομένη εἰς μεγάλην ἀνάπτυξιν τῶν ἐργασιῶν των καὶ εἰς τὴν γενικὴν ἀνατίμησιν τῶν ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἀξιῶν.

Εἰς ἑκατομμύρια Δραχμῶν

1936 — 1937	Πιστώσεις κυριωτέρων Τραπεζῶν	Πιστώσεις Τραπέζης Ἑλλάδος	Πιστώσεις Τραπέζης Ἑλλ. πρὸς Δημόσιον	Πιστώσεις κυριωτέρων ἀποταμιευτ. ὀργανισμῶν	Σύνολον Πιστώσεων	Κυκλοφορίαι Τραπεζογραμματίων	Δείκτης οἰκονομικῆς δραστηριότ. Τρ. Ἑλλάδ.
1936							
Ἰανουάριος	16.968.8	4.365.1	2.714.1	—	—	5.613.7	108,3
Φεβρουάριος	17.024.2	4.582.5	2.714.1	—	—	5.520.8	110.7
Μάρτιος	17.224.3	4.872.2	3.605.1	—	—	5.670.2	113.7
Ἀπρίλιος	17.252.9	4.861.3	3.605.1	—	—	5.790.6	125.8
Μάϊος	18.250,5	4.848.1	3.605.1	—	—	5.640.8	93.9
Ἰούνιος	17.457.3	5.368.3	3.605.1	—	—	5.608.4	94.2
Ἰούλιος	17.437.7	5.384.1	3.605.1	—	—	5.396.2	97.2
Αὔγουστος	17.297.5	5.652.4	3.605.1	—	—	5.618.2	91.4
Σεπτέμβριος	17.314.9	5.387.3	3,605.1	2.422.2	28.729.5	5.926.2	119.7
Ὀκτώβριος	17.706.7	4.960.3	3.605.1	2.387.8	28.659.9	6.145.2	104.8
Νοέμβριος	17.766.5	4.842.1	3.605.1	2.393.4	28.607.1	5.969.2	111.-
Δεκέμβριος	18.202.2	4.480—	3.605.1	—	—	6.202.5	129.5
1937							
Ἰανουάριος	18.031,2	4.350.6	3.605.1	—	—	5.989.5	116.2
Φεβρουάριος	17.942.3	2.458—	3.605.1	—	—	6.061.2	125.2
Μάρτιος	17.845.7	2.524.1	3.605.1	—	—	6.368.3	120.9
Ἀπρίλιος	17.895.5	2.841.5	3.557.2	—	—	6.680.2	124.4
Μάϊος	18.241—	3.077.2	3.557.2	—	—	6.328.9	104.3
Ἰούνιος	19.851—	3.413.6	3.557.2	—	—	6.447.4	131.-
Ἰούλιος	19.917,3	3.298.2	3.557.2	—	—	6.329.7	112.9
Αὔγουστος	20.250.8	3.907.6	3.849.1	—	—	6.427.6	104.2
Σεπτέμβριος	20.460.8	4.373.7	3.855.3	2.769.3	31.659.1	6.735.1	116.5
Ὀκτώβριος	21.106.1	4.855.7	3.855,6	2.891.7	32.708.8	6.839.2	—
Νοέμβριος	—	4.751.6	3.855.6	2.896.6	—	6.510.2	—

ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ

Εὐχαρίστως βλέπομεν τὴν προσπάθειαν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς σηροτροφίας.

Πράγματι ὑπάρχει πολὺ ἔδαφος ἀναπτύξεως τῆς σηροτροφίας εἰς τὴν χώραν μας, ὅπου τὸ κλῖμα εὐνοεῖ τὰς μωρέας καὶ ὅπου ὑπάρχει μεταξοβιομηχανία.

Πρέπει νὰ ἐπιτύχωμεν ὄχι μόνον πλήρη αὐτάρκειαν πρώτης ὕλης καὶ μεταξωτῶν προϊόντων, ἀλλὰ καὶ αὔξησιν τῆς ἐξαγωγῆς ἀμφοτέρων τούτων εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Πρέπει ἀκόμη νὰ σταματήσῃ τὸ ἄτοπον τῆς εἰσαγωγῆς βομβύκων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μὴ ἐπαρκούσης τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς.

Ἡ σηροτροφία εἶναι ἐπιδιώξιμος καὶ ὡς σημαντικὸν βοηθητικὸν γεωργικὸν εἰσόδημα λόγῳ τοῦ οἰκοτεχνικοῦ της χαρακτῆρος.

Πάντα ταῦτα διανοίγουν εὐρὺ στάδιον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σηροτροφίαν, ἡ ὁποία δικαίως καὶ ἀποτελεσματικῶς, πιστεύομεν, ἀποτελεῖ σήμερον ἀντικείμενον τοῦ κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐκ τοῦ προηγηθέντος πίνακος προκύπτει ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1936 μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1937 ἐπῆλθον αἱ ἑξῆς μεταβολαί :

1) Αὔξησις τῶν ἐν γένει πιστώσεων κατὰ δρχ. (32708, 8—28659.9) 4,048.9, ἑκατ.

2) Αὔξησις τῆς κυκλοφορίας τραπεζογραμματίων κατὰ δρχ. 694 ἑκατ.

3) Αὔξησις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας ἀπὸ 106,1 (μέσος δείκτης Ἰανουαρίου Σ)βρίου 1936) εἰς 117,3 καὶ (μέσος δείκτης Ἰανουαρίου Σ)βρίου 1937) ἦτοι κατὰ 11,2

Ἐκ τοῦ ποσοῦ δρχ. 4.048,9 ἑκατ. καθ' ὃ ηὐξήθησαν αἱ πιστώσεις ἐπεστράφησαν κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰς τὰ ταμεῖα τῶν Τραπεζῶν καὶ ἀποταμιευτικοῦ ὀργανισμοῦ ὑπὸ μορφὴν καταθέσεων Δρχ. 3351,8.

Τὸ ποσὸν τῆς αὐξήσεως τῶν πιστώσεων τῶν τραπεζῶν ἐκ δρχ. 3,399,4 (21.106,1—17706,7) κατανέμεται κατὰ κατηγορίας τοποθετήσεων ὡς ἑξῆς:

Προεξοφλήσεις	δρχ.	+ 306,1	ἑκατ.
Βραχυπρόθεσμοι (3 μηνῶν)	»	+1,231,5	»
Μακροπρόθεσμοι (πέραν 3 μηνῶν)	»	+1,861,8	»
Σύνολον	δρχ.	3,399,4	»

Κατὰ κατηγορίας δὲ Τραπεζῶν κατανέμεται :

1) Μεγάλαι Τράπεζαι	δρχ.	+1,553,9	ἑκατ.
2) Λοιπαὶ Τράπεζαι	»	+ 165,3	»
3) Κτηματικαὶ	»	+ 727,5	»
4) Γεωργικαὶ	»	+ 814,2	»
5) Τοπικαὶ Τράπεζαι	»	+ 42.6	»
6) Ξέναι Τράπεζαι	»	+ 95,9	»
Σύνολον	»	+3,399,4	»

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος)

ξαρτᾶται ἐκ τῆς Οἰκονομίας, τοῦτο δὲ πάντοτε συμβαίνει ὁσάκις ὁ πόλεμος δὲν δύναται νὰ κριθῇ δι' ἑνὸς μόνον ἰσχυροῦ κτυπήματος βραχείας διαρκείας, τὸ ζήτημα τῶν οἰκονομικῶν δυναμικοτήτων τῶν ἐμπολέμων ἀποκτᾷ μεγίστην σημασίαν. Δὲν δυνάμεθα ἐνταῦθα νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ τῶν ποικίλλων παραγόντων τῶν ὁριζόντων τὰς πολεμικοοικονομικὰς δυνατότητας. Πρέπει νὰ γνωρίζομεν καλῶς ὅτι οἱ ποικίλοι οὗτοι παράγοντες δὲν εἶναι οἰκονομικῆς φύσεως προβλήματα, ἀλλ' ἐξαρτῶνται ἐπίσης ἐκ τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διαρθρώσεως ἑκάστου πολέμου. Ἀναπολήσωμεν τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον. Πόσον διάφορος θὰ ἦτο ἡ πολεμικοοικονομικὴ δυναμικότης τῆς Γερμανίας, ἐὰν δὲν εἶχεν ἐχθρὰν τὴν Ἀγγλίαν, ἢ τῆς Ρωσσίας, ἂν ἡ Τουρκία δὲν εἶχε ταχθῇ μὲ τὸ μέρος τῶν Κεντρικῶν Δυνάμεων καὶ δὲν εἶχε κλείσῃ τὰ στενὰ τῶν Δαρδανελλίων. Ἡ κατάστασις περιπλέκεται ἔτι μᾶλλον ἐκ τοῦ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ δυναμικότης δὲν εἶναι μέγεθος σταθερόν, ἤδη δὲ ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἰδιαιτέρως ὅμως ἐν καιρῷ πολέμου, αὕτη ἀκολουθεῖ ἰδίαν ἐξέλιξιν, ἣν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν καμπύλην δυναμικότητος.

Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀκριβῶς διαγραφομένης καμπύλης κατὰ τὴν μαθηματικὴν ἔννοιαν. Ἡ πραγματικότης μᾶλλον θὰ ἠδύνατο νὰ παρασταθῇ διὰ δέσμης καμπύλων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὅμως οὐδὲ μὲ τοῦτο. Ἔτι ὀλιγώτερον δυνάμεθα νὰ προβλέψωμεν ἀκριβῶς τὴν ἐξέλιξιν, καθ' ὃν τρόπον ἐπιζητεῖ τοῦτο τὸ Ἰνστιτοῦτον ἐρευνῶν (Konjunkturforschung).

Πάντως εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἡ πρόβλεψις τοῦ οὐσιώδους καθίσταται δυνατή. Τοῦτο ἤδη ἀπεδείχθη εἰς τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν Ἄγγλων νὰ ἀναγκάσωσι τὴν Γερμανίαν νὰ ὑποκύψῃ ἐν τέλει οἰκονομικῶς, ἦτο ὀρθός.

Αἱ καμπύλαι δυναμικότητος τῶν ἐμπολέμων χωρῶν

Ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ πολιτικὴ διάρθρωσις τοῦ πολέμου παραμένει ἀμετάβλητος καὶ αἱ στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις δὲν διαταράσσουσιν ἀμέσως τὴν Οἰκονομίαν, δυνάμεθα νὰ ὑπολογίζωμεν ἐπὶ σχετικῶς ὁμαλῆς ἐξελίξεως τῶν καμπύλων δυναμικοτήτων τῶν ἐμπολέμων χωρῶν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν διαταραχῶν τῆς Οἰκονομίας δέον νὰ περιλάβωμεν τὰς καταστροφάς, τὴν κατάληψιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ κλπ. οὐχὶ ὅμως τὴν ἀφαίρεσιν ἐργατῶν διὰ νὰ σταλῶσιν εἰς τὸν στρατόν. Μεταξὺ τῶν καμπύλων πάσης νοητῆς μορφῆς, αὗται δὲ εἶναι ἄπειροι, δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὰ κάτωθι θεμελιώδη σχήματα.

1. Ταχέως ἀνιοῦσα καμπύλη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κινητοποιήσεως τῆς οἰκονομίας, εἶτα δὲ βραδέως φθίνουσα.

2. Βραδέως ἀνιοῦσα καμπύλη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κινητοποιήσεως καὶ τοῦ πολέμου, εἶτα δὲ βραδέως φθίνουσα.

3. Ταχέως ἀνιοῦσα καμπύλη κατὰ τὴν κινητοποίησιν, εἶτα ταχέως κατιοῦσα.

Ἡ καμπύλη 1 ἀφορᾷ λίαν ἰσχυρὰν Οἰκονομίαν καλῶς παρεσκευασμένην διὰ τὴν περίπτωσιν πολέμου, καὶ τῆς ὁποίας ὁ μετασχηματισμὸς δύναται κατόπιν τούτου ταχέως νὰ ἀχθῇ εἰς πέρας. Ἡ καμπύλη 2 παριστᾷ μίαν ἐπίσης ἰσχυρὰν οἰκονομίαν ἀλλ' ἐλλιπῶς παρασκευασμένην ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῶν πολεμικῶν ἀναγκῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν καμπύλην 3 πρόκειται περὶ οἰκονομίας ἥτις καθ' ἑαυτὴν εἶναι καλῶς παρεσκευασμένη καὶ κατόπιν τούτου ταχέως δύναται νὰ μετασχηματισθῇ πλὴν διαθέτει μικρὰς ἐφεδρείας.

Ἡ πρώτη θεμελιώδης καμπύλη δεικνύει ὅτι ἡ τε οἰκονομικὴ καὶ στρατιωτικὴ δυναμικότης τῆς χώρας τηροῦνται ἐν στενῇ σχέσει πρὸς ἀλλήλας. Ἂν ὅμως ἠθέλομεν νὰ παραστήσωμεν τὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν διὰ καμπύλων, τότε αὗται θὰ ἐφαίνοντο ὡς ἔχουσαι συχνὰ ἀντίθετον φοράν. Οὕτως ἡ παροδικὴ αὔξησις τῆς στρατιωτικῆς δυναμικότητος πραγματοποιεῖται συχνάκις ἀναλώμασι τῆς Οἰκονομίας, διότι ἀφαιροῦνται ἐργατικαὶ χεῖρες ἐκ ταύτης, ἀντιστρόφως δέ, ἡ αὔξησις τῆς πολεμικοοικονομικῆς δυναμικότητος πραγματοποιεῖται ἀναλώμασι τοῦ Στρατοῦ ὅστις δέον νὰ δώσῃ στρατιώτας, ἵνα χρησιμοποιηθῶσιν ὡς ἐργάται. Πολλάκις ὅμως ἡ στέρησις αὕτη τῆς οἰκονομίας ἐργατῶν ἱκανῶν πρὸς στράτευσιν, στέρησις καταστᾶσα ἀναγκαία συνεπείᾳ κρισίμου τινος στρατιωτικῆς καταστάσεως ἐλάχιστα ἢ οὐδαμῶς συντελεῖ εἰς αὔξησιν τῆς στρατιωτικῆς δυναμικότητος εἰδικῶς, ὅταν οἱ προσερχόμενοι ἄνδρες δέον πρῶτον νὰ ἐκπαιδευθῶσιν ἢ ὅταν πρόκειται νὰ σχηματισθῶσι νέαι μονάδες. Τοῦτο ἀπαιτεῖ χρόνον καὶ κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ οἱ προσελθόντες ἄνδρες ἔχουσιν ἀχρηστοποιηθῆ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου, στρατιωτικῶς τε καὶ οἰκονομικῶς. Ἐκ τῶν τοιούτων ἀλληλεπιδράσεων παρατηροῦνται εἰς τὰς καμπύλας δυναμικότητος γειτονεύοντα σημεῖα μεγίστου καὶ ἐλαχίστου.

Τοιαῦτα γειτονικὰ ἄκρα σημεῖα δὲν παρατηροῦνται εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας. Μᾶλλον πρόκειται περὶ μερικῶν τεχνητῶν «ἀναζωογονήσεων ἢ ἐξασθενήσεων» τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Ἐπὶ πλέον δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε συγχρόνως εἰς ἓν μέγιστον κλάδου τινος τῆς Οἰκονομίας νὰ ἀντιστοιχῇ ἓν ἐλάχιστον ἑτέρου τινος κλάδου, λόγῳ τοῦ ὅτι καὶ μεταξὺ διαφόρων κλάδων εἰδικῶς ὑφίσταται συνάρτησις. Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ σκεφθῶμεν ὅτι ἡ ἀνάγκη αὐξήσεως τῆς ἀποδόσεως ὡρισμένου τινὸς παραγωγικοῦ κλάδου, συνεπάγεται μείωσιν τοῦ ἐφοδιασμοῦ διὰ πρώτων ὑλῶν καὶ ἐργατικῶν χειρῶν ἑτέρου τινὸς κλάδου παραγωγῆς. Ἀποδοτέον τοῦτο εἰς τὸ πολύμορφον τοῦ νεωτέρου πολέμου, ὅστις ἀναλόγως τῆς μορφῆς τῶν ἐπιχειρήσεων, π. χ. πολέμου ὀρυγμάτων εἰς ὀχυρωμένας θέσεις, ἢ πολέμου κινήσεων, ἐπιθέσεως ἢ ἀμύνης, προκαλεῖ εἰς πολλοὺς κλάδους τῆς Οἰκονομίας τὴν ἀνάπτυξιν δραστηριότητος πρὸς ἱκανοποίησιν ὅλως διαφόρων ἀναγκῶν. Ἐπίσης ὅταν συνιστᾶται μία νέα Πολεμικοοικονομικὴ ὀργάνωσις, εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιασθῶσι τοιαῦτα μέγιστα, ὡς π.χ. ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τοῦ Somme καὶ τοῦ προγράμματος Hindenburg. Ἀμφίβολον ὅμως, ἴσως, εἶναι ἂν τοιαῦτα δεύτερα μέγιστα θὰ παρουσιασθῶσι κατὰ τοὺς μελλοντικοὺς πολέμους, διότι σχεδὸν ὅλαι αἱ χῶραι ἐκ τῶν προτέρων θὰ ἔχουσιν ἐντείνει μέχρι τῶν ἄκρων τὴν οἰκονομικὴν αὐτῶν προσπάθειαν. Ἀντιθέτως λόγῳ τῆς συναρτήσεως μεταξὺ ἀναπτύξεως στρατιωτικῆς καὶ οἰκονομικῆς δραστηριότητος, γειτονικὰ μέγιστα καὶ ἐλάχιστα θὰ ὑφίστανται πάντοτε.

Ἡ σύγκρισις τῆς εἰκαζομένης ἐξελίξεως τῶν καμπύλων ἔχει κεφαλαιώδη σημασίαν διὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ὑπὸ τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως τοῦ Στρατοῦ. Ἐξέλιξις κατὰ τὴν αὐτὴν φορὰν ἐνισχύει ἢ ἐξασθενεῖ παρομοίως ἀμφοτέρους τοὺς ἀντιπάλους. τοὐτέστιν εἰς οὐδένα τούτων δημιουργεῖ σχετικὴν αὔξησιν δυνάμεως, ἑπομένως στερεῖται αὕτη γενικῶς σημασίας διὰ τὴν στρατιωτικὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου. Ἡ καμπύλη δυναμικότητος ἐξαρτᾶται οὐ μόνον ἐκ τῶν ἰδίων ἡμῶν προσπαθειῶν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐχθρικῶν ἐνεργειῶν. Ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Πολέμῳ αἱ πολλαὶ καὶ σοβαραὶ ἐπιθέσεις τῶν συμμάχων ἐν τῷ Δυτικῷ Μετώπῳ ἐπετάχυνον τὴν φθορὰν τῆς Γερμανίας, οὕτως ὥστε ἀκόμη καὶ ἂν δὲν ἐσημειώθη στρατιωτικὴ ἐπιτυχία ἡ αὕτη δὲν ἀντεπεκρίθη ὅσον ἀφορᾷ τὴν σπουδαιότητα εἰς τὰς καταβληθείσας προσπαθείας, ὁ ἐπιτιθέμενος πάντως ὠφελήθη ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου.

Κατωτέρω παρίστανται δύο διάφοροι πιθαναὶ περιπτώσεις ἐξελίξεως καμπύλων δύο ἐμπολέμων κατ' ἀλλήλων χωρῶν. Εἶναι φανερόν, καθαρῶς ἀπὸ πολεμικοοικονομικῆς ἀπόψεως, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει Ι συμφέρει εἰς τὴν χώραν Β νὰ τηρηθῇ ἐν ἀναμονῇ ἐνῷ ἐν τῇ περιπτώσει ΙΙ συμφέρει τοὐναντίον εἰς τὴν χώραν Α νὰ τηρηθῇ ἐν ἀναμονῇ. Πάντως δέον νὰ ἀναμένωνται πάντοτε ἀπότομοι μεταπτώσεις καὶ γειτονικὰ ἄκρα σημεῖα. Ταῦτα ἐνδέχεται δι' ὡρισμένων μέτρων σκοπίμως νὰ δημιουργηθῶσιν ἢ καὶ αὐτομάτως νὰ ἐμφανισθῶσι πρὸς ἔκπληξιν αὐτῆς τῆς ἐνδιαφερομένης χώρας.

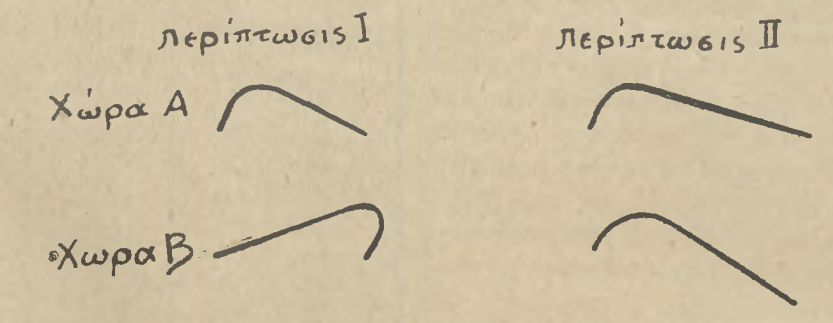

Ἐκ τῶν ἄνω ἐκτεθεισῶν σκέψεων ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἔν τινι πολέμῳ ἐξάρτησις τῆς στρατιωτικῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου ἐκ τῆς Οἰκονομίας, ὑφίσταται κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου διακυμάνσεις. Ἐν τῷ πεδίῳ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς ἐπιθέσεως παίζει σπουδαῖον ρόλον, εἶναι τὸ σημεῖον ὅπου ἡ ἐπίθεσις φθαρεῖσα μεταβάλλεται εἰς ἄμυναν, Τὸ νὰ φθάσῃ ἡ ἐπίθεσις εἰς τὸ ἀνώτατον αὐτῆς σημεῖον σημαίνει πιθανῶς ὅτι αὐξάνει ἡ σπουδαιότης τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας, διότι ἂν ἡ ἐπίθεσις δὲν ἐπιδρᾷ καταστρεπτικῶς διὰ μιᾶς, δέον νὰ ἀναμένεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μακροχρόνιος ἀγὼν κατατριβῆς. Δέον ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ ἀντιληφθῶμεν καλῶς ὅτι τὰ ἀνώτατα σημεῖα πολεμικοοικονομικῆς καὶ στρατιωτικῆς δραστηριότητος γενικῶς δὲν συμπίπτουσι χρονικῶς, καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται Ἀνωτάτη Διοίκησις λίαν ἱκανὴ ὅταν συγχρόνως εἶναι ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ ὅλη δύναμις τοῦ Ἔθνους.

Αἱ κύριαι περιπτώσεις τῆς συναρτήσεως μεταξὺ Πολέμου καὶ Οἰκονομίας

Τρεῖς κύριαι περιπτώσεις ὑπάρχουσι τῆς ἀλληλοεξαρτήσεως μεταξὺ οἰκονομικῆς καὶ στρατιωτικῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου:

1) Μικρὰ ἀλληλοεξάρτησις ὑφίσταται: Αἱ καμπύλαι τῶν δυναμικοτήτων ἐξελίσσονται σχεδὸν ἀνεξαρτήτως ἀλλήλων.

2) Ὑφίσταται ἀνόργανος ἀλληλοεξσρτησις, λόγῳ προξενηθεισῶν καταστροφῶν καὶ τριβῶν συνεπείᾳ στρατιωτικῶν μέτρων.

3) Ἡ διεξαγωγὴ τοῦ πολέμου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς Οἰκονομίας.

Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις 1 καὶ 2 εἶναι δυνατὸν ὁ πόλεμος νὰ διεξάγηται ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν οἰκονομικῶν ὑπολογισμῶν, διότι θὰ συμβῇ εἰς τὴν περίπτωσιν 1 ὁ χρόνος, εἰς τὴν περίπτωσιν 2 αἱ καταστροφαὶ καὶ τριβαί, νὰ κάμωσι τὰς ὑφισταμένας ἀνάγκας ἐφοδιασμοῦ καὶ τὴν παραγωγὴν νὰ ἀφίστανται ἀλλήλων «σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου» τοσοῦτον, ὥστε νὰ προκύψῃ ἡ ἐξάρτησις τῆς περιπτώσεως 3. Ὅσῳ μεγαλυτέρα εἶναι ἡ φθορὰ τῆς Οἰκονομίας, ὅσῳ περισσότερον ὑποχωρεῖ ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ παραγωγικὴ ἱκανότης, καὶ αὐξάνει ἡ πολεμικοοικονομικὴ ἀνάγκη ἀνεφοδιασμοῦ, τόσῳ μᾶλλον αὐξάνει ἡ ἐξάρτησις τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου ἐκ τῆς Οἰκονομίας. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν τὸ παράδειγμα τοῦ Παγκασμίου Πολέμου, ὅπου στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις καθ' ἑαυτὰς ἀνεπιτυχεῖς ἠδύναντο ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ οἰκονομικοῦ πολέμου νὰ ἐπιφέρωσιν μεγάλας ἐπιτυχίας.

Ὅταν μία ἐπίθεσις, ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπάλων κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου μὲ σκοπὸν νὰ συντριβῇ ὁ ἐχθρός, δὲν ἐπιτυγχάνει παρευθύς, συχνάκις παρατηροῦνται δύο σημεῖα καμπῆς (3) μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ Οἰκονομία καθίσταται σπουδαῖον πολεμικὸν μέσον, ἐξασκεῖ ἐπιρροὴν πρωτεύουσαν ἀκόμη δὲ καὶ διαμορφοῦται ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων ἀπαιτήσεων τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου. Μόνον ἐκτὸς τοῦ ἐνδιαμέσου διαστήματος μεταξὺ τῶν δύο τούτων σημείων καμπῆς, εἶναι ὅπου ὑπερτεροῦσιν ἀπὸ ἀπόψεως σπουδαιότητος αἱ στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ἀπεδείχθη ἤδη τοῦτο κατὰ τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον. Ἀφοῦ ἡ γερμανικὴ ἐπίθεσις εἰς τὸ Δυτικὸν Μέτωπον ἀνεκόπη τέσσαρα ἔτη ἐδέησε νὰ παρέλθωσι πρὶν ἢ ὁ ἕτερος τῶν ἀντιπάλων ἐξασθενίσῃ τόσον καὶ συσσωρευθῶσιν ἐπαρκῆ πολεμικὰ μέσα ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπανάληψις τοῦ πολέμου κινήσεων. Κατὰ τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον ἐξεστρατεύσαμεν, τόσον ἡμεῖς ὅσον καὶ οἱ Γάλλοι, μὲ τὰ ἐν καιρῷ εἰρήνης ὑπάρχοντα ἐφόδια ἡμῶν ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν. Οἱ σφαδασμοὶ τῆς μάχης τοῦ Ypres ἐπρόδωσαν τὴν ἑκατέρωθεν ἐξάντλησιν τῶν ἄνω ἐφοδίων. Ὡς γνωστὸν κατεσκευάσθη τότε μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων μία συνεχὴς γραμμὴ χαρακωμάτων. Ὀπίσω τοῦ τείχους τούτου, ἑκατέρωθεν ἡ βιομηχανία ἐκινητοποιήθη. Διὰ πρώτην φορὰν κατὰ τὸ ἔαρ 1916 κατέστη δυνατὸν νὰ δοθῇ μία μεγάλη μάχη ὑλικοῦ ἐπὶ τοῦ μετώπου μιᾶς μόνης Στρατιᾶς, κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς Verdun, κατόπιν δὲ εἰς τὸν Somme. Ἐδέησε νὰ ἀναμείνωσιν μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ 1918 ἕως ὅτου πλείονες Στρατιαὶ ἐφοδιασθῶσι μὲ ὑλικόν. (4).

Βεβαίως τὸ παράδειγμα τοῦ Παγκοσμίου Πολέμου περιωρισμένης μόνον ὠφελείας διδάγματα παρέχει ἡμῖν ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου, διότι τότε ἡ πολεμικὴ οἰκονομία ἐδέησε νὰ αὐτοσχεδιασθῇ τὸ πρῶτον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, ἐνῷ σήμερον τὰ πλεῖστα Κράτη ἔχουσι προπαρασκευασθῆ, ἀλλ' ἡ οἰκονομικὴ φθορὰ θὰ σημειωθῇ καὶ θὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν ἐπίσης ἐν τῷ μέλλοντι. Αὐτονόητον, καὶ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος προκύπτον, εἶναι ὅτι ὁμιλοῦντες περὶ σημείων καμπῆς δὲν πρέπει νὰ νοοῦμεν μὲ τοῦτο χρονικὰς στιγμὰς κατὰ τὴν μαθηματικὴν ἔννοιαν (Σ.Μ.) οὐδ' ὅτι τὰ σημεῖα ταῦτα καμπῆς ἔχουσι σχέσιν τινα μὲ τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Ἡ μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν ἄνω σημείων καμπῆς φθορὰ ἐνέχει τὴν μεγάλην στρατιωτικὴν σημασίαν, διότι ἀποδίδει εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον τὸν ρόλον δι' ὃν προώρισεν αὐτὸς ὁ Ἄρης Θεὸς τοῦ πολέμου. Συχνότερον θὰ δυνηθῶμεν νὰ διακρίνωμεν μίαν ἄλυσιν ἐκ σημείων καμπῆς. Ἡ μεγάλη ἐξάρτησις τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου ἐκ τῆς Οἰκονομίας προσθέτει ἕνα νέον παράγοντα εἰς τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν προσκομμάτων, εἰς ἃ ἐν πολέμῳ ἡ στρατιωτικὴ δρᾶσις εὑρίσκεται πάντοτε ἐκτεθειμένη καὶ τὰ ὁποῖα ἄγουσιν εἰς τὴν «ἐπίτασιν τῆς βίας» περὶ ἧς ὁμιλεῖ ὁ Clausewitz.

Τὰ ἐφόδια εἶναι ἐκεῖνα ἅτινα, ἐφ' ὅσον ὁ ἐχθρὸς δὲν ἐξησφάλισε τὴν προτεραιότητα ἐνεργείας, παρέχουσι τὴν δυνατότητα νὰ διατηρήσωμεν μακροχρόνιον καὶ εὐρείαν ἐλευθερίαν δράσεως εἰς τὸ πεδίαν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅσῳ ἀφθονώτερα εἶναι τὰ ἐφόδια τόσῳ καλύτερον δύναται νὰ διεξαχθῇ ὁ πόλεμος συμφώνως πρὸς τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ἔννοιαν. Τὰ ἐφόδια ἑπομένως δὲν ἐξυπηρετοῦσι μόνον τὸν ἄμεσον ἐφοδιασμὸν ἐν περιπτώσει πολέμου. Παρομοίως, ὡς ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἀμέσως τὴν ἐνίσχυσιν τῆς πολεμικοοικονομικῆς δυναμικότητος, εἶναι ἐκτὸς τούτου αὕτη καὶ μέσον πρὸς ἐξομάλυνσιν τῶν οἰκονομικῶν ἐμποδίων εἰς ἃ κινδυνεύει νὰ προσκόψῃ ὁ ἀρχιστράτηγος διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν στρατιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, διότι διὰ μιᾶς ἐπιδεξίας ἐξωτερικῆς πολιτικῆς κατωρθόνωμεν νὰ συμπληρώσωμεν τὸ οἰκονομικὸν περιθώριον καὶ νὰ ἐφοδιασθῶμεν ἀφθονώτερον.

Συμπεράσματα

Ἐν συνόψει τὰ συμπεράσματα τῶν ἡμετέρων συλλογισμῶν εἶναι τὰ κάτωθι:

1) Τὸ στρατιωτικὸν σχέδιον πολέμου δύναται οὐσιωδῶς νὰ βασίζηται ἐπὶ οἰκονομικῶν ὑπο-

(3) Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν σημασίαν τῶν σημείων καμπῆς ὅρα τὸ ἔργον τοῦ Clausewitz «περὶ Πολέμου».

(4) Στρατηγοῦ Debeney: «Ποῖαι εἶναι αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ πολέμου ὑλικοῦ;

(Σ. Μ.) Σημεῖον καμπῆς (Wendepunkt, point d' inflexion) καλεῖται εἰς τὰ ἀνώτερα Μαθηματικὰ μεμονωμένον σημεῖον καμπύλης ἔνθα αὕτη ἀλλάσσουσα κατεύθυνσιν διαπερᾶται ὑπὸ τῆς ἐφαπτομένης αὐτῆς, μηδενιζομένης τῆς δευτέρας παραγώγου τῆς ἐξισώσεως τῆς καμπύλης.

(Συνέχεια εἰς τὴν 9ην σελίδα)

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1937

ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΥ

Κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίασιν τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ καὶ Διοικητὴς κ. Ἐμμ. Τσουδερὸς ἀνέλυσε τ' ἀποτελέσματα τοῦ Ἰσολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1937. Κατὰ τὴν γενομένην μακρὰν ἀνάλυσιν, αἱ ἀκαθάριστοι ὠφέλειαι τῆς χρήσεως τοῦ 1937 ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς δραχ. 301.717.000 ἔναντι δρχ. 237.282.000 τοῦ παρελθόντος ἤτοι ἐπὶ πλέον Δραχ. 59.428.000, Ἀφ' ἑτέρου τὰ ἔξοδα διαχειρίσεως, αἱ ἀποσβέσεις, αἱ προβλέψεις καὶ αἱ εἰσφοραὶ ἀνῆλθον εἰς δραχ. 221.116.000 ἔναντι 185.737.000 τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἤτοι ἐπὶ πλέον δραχ. 35 379.000 τῆς αὐξήσεως ταύτης ὀφειλομένης πλὴν ἄλλων τινῶν ἐκτάκτων λόγων καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν καθηκόντων τῆς Τραπέζης ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἔργου τοῦ κρατικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος τῶν ἐργασιῶν τῶν Clearinqs κλπ. καὶ εἰς τὴν νεαρὰν φιλεργατικὴν νομοθεσίαν.

Τὰ καθαρὰ κέρδη τὰ πραγματοποιηθέντα καὶ διανεμητέα τοῦ 1937 ἀνῆλθον εἰς δρχ. 80.761.000 ἔναντι τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ δραχμῶν 63.238.000, ἤτοι ἐπὶ πλέον δραχ. 17.523.000, τὰ ὁποῖα προτείνεται νὰ διανεμηθοῦν ὡς ἑξῆς :

Εἰς πρόβλεψιν σύμφωνα πρὸς τὸ ἄρθρ. 17 τοῦ Καταστατικοῦ	Δρχ.	4030.037
εἰς μέρισμα 8 ο)ο ἐπὶ τοῦ Μετοχικοῦ Κεφαλαίου	»	32.000.000
εἰς συμμετοχὴν Δημοσ.	»	22.000.000
εἰς τακτικὸν ἀποθεματ.	»	22.000.000
Ὑπόλοιπον εἰς νέον	»	731.449

Ὁ Διοικητὴς ἀνέλυσε περαιτέρω τὰς ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης προκυψάσας ὠφελείας, ἐτόνισε δ' ἐν τέλει τὰ ἑξῆς :

Πρῶτον, ὅτι διὰ τῆς γενομένης κρατήσεως ποσοῦ δραχ. 10.859.273 πρὸς ἀντίκρυνσιν ἐπισφαλῶν ἀπαιτήσεων ἐξυγιαίνεται ἀλύτως τὸ ἐνεργητικὸν τῆς Τραπέζης τοῦ ὑπολοίπου τῶν τοποθετήσεων αὐτῆς παραμένοντος ἀπολύτως ἀσφαλοῦς καὶ ρευστοποιησίμου.

Δεύτερον ὅτι ἡ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ἀναγραφομένη ἀξία τῶν ἐπενδύσεων τῆς Τραπέζης, ἤτοι δραχ 444 ἑκατ. δὲν ἐκπροσωπεῖ πλέον τὴν ἀξίαν τῆς ἀρχικῆς κτήσεως, ἀλλὰ νέαν τοιαύτην προσδιορισθεῖσαν ἐκ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ κρατήσεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν γενομένων ὑπ' αὐτῆς ἀγοραπωλησιῶν χρεωγράφων καὶ ἡ ὁποία ἀξία εἶναι κατωτέρα τῆς σημερινῆς ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τρεχούσης ἀξίας αὐτῶν.

Τρίτον, ὅτι διὰ τῆς κρατήσεως τῶν δραχ. 10 ἑκατομ. πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ ὑλικοῦ τραπεζογραμματίων ἀπεσβέσθη ὁλοσχερῶς ἡ δαπάνη τοῦ ὑλικοῦ τῶν παλαιῶν τραπεζογραμματίων (τύπου Ἐθνικῆς Τραπέζης).

Καὶ τέταρτον ὅτι ἡ ἀξία τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀκινήτων τῆς Τραπέζης ἀπὸ 369 ἑκατομμύρια περιορίζεται εἰς δραχμὰς 313 ἑκατομμύρια διὰ τῶν γενογενων ἀποσβέσεων. Καίτοι ἡ πραγματική των ἀξία διὰ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ὑπερτιμήσεως τῶν ἀκινήτων εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλυτέρα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἶναι εὐνόητον ποία εἶναι ἡ πραγματικὴ θέσις τῆς Τραπέζης.

Περαιτέρω ὁ Διοικητὴς κ. Τσουδερός, ὡς ἄλλως τε ἔπραξε καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, ἐξέθηκε πρὸς τὸ Συμβούλιον κατὰ τρόπον ἀντικειμενικόν, στηριζόμενον ἐπὶ δεδομένων ἀναμφισβητήτου ἀκριβείας τὴν συλαλλαγματικὴν καὶ τὴν κυκλοφοριακὴν κατάστασιν τῆς χώρας καὶ ὡμίλησε περαιτέρω περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ Δημοσίου χρέους τῆς χώρας καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Δίδομεν εὐθὺς ἀμέσως ὁλόκληρον τὸν ἐνδιαφέροντα λόγον τοῦ Διοικητοῦ.

Ἡ συναλλαγματικὴ κατάστασις

Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους ἰδιαιτέρα σπουδαιότης ἀποδίδεται εἶπεν ὁ κ. Τσουδερός, καὶ δικαίως, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ γενικοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν μας, τοῦ ὁποίου τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα ἐπηρεάζει κατ' ἀνάγκην τὸ εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης. Ὁσάκις τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν, εἶναι παθητικόν, τὸ ἔλλειμμα καλύπτεται διὰ τῆς διαθέσεως ἰσαξίου μέρους ἐκ τοῦ ἀποθέματος τῆς Τραπέζης, τὸ ὁποῖον κατ' ἀνάγκην μειοῦται ἀναλόγως. Τοὐναντίον συμβαίνει ὁσάκις τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν ἐμφανίζει ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον. Σπουδαῖον ἔλλειμα ἐνεφάνισε τὸ ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν μας κατὰ τὰ ἔτη 1935 καὶ 1936, ἕνεκα δὲ τούτου καὶ τὸ εἰς χρυσὸν κάλυμμα τῆς Τραπέζης ὑπέστη σημαντικωτάτην μείωσιν.

Ὡς εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναφέρω ἐν τῇ πρὸς τοὺς μετόχους ἐκθέσει τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἡ μείωσις αὕτη τοῦ καλύμματος τῆς Τραπεζης ἀνῆλθε κατὰ μὲν τὸ 1935 εἰς 34.466.206 χρυσᾶ φράγκα, κατὰ δὲ τὸ 1936 εἰς 21.400.639 χρυσᾶ φράγκα. Εἴχομεν ἑπομένως ἀπωλέσει ἐντὸς διετίας 55.866.845 χρυσᾶ φράγκα. Εὐτυχῶς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἰσοζυγίου τῶν λογαριασμῶν μας καὶ ἑπομένως τοῦ καλύμματος ἐμφανίζει διάφορον καὶ μᾶλλον ἱκανοποιητικὴν εἰκόνα. Τὸ εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης, ὅπερ κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ 1937 εἶχε κατέλθει εἰς 90.352.542 φράγκα χρυσᾶ. ἀνῆλθε τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ λήξαντος ἔτους εἰς 108.333.723 φράγκα χρυσᾶ ἤτοι ἐνεφάνισεν αὔξησιν φρ. χρυσᾶ 17.981.181 Μετὰ δὲ τὴν ἀφαιρεσιν τοῦ ποσοῦ 8.844.546 φράγκων χρυσῶν ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ 40 ο)ο τῶν ληξάντων τοκομεριδίων τῶν ἐξωτερικῶν δανείων, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν προσῆλθον οἱ κομισταὶ πρὸς εἴσπραξιν τῆς ἀξίας, τῶν ὁποίων ὅμως τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν εἰς συνάλλαγμα ἠγοράσθη ἤδη παρὰ τοῦ Δημοσίου καὶ εὑρίσκεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κομιστῶν, παραμένει καθαρὰ αὔξησις τοῦ καλύμματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν πασῶν τῶν εἰς συνάλλαγμα ὑποχρεώσεων φράγκα χρυσᾶ 9.136.635 ἤτοι ἐκ 595.000 σημερινῶν ἀγγλικῶν λιρῶν.

Ἡ αὔξησις αὕτη τοῦ καλύμματος εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον ἀξία προσοχῆς, καθ' ὅσον δὲν ὀφείλεται εἰς πρόσθετον περιορισμὸν τῶν ἀναγκῶν μας, αἵτινες τοὐναντίον ἐμφανίζονται ηὐξημέναι, ἰδίᾳ λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων εἰδῶν, ἀλλ' ὀφείλεται εἰς σημαντικωτατην αὔξησιν τῆς προσφορᾶς συναλλάγματος. Ὡς χαρακτηριστικὸν παράδειγμα τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν ἀναφέρω ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος διεθέσαμεν διὰ σῖτον φράγκα χρυσᾶ 72.153.782 ἔναντι 51.971.375 τοῦ 1936 καὶ 36.015.090 τοῦ 1935.

Αἱ ὀλίγαι ἡμέραι αἵτινες παρῆλθον ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους δὲν ἦσαν βεβαίως ἐπαρκεῖς ἵνα συγκεντρώσωμεν πλήρη, τὰ ἀναλυτικὰ στοιχεῖα τῆς ἐξελίξεως τῶν ἀγορῶν καὶ πωλήσεως συναλλάγματος ὑπὸ τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ διαρρεῦσαν δωδεκάμηνον. Τὰ εἰς τὴν διάθεσίν μας ὅμως ὑπάρχοντα στοιχεῖα διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 30 Ὀκτωβρίου δεκάμηνον διάστημα τοῦ ἔτους 1937 ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν αὐτὴν περίοδον τοῦ 1936 ἐμφανίζουν σαφῆ εἰκόνα τῆς κινήσεως ταύτης.

Οὕτω, ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι Ὀκτωβρίου τοῦ 1936. ἡ Τράπεζα ἠγόρασε ἐν συνόλῳ συνάλλαγμα φρ. χρ. 105.791,898 ἐπώλησε δὲ συνάλλαγμα φρ. χρ. 129.301.469. Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τοῦ ἔτους 1937 ἡ Τράπεζα ἠγόρασε συνάλλαγμα φρ. χρ. 156.883,129 καὶ ἐπώλησε φρ. χρ. 149,645.181. Ἤτοι ἐνῷ αἱ πωλήσεις ηὐξήθησαν κατὰ 20.000,000 περίπου φρ. χρ. δηλαδὴ κατὰ 15,7 ο)ο, αἱ ἀγοραὶ ηὐξήθησαν κατὰ 51.000.000 φρ. χρ., κατὰ 50 ο)ο περίπου.

Ἐπιφυλάσσομαι νὰ ἀναλύσω λεπτομερῶς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους ὡς καὶ τὸ γενικὸν ἰσοζύγιον τῶν λογαριασμῶν μας ἐν τῇ πρὸς τοὺς μετόχους ἐκθέσει τοῦ τρέχοντος ἔτους, ὁπότε θὰ ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν πλήρη τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀξίαν τῶν κυριωτέρων προϊόντων τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου· Θὰ ἐπεθύμουν ὅμως ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐπισύρω τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἐπὶ χαρακτηριστικῶν τινῶν ἀριθμῶν. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω δωδεκάμηνον χρονικὸν διάστημα τοῦ 1936 ἡ Τράπεζα ἠγόρασεν ἀπ' εὐθείας μεταναστευτικὸν καὶ ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα 5.270.000 φρ. χρυσῶν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τοῦ ἔτους 1937 αἱ ἀγοραὶ τοῦ συναλλάγματος τούτου ἀνῆλθον εἰς 44.385.393 φρ. χρυσᾶ.

Βεβαίως ἐκ τῶν ἀριθμῶν τούτων, οἵτινες ἐμφανίζουν τὰς ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς ἡμετέρας Τραπέζης ἀγοράς, δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀσφαλὲς συμπέρασμα περὶ τοῦ συνόλου τοῦ εἰσαχθέντος εἰς τὴν χώραν συναλλάγματος ἐκ τῶν πηγῶν τούτων (περὶ τούτου θὰ ὁμιλήσωμεν ἐν τῇ ἐκθέσει) ἡ κολοσσιαία ὅμως διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω δύο περιόδων ἀποδεικνύει πόσον ἡ ἄγρυπνος παρακολούθησις καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ καταπολέμησις τῆς ἐλευθέρας ἀγοράς. ἥτις ἄλλοτε ἀπερρόφει τὸ πλεῖστον τοῦ ἐκ τῶν ἀδήλων τούτων πόρων πηγάζοντος συναλλάγματος, συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ διοχετευθῇ τὸ συνάλλαγμα τοῦτο διὰ τῶν νομίμων ὁδῶν εἰς τὸ κοινὸν ἀπόθεμα.

Ἐκ τῆς εὐνοϊκῆς ταύτης ἐξελίξεως τοῦ καλύμματος κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δὲν πρέπει νὰ παρασυρθῶμεν εἰς ἀδικαιολόγητον αἰσιοδοξίαν. Ἡ κατάστασις τῆς διεθνοῦς ἀγορᾶς παραμένει πάντοτε ἐπισφαλής, ἡ ἱκανοποιητικὴ διάθεσις τῶν προϊόντων μας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς βεβαία καὶ ἐξησφαλισμένη ὑπὸ οἱασδήποτε περιστάσεις, ἀφ' ἑτέρου αἱ ἐπιτακτικαὶ ἀνάγκαι ἂς ἔχομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν πρέπει νὰ μᾶς ἐπιβάλλουν ἄκραν σωφροσύνην καὶ συντηρικότητα εἰς τὴν διάθεσιν συναλλάγματος δι' ἀνάγκας τὰς ὁποίας θὰ ἠδυνάμεθα ἄνευ βλάβης νὰ ἀφήσωμεν ἀθεραπεύτους ἢ περιορίσωμεν σημαντικῶς.

Κυκλοφορία καὶ τιμάριθμος

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ συνάλλαγμα καὶ ἡ κυκλοφορία ἡμῶν ἐκινήθη εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα τῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Οὕτω τὸ ἀνώτατον ὅριον κυκλοφορίας. ἀνελθὸν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰς 6.893 ἑκατμ. ὑπερβαίνει κατὰ 690 ἑκατ. περίπου τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ἔτους 6.203 ἑκατομμ. τὸ δὲ κατώτατον ὅριον ἀνελθὸν εἰς 5.967 ἑκ. ἔναντι 5.396 τοῦ ἔτους 1986, ἐσημείωσεν αὔξησιν ἐκ 570 ἑκ.

Ἡ κατὰ 10 ο)ο περίπου αὔξησις αὕτη τῆς κυκλοφορίας εἶναι ἀπολύτως φυσιολογικὴ καὶ δικαιολογημένη ὀφείλεται δὲ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν αὔξησιν τῶν νομίμων ἀναγκῶν τῶν συναλλαγῶν. Πράγματι δὲ ἡ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αὔξησις τοῦ καλύμματος, ἡ γενικὴ ὕψωσις τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ὀφειλομένη εἰς αἴτια διεθνῆ ἀλλὰ καὶ τοπικά, ἡ αὔξησις τῶν ἐν γένει ἀναγκῶν πληρωμῶν τῶν συναλασσομένων, ἡ ζωηροτέρα καὶ ἐπὶ ἀνωτέρων τιμῶν κίνησις τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου, προεκάλεσαν καὶ ὤφειλον νὰ προκαλέσουν, αὔξησιν τοῦ ὄγκου τῶν συναλλαγῶν.

Καίτοι θὰ ἦτο βεβαίως περιττὸν ἐνώπιον τῶν δεδομένων τῆς πραγματικῆς ἐξελίξεως καὶ εὐρύνσεως τῶν συναλλαγῶν νὰ ἐπιχειρήσῃ τις νὰ δικαιολογήσῃ περισσότερον τὴν αὐτονόητον καὶ ἀναγκαίαν αὔξησιν τῆς κυκλοφορίας, ἐν τούτοις νομίζω ἀναγκαῖον νὰ τονίσω ὅτι θὰ ἀπετέλει πλάνην, τὸ νὰ θελήσῃ τις, βασιζόμενος ἐπὶ τῶν μονοπλεύρων θεωριῶν. νὰ ἀντιστρέψῃ τὰς πραγματικὰς σχέσεις καὶ νὰ ἀποδώσῃ ἔστω καὶ ἐν μέρει τὴν αὔξησιν τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς κυκλοφορίας. Ἡ αὔξησις τῶν τιμῶν ὀφείλεται εἰς αὐτοτελῆ αἴτια διεθνοῦς καὶ τοπικῆς μορφῆς, εἰς παράγοντας καθαρῶς οἰκονομικοὺς καὶ οὐχὶ χρηματικούς, σχέσεις ἔχοντας πρὸς τὴν παραγωγὴν καὶ τὰς ἀνωμάλους πολλάκις σχέσεις προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἡ δὲ αὔξησις τῆς κυκλοφορίας εἶναι ἀναγκαία συνέπεια τῆς μεταβολῆς τῶν τιμῶν καὶ οὐχὶ αἰτία αὐτῆς. Κυκλοφορία σταθερὰ καὶ ἄκαμπτος ἀποτελεῖ φαινόμενον νοσηρόν. Κυκλοφορία τοὐναντίον ἐλαστικὴ προσαρμοζομένη πρὸς τὸν ὄγκον τῶν συναλλαγῶν ἀποτελεῖ πραγματικὸν καὶ κατάλληλον ὄργανον οἰκονομίας.

Παρὰ τὴν αὔξησιν ταύτην τῆς κυκλοφορίας ἡ σχέσις τοῦ εἰς χρυσὸν καὶ συνάλλαγμα καθαροῦ ἀποθέματος πρὸς αὐτὴν δὲν ἐμειώθη.

Οὕτω ἐνῷ τὸ ποσοστὸν τοῦ καλύμματος ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ 1936 ἦτο 51.15 ο)ο τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ 1937 ἀνῆλθεν εἰς 51.49 ο)ο.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῆς τυπικῆς ταύτης σχέσεως μεταξὺ χρυσοῦ ἀποθέματος καὶ κυκλοφορίας, ἡ σύγκρισις τοῦ ὄγκου τῆς κυκλοφορίας πρὸς τὸ σύνολον τῶν καλυπτόντων αὐτὴν στοιχείων τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης ἀποδεικνύει ὅτι ἡ κυκλοφορία μας εἶναι ἀπολύτως ὑγιὴς καὶ ἱκανοποιεῖ τὰς ἀξιώσεις καὶ αὐτῆς τῆς ὀρθοδόξου ἀντιλήψεως. Πράγματι ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῆς 31 Δεκεμβρίου, καθ' ἣν τὸ ποσὸν τῆς κυκλοφορίας προσήγγισε τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀνερχόμενον εἰς 6,776 ἑκατομμύρια θὰ ἴδωμεν ὅτι τὸ σύνολον σχεδὸν τοῦ ποσοῦ τούτου ἤτοι 6.310 ἑκατομμύρια (τοὐτέστι τὰ 93 ο)ο) καλύπτεται ὑπὸ τοῦ εἰς χρυσὸν συνάλλαγμα ἀποθέματος καὶ τῶν βραχυπροθέσμων τοποθετήσεων τῆς Τραπέζης. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα καλύπτει σημαντικὸν ποσοστὸν τῆς κυκλοφορίας, ὡς παρ' ἡμῖν (51.49 ο)ο) καὶ αἱ βραχυπρόθεσμοι τοποθετήσεις τῆς Τραπέζης ἀποτελοῦσι ἐπίσης ὑγιὲς καὶ ρευστὸν κάλυμμα τῆς κυκλοφορίας, ἀφοῦ ἀντιπροσωπεύουσι ἐκδοθέντα τραπεζογραμμάτια, ἅτινα ἐπανέρχονται κανονικῶς καὶ μετὰ βραχεῖαν προθεσμίαν εἰς τὰ Ταμεῖα τῆς Τραπέζης.

Εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι πλὴν τῆς κυκλοφορίας, ὑφίστανται καὶ αἱ λοιπαὶ ὑποχρεώσεις ὄψεως τῆς Τραπέζης οἵτινες εἴθισται νὰ ὀνομάζωνται δυναμικὴ κυκλοφορία. Ἀλλὰ πρῶτον μὲ τὸ εἰς τὸ παθητικὸν τῆς Τραπέζης ἐμφανιζόμενον ποσὸν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων εἶναι τυπικῶς ἐξωγκωμένον, ἀφοῦ πλέον τοῦ ἡμίσεος αὐτοῦ συμψηφίζεται πρὸς τὰς πρὸς τὸ Δημόσιον πιστώσεις αἵτινες ἀποτελοῦσιν οὐσιαστικῶς χρησιμοποίησιν εἰδικῶν καταθέσεων περιλαμβανομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεις ὄψεως, ἄρα ἔχει πράγματι μεταφερθῇ εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Δεύτερον δὲ ἡ σύστασις τῆς χρηματικῆς μας οἰκονομίας καὶ αἱ λειτουργίαι ἃς ἀσκεῖ ἡ Τράπεζα ὡς Ταμίας τοῦ Κράτους, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν Τραπεζῶν ἔχουσιν ὡς ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα ὅτι σημαντικὸν ποσὸν καταθέσεων τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν ἀποτελοῦν τὴν ἀπαραίτητον ρευστότητα αὐτῶν θὰ παραμένῃ παγίως παρὰ τῇ Τραπέζῃ τυπικῶς μὲν ὡς ὑποχρεώσεις ὄψεως, οὐσιαστικῶς δὲ ὡς μόνιμον κεφάλαιον πληροῦν τὰς ταμιακὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ὅπερ ἄρα δὲν πρόκειται κατ' οὐσίαν νὰ βαρύνῃ τὴν κυκλοφορίαν.

Δημόσιον Χρέος

Δὲν νομίζω ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ κλείσω τὴν μικρὰν ταύτην εἰσήγησιν ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης καὶ τῆς κινήσεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τοῦ συναλλάγματος κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1937 χωρὶς ν' ἀναφέρῳ περὶ τῆς θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ συναφὲς ἄλλως τε πρὸς τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας ζήτημα τῆς ὑπηρεσίας τῶν εἰς ξένον νόμισμα δανείων τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ λήξαντος ἔτους ἔλαβον χώραν, ὡς γνωστόν, ἐν Λονδίνῳ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ὁριστικὴν ρύθμισιν τοῦ εἰς ξένον νόμισμα Δημοσίου Χρέους, διεξαχθεῖσα μετὰ τῶν οἰκείων ἀντιπροσώπων τῶν Ὁμολογιούχων ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Α. Ἀποστολίδη, τοῦ ὑποδιοικητοῦ κ. Γ. Μαντζαβίνου, καὶ ἐμοῦ.

Ἀτυχῶς αἱ διαπραγματεύσεις αὗται ἀπέτυχον διότι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων Ὁμολογιούχων δὲν εὗρον ἱκανοποιητικοὺς τοὺς προταθέντας ὅρους ὁριστικοῦ διακανονισμοῦ καὶ ἰδίᾳ τὸ πρὸς τοῦτο προσφερθὲν ποσοστὸν τοῦ τόκου (50ο)ο ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ συμβατικοῦ τόκου ἑκάστου δανείου) Διαφωνία κατ' ἐξοχὴν ἐσημειώθη ὡς πρὸς τὴν δημοσιονομικὴν καὶ οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας, τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ὁμολογιούχων ὑποστηριξάντων, ὅτι ἡ σημειουμένη κατὰ τὸ 1937 βελτίωσις τῆς καταστάσεως ἐπιτρέπει τὴν πληρωμὴν ἀνωτέρου ἐπιτοκίου, εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν ἡ κυβέρνησις θὰ ἐπέμενεν εἰς τὸ προταθὲν ὑπ' αὐτῆς ποσοστὸν ἐπιτοκίου, θὰ ἔπρεπε κατ' αὐτούς, ἐγκαταλειπομένου τοῦ ὁριστικοῦ διακανονισμοῦ, νὰ συναφθῇ προσωρινὸς διακανονισμὸς διὰ τὰ δύο οἰκονομικὰ ἔτη 1937—38 καὶ 1938 39 ἀλλὰ μὲ ποσοστὸν 50ο)ο δι' ἑκάτερον τῶν ἐτῶν τούτων.

Δὲν θέλω νὰ εἰσέλθῳ εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν ἐνεργειῶν μας καὶ δὲν θὰ ἐνδιατρίψω εἰς τὴν καταβληθεῖσαν ὑπό τε τοῦ ὑφυπουργοῦ καὶ ἡμῶν σοβαρὰν προσπάθειαν, ὅπως συνδυασθῇ ἡ ρύθμισις τοῦ δημοσίου χρέους μὲ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ καπνοῦ ὡς καὶ μὲ τὴν ὅλην ἐμπορικὴν πολιτικήν μας μετὰ τῆς Μεγάλης Βρετανníας, Ζητήματα ὅμως τοιαύτης φύσεως προσκρούοντα εἰς μακρὰς συνηθείας καὶ μεγάλα συμφέροντα δημιουργημένα, δὲν λύονται δυστυχῶς, μὲ μόνην τὴν κρατήσασαν καλὴν θέλησιν.

Ἐπιθυμῶ μόνον νὰ ἀνακοινώσω πρὸς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῆς Τραπέζης ἣν ἀνακοίνωσα εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ὁμολογιούχων, οἱ προταθέντες ὅροι τοῦ ὁριστικοῦ διακανονισμοῦ, οἱ ὁποῖοι ἐπέβαλλον ἱκανὸν πρόσθετον βάρος, τόσον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὅσον καὶ εἰς τὸν συναλλαγματικὸν λογαριασμόν, βάρος τὸ ὁποῖον θὰ τὸ ἠσθάνετο ἡ τόσον ἄλλωστε εὔθικτος οἰκονομία τῆς χώρας, ἀποτελοῦν εἰλικρινῆ καὶ τιμίαν προσπάθειαν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἐπιθυμούσης νὰ κλείσῃ ὁριστικῶς τὴν σελίδα τῆς πτωχεύσεως καὶ ν' ἀνασυστήσῃ τὴν πίστην τῆς χώρας.

Καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος γνωρίζουν καλῶς πόσον σημαντικὸν ἐμπόδιον διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς καθόλου οἰκονομίας μας ἀποτελεῖ ἡ ἐκκρεμότης τοῦ Δημοσίου Χρέους καὶ πιστεύουν εἰλικρινῶς εἰς τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα καὶ τὰ ἀστάθμητα ἀνταλλάγματα, ἅτινα θὰ προκύψουν ἐκ τῆς ὁριστικῆς τακτοποιήσεως ; τοῦ ζητήματος τούτου, ἀλλὰ γνωρίζουν ἐπίσης ὅτι ἡ ὁριστικὴ τακτοποίησις, διὰ νὰ εἶναι πράγματι ὁριστική, θὰ πρέπει νὰ μὴ ἐξέρχητε τῶν ὁρίων τῆς πρὸς πληρωμὴν ἱκανότητος τῆς χώρας καὶ νὰ βασίζηται ἐπὶ ὅσον τὸ δυνατὸν μονιμωτέρων δεδομένων καὶ ἀδιαταράκτων προβλέψεων. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὁ ὁριστικὸς διακανονισμὸς θὰ ὡδήγει ταχέως εἰς δευτέραν πτώχευσιν μὲ ὅλας τὰς ἐξ αὐτῆς ἀνεπανορθώτους πλέον οἰκονομικὰς συμφορὰς διὰ τὴν χώραν καὶ διὰ τοὺς ὁμολογιούχους.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς πολιτικῆς τῶν ἐτησίων διακανονισμῶν, τὴν ὁποίαν φαίνονται προτιμῶντες οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ὁμολογιούχων μὲ ἐνδεχομένην προοδευτικὴν κατ' ἔτος αὔξησιν τοῦ καταβλητέου ποσοστοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ παρ' ἡμῶν ἀποδεκτή, διότι ἡ πολιτικὴ αὕτη, παρ' ὅλα τὰ βάρη τὰ ὁποῖα προκαλεῖ, κατ' οὐδὲν προάγει τὴν πίστιν τῆς χώρας.

Διὰ τῆς συμφωνίας τοῦ Αὐγούστου 1936 συνεφωνήθη καὶ ἡ κατὰ 5 ο)ο αὔξησις τοῦ καταβλητέου ποσοστοῦ τοῦ τόκου ἀπὸ 35 ο)ο εἰς 40 ο)ο δι' ἀμφότερα τὰ οἰκονομικὰ ἔτη 1935—37. Ἡ αὔξησις αὕτη δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀποκρουσθῇ καλοπίστως οὔτε διὰ τὸ 1935—36, ἀλλ' οὔτε καὶ διὰ τὸ 1936—37. Καὶ διὰ μὲν τὸ 1935—36 διότι τ' ἀποτελέσματα του, γνωστὰ πλέον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἐπέτρεπον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1935—36 ν' ἀντικρύσῃ εὐχερῶς τὸ ἐκ τῆς ἐν λόγῳ αὐξήσεως βάρος καὶ διότι παραλλήλως ὑπῆρχε καὶ ἡ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1935 δήλωσις τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ὁμολογιούχων, καθ' ἣν ἡ ἀπόφασις τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως περὶ καταβολῆς ποσοστοῦ 35 ο)ο διὰ τὸ ἔτος 1935—36 δὲν ἀπέκλειεν ὅπως, εἰς περίπτωσιν βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς καταστάσεως τῆς χώρας, δοθῇ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τῆς κυβερνήσεως καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς κρίσιν ἀνάλογος αὔξησις τοῦ προσφερθέντος ποσοστοῦ 35ο)ο. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ 1936—37. διὰ τὸ ὁποῖον δὲν προεβλέπετο δυσμενεστέρα κατάστασις τῆς τοῦ 1935—36, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καταβληθῇ μικρότερον τοῦ 40 ο)ο ποσοστόν, Τὰ πράγματα δὲν διέψευσαν τὰς γενομένας τότε προβλέψεις, διότι τὴν ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοστοῦ δαπάνην εὐχερῶς ἀντεμετώπισεν ἡ οἰκονομία τῆς χώρας.

Δι' ὅλους τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ διὰ νὰ μὴ τεθῇ παρ' οὐδενὸς ὑπὸ συζήτησιν ἡ καλὴ πίστης τῆς χώρας, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν δια πραγματεύσεων τοῦ Λονδίνου. ὅπως καὶ κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1937—38 ἐξακολουθήσῃ καταβαλλόμενον τὸ αὐτὸ ποσοστὸν 40 ο)ο ἐπὶ τῶν τόκων τῶν εἰς ξένον νόμισμα δανείων. Πράγματι δὲ ἐνεγράφησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους τούτου αἱ ἀπαιτούμεναι πιστώσεις εἰς βάρος τῶν ὁποίων ἐκδίδωνται ἀνελλιπῶς κατὰ τὰς οἰκείας λήξεις τὰ πρὸς πληρωμην τῶν ληγόντων τοκομεριδίων σχετικὰ χρηματικὰ ἐντάλματα, μὲ τὰ ποσὰ τῶν ὁποίων ἀποκτῶνται ἐκ τοῦ ἀποθέματος τῆς Τραπέζης τὰ ἀντίστοιχα ξένα νομίσματα. ἅτινα παραμένουσι κατατεθειμένα παρ' ἡμῖν ὑπὸ ἴδιον ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου Λογαριασμόν, ἐξ οὗ ἐφοδιάζονται αἱ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐπιφορτισμέναι μὲ τὴν πληρωμὴν τοῦ Δημοσίου Χρέους. Τ.

Θεωρῶ ἀπαραίττον νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ἐπίσης, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐν Λονδίνῳ διαπραγματεύσεις καὶ συζητήσεις διεξήχθησαν ἐν πνεύματι ἀπολύτως φιλικῷ, ὡς ἄλλως τε συμβαίνει εἰς τοιαύτας διαπραγματεύσεις, ἄν δέ, ὡς πάντοτε καὶ παντοῦ συμβαίνει, ὅπου διασταυροῦνται ἀντίθετα συμφέροντα, εἶδον τὴν δημοσιότητα ἀνεύθυνα τινα περὶ τῶν διαπραγματεύσεων δημοσιεύματα, ταῦτα οὔτε ἐκ μέρους τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὁμολογιούχων προῆλθον, εἶναι δὲ βέβαιον, ὅτι οὔτε καὶ γνώμας ἐπισήμους ἀπηχοῦσι.

Κίνησις Λ)σμῶν τοῦ Δημοσίου

Ἡ κίνησις τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἥτις, ὡς γνωστόν, συγκεντροῦται παρὰ τῇ Τραπέζῃ ἔχει ὡς ἑξῆς : Ὁ σχετικὸς λογαριασμὸς τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς καταθέσεις τῆς Δ. Ο. Ε., ἐδείκνυε κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1937 πιστωτικὸν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὑπόλοιπον ἐκ δρχ. 335 περίπου ἑκατομ, ἐὰν δὲ συνυπολογίσωμεν καὶ ὁλόκληρον τὸ ὀφειλόμενον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὑπόλοιπον τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ βραχυπροθέσμου πιστώσεως ἐκ 12 ἑκατομμ. μάρκων, παραμένει πάλιν πιστωτικὸν ὑπόλοιπον ἐκ 36 ἑκατομμ,. ἀσχέτως ὅλως τῶν λοιπῶν παρὰ τῇ Τραπέζῃ καταθέσεων τοῦ Δημοσίου ἐκ προβλέψεων ὑπηρεσίας δανείων κλπ.

Ἑπομένως τὸ Δημόσιον οὐ μόνον

δὲν ἔχει κάμει χρῆσιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐκ τῶν κειμένων συμβάσεων εὐχερείας περὶ προκαταβολῆς μέχρι ποσοῦ δρχ. 400 ἑκατομμυρίων. ἀλλ' ἀντιθέτως ἔχει καὶ πιστωτικὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπόλοιπον.

Νέαι πιστωτικαὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Δημοσίου

Εἶναι ἀληθές. ὅτι τελευταίως τὸ Δημόσιον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις καὶ εἰς ξένον νόμισμα καὶ εἰς δραχμάς. Καὶ αἱ μὲν ὑποχρεώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν εἶναι ἄλλο τι ἢ ἐμπορικαὶ πιστωτικαὶ εὐκολίαι παρεχόμεναι ἀπὸ τοὺς προμηθευτὰς ὑλικοῦ διὰ τὸν πολεμικὸν ἐφοδιασμὸν τῆς χώρας, τὴν πληρωμὴν τοῦ ὁποίου συμφέρον ἔχομεν νὰ κλιμακώσωμεν εἰς σειρὰν τινα ἐτῶν καὶ χάριν τοῦ Δημοσίου Προϋπολογισμοῦ ἀλλὰ διὰ συναλλαγματικοὺς κυρίως λόγους. Αἱ δὲ ὑποχρεώσεις εἰς δραχμὰς ἀνελήφθησαν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἔργων, τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ βαστάξῃ ἐξ ὁλοκλήρου ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἐσόδων, οὔτε ἄλλως τε τοῦτο εἶναι οἰκονομικῶς ὀρθὸν καὶ δίκαιον.

'Ωξέλαβον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκθέσω κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ τοῦ 1936 εἰσήγησίν μου ἡ κατασκευὴ παραγωγικῶν ἔργων καὶ ἔργων κοινῆς ὠφελείας δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνηται εἰς βάρος τῶν τακτικῶν πόρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ διὰ δανεισμοῦ χρησιμοποιουμένων πρὸς τοῦτο κεφαλαίων προερχομένων ἐκ τῆς ἐθνικῆς ἀποταμιεύσεως ὡς καὶ τῶν πλεοναζόντων πόρων διαφόρων Νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

'Η ὀρθὴ αὐτὴ ἀρχὴ ὡδήγησε τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν σύναψιν δανείων μετὰ διαφόρων νομικῶν προσώπων, ἡ δὲ 'Ανωτάτη Διοίκησις Οἰκονομικῆς 'Αμύνης, εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς ὁποίας ὑπεβλήθησαν αἱ σχετικαὶ συμβάσεις κατέβαλεν πᾶσαν προσοχὴν αὐτῆς καὶ ἐπέτυχεν ὅπως μὴ διαταραχθῇ καὶ κατ' ἐλάχιστον ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῶν νομικῶν προσώπων, διαφυλαχθῇ δὲ ἡ πρέπουσα ἀναλογία ἐν τῇ κατανομῇ τῶν κεφαλαίων των εἰς τὰς διαφόρους τοποθετήσεις.

Κατὰ πληροφορίας τῆς Τραπέζης τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων συναφθέντα δάνεια ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 1.700 περίπου ἑκατομμύρια, πραγματοποιηθησόμενα εἰς δέκα ἐτησίας σειράς. Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος 1937 — 38 προβλέπεται πραγματοποίησις ποσοῦ 750 ἑκατομ.

Θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ, ἐν τέλει, νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸν παριστάμενον κυβερνητικὸν ἐπίτροπον ὡς ἁρμοδιώτερον νὰ μὲ συμπληρώσῃ εἰς ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὰ Δημόσια οἰκονοκικά, ἡ ἐπίδρασις τῶν ὁποίων ἐπὶ τῆς τύχης τῆς νομισματικῆς ἐξελίξεως μιᾶς χώρας εἶναι προφανὴς καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως δὲν δύναται, παρὰ νὰ μᾶς ἐνδιαφέρῃ ζωηρότατα ἡ δημοσιονομικὴ κατάστασις τῆς Χώρας.

'Ο κ. Π. 'Εξαρχάκης κυβερνητικὸς 'Επίτροπος λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον εἶπε τ' ἀκόλουθα:

«'Ως ἐκ τῆς θέσεώς μου ὡς Γενικοῦ Διευθυντοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ θὰ παράσχω εἰς τὸ συμβούλιον σας ὡρισμένας ὑπευθύνους πληροφορίας ὡς πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τῶν δημοσίων οἰκονομικῶν, αἵτινες πληροφορίαι νομίζω ὅτι θὰ εἶναι λίαν χρήσιμοι διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τῶν παρακολουθούντων τὰ δημόσια οἰκονομικὰ καὶ τὴν ἐν γένει διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν προϋπολογισμῶν τῶν οἰκονομικῶν ἐτῶν 1935—36 καὶ 1936—37 ἔχουν ὡς ἑξῆς:

'Ο προϋπολογισμὸς 1935—36 καταλήγει εἰς μικρὸν πλεόνασμα ὁ δὲ προϋπολογισμὸς 1936—37 περὶ οὗ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ κατατεθέντος προϋπολογισμοῦ 1937—38 προεβλέπετο ὅτι θὰ καταλήξῃ εἰς ἔλλειμμα 160 ἑκατομ., ἤδη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσωρινῶν ἀπολογισμῶν καταλήγει εἰς ἔλλειμμα 80 ἑκατου. περίπον, ἂν δὲ συνυπολογισθῶσι καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν προηγουμένων οἰκονομικῶν ἐτῶν, ὁ λογαριασμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀφήνει τελικῶς περιθώριον ἐξ 80—100 ἑκατομ. ὅπερ ἐν τῇ ἐξελίξει θέλει αὐξηθῇ καθόσον καὶ αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν ἐνεργητικῶν ὑπολοίπων θέλουσι συνεχισθῇ καὶ πέραν τῶν ἀρχικῶς προβλεφθέντων καὶ τὰ παθητικὰ ὑπόλοιπα δὲν θέλουσι πληρωθῇ εἰς ὁλόκληρον, ἀλλ' ἱκανὸν μέρος τούτων θέλει διαγραφῇ.

"Οσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν 1937—38 οὗτος παρουσιάζει:

ΕΣΟΔΑ

Κατηγορία I	Τακτικὰ	11.708.2	
	"Εκτακτα	688.3	12.396.5 ἑκατ.
» II	Τακτικὰ	1.7	
	"Εκτακτα (προϊὸν δανείων ναὶ πιστώσεων)	3.695.6	3.697.3 »
			16.093.8

ΕΞΟΔΑ

Κατηγορία I	Τακτικὰ	11.370.9	
	"Εκτακτα	5.119.4	16.490.3 ἑκατ.
» II	Τακτικὰ	138.1	
	"Εκτακτα	35.—	173.1 »
			16.663.4

"Ητοι ἔλλειμμα 569,6

Πρὶν ἐξετασθῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1937—38 περὶ τῆς ἐκβάσεως αὐτοῦ, ἀνάγκη νὰ λεχθῶσιν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ ὕψους τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως θὰ ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ ἀνησυχίας ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν ἰδίᾳ τῶν δαπανῶν.

Τὸ ὕψος τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν ἐτῶν 1935 — 36 καὶ ἐντεῦθεν παρουσιάζει τὴν κάτωθι εἰκόνα:

Σύνολον πιστώσεων

1935—36	1936—37	1937—38
12.640 ἑκ.	15.475 ἑκ.	16.664 ἑκ.

Διὰ τὴν πλήρη καὶ σαφῆ κατανόησιν τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν εἶναι ἀνάγκη ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἀποχωρισθῶσιν ὡρισμένα κονδύλια καλυπτόμενα ἀπὸ δάνεια, εἴτε καθαρῶς λογιστικοῦ περιεχομένου ὡς τὸ μὴ καταβαλλόμενον ποσοστὸν τῶν εἰς ξένον νόμισμα δανείων εἴτε καὶ ἀπὸ ἄλλα δάνεια συναφθέντα πρὸς ἀντιμετώπισιν ὅλως ἐκτάκτων δαπανῶν (προμήθειαι πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ἐκτελέσεις παραγωγικῶν ἔργων κλπ.) ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἀναλυθῶσι κατὰ κατηγορίας αἱ δαπάναι εἰς τὴν πρὸς τ' ἄνω ἐξέλιξιν τῶν ὁποίων ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ὀφείλεται ἡ αὔξησις τοῦ ὕψους τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Οὕτω οἱ προϋπολογισμοὶ τῆς τελευταίας τριετίας ἐμφανίζονται ἀναλυτικώτερον ὡς κάτωθι:

	Πιστώσεις 1935—36	*Πιστώσεις 1936—37*	*Πιστώσεις 1937—38*
Γενικὸν σύνολον πιστώσεων	12.640.—	15.475.—	16.664.—
'Εκπίπτονται δαπάναι καλυπτόμεναι ὑπὸ δανείων κλπ. εἰδικῶς διὰ τὴν πραγματοποίησιν τούτων προοριζομένων	1.745.—	2.929.—	3.731.—
'Υπόλοιπον ἐξόδων	10.895.—	12.546.—	12.993.—
ἐξ ὧν			
Δημόσιον Χρέος	1.854.—	1.856.—	2.000.—
Συντάξεις	946.—	1.186.—	1.327.—
Μισθολόγιον : 'Εκπαίδευσις	814.—	880.—	900 —
» Τ.Τ.Τ.	280.—	294.—	296.—
» Δημ. 'Ασφάλεια	513.—	564.—	597.—
» Πολ. 'Υπουργεῖα	701.—	710.—	741.—
» Λοιπαὶ ὑπηρεσίαι	966.—	1.041.—	1.063.—
Τακτικαὶ δαπάναι πολεμικῶν ὑπουρ.	1.102.—	1.389.—	1.524.—
"Εκτακτοι δαπάναι πολεμικῶν ὑπουρ.	703.—	1.180.—	1.263.—
Προσφυγικαὶ δαπάναι	76.—	126.—	118.—
Δημοσία 'Υγεία	136.—	210.—	164.—
Κοινωνικὴ Πρόνοια	268.—	435.—	656.—
Παραγωγικὰ ἔργα	725.—	893.—	620.(α)
Λοιπαὶ δαπάναι	1.811.—	1.782.—	1.664.—
	10.895.—	12.546.—	12.933.—

(α) 'Αφορᾷ συντήρησιν καὶ λοιπὰς τακτικὰς δαπάνας τῶν κατασκευῶν καὶ τῶν ἐν γένει νέων ἔργων ἐκτελουμένων εἰς βάρος τοῦ δανείου τῶν 750 ἑκατομμυρίων.

'Εκ τῶν ἀριθμῶν τοῦ πίνακος ἐξάγεται ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς 1937—38 εἶναι ἀνώτερος τοῦ 1935—36 κατὰ 2.038 ἑκατ. 'Η ἐπὶ πλέον αὕτη διαφορὰ ἀφορᾷ κατὰ 146 ἑκατομμ. αὔξησιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου Χρέους κατὰ 560 ἑκατ. αὔξησιν τῶν ἐκτάκτων πολεμικῶν δαπανῶν καὶ κατὰ 422 ἑκατ. αὔξησιν τῶν τακτικῶν δαπανῶν τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, ὡς συνέπεια τῆς ἐντόνου πολεμικῆς παρασκευῆς τῆς χώρας.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς διαφορᾶς ἐξ 910 ἑκατομ. ἀφορᾷ κατὰ 381 ἑκατ. εἰς αὔξησιν τῶν συντάξεων συνεπείᾳ τῆς ὁλοκληρουμένης ἤδη ἐφαρμογῆς τοῦ κατὰ τὸ 1936 ψηφισθέντος κώδικος περὶ συντάξεων καὶ τῶν ἔκτοτε ἀθρόων συνταξιοδοτήσεων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαλλήλων, συνεπείᾳ τῶν γνωστῶν γεγονότων, κατὰ 323 ἑκατ. ἑκατ. εἰς αὔξησιν τοῦ μισθολογίου ἐν γένει, ἰδίᾳ τῆς ἐκπαιδεύσεως Δημοσίας 'Ασφαλείας καὶ πολεμικῶν ὑπουργείων καὶ κατὰ 400 ἑκατομ. περίπου δι' αὔξησιν τῶν πιστώσεων τῆς κοινωνικῆς προνοίας, δι' ἣν ἐπεβλήθη ὡς γνωστόν, εἰδικὴ φορολογία.

'Η ἐκτέλεσις τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων γίνεται μετὰ πολλῆς φειδοῦς λαμβάνονται δὲ μέτρα περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν καὶ νομοθετικὰ καὶ διοικητικά.

Τὸ ζήτημα τῆς διαρρυθμίσεως τῶν συντάξεων παρεπέμφθη εἰς ἐπιτροπήν, διὰ νὰ γίνῃ πληρεστέρα ἡ ἐπεξεργασία του παρὰ τῶν εἰδικῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀποφευχθῶσι δὲ καὶ αἱ ἀδικίαι. Δύναμαι δὲ νὰ βεβαιώσω, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεράτωσε τὸ ἔργον της, καὶ ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσίν της. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως δὲ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1938—39 τὸ ζήτημα τοῦτο θέλει λάβει τὴν τελειωτικὴν αὐτοῦ μορφήν.

"Οσον ἀφορᾷ τὴν ἔκβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1937—38, ὅστις ὡς γνωστόν, ἔχει κατατεθῇ μὲ ἔλλειμμα 570 ἑκατ. δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι παρ' ὅλον ὅτι ἡ κυβέρνησις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ αὐξήσῃ εἰσέτι τὸ σκέλος τῶν δαπανῶν, ἰδίᾳ τῶν πολεμικῶν ὑπουργείων, κατὰ 400 ἑκατομ. περίπου, ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος προβλέπεται, ὅτι θὰ καταλήξῃ τελικῶς εἰς ἔλλειμμα οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 200 ἑκατομμυρίων.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο δικαιολογεῖται κυρίως ἐκ τῆς σημαντικῆς ὑπεραποδόσεως τῶν τακτικῶν ἐσόδων, ὀφειλομένης κατὰ ἕνα λόγον εἰς τὴν περὶ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἴσπραξιν αὐτῶν ἐνημερότητα καὶ ἐπιμέλειαν τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν.

'Η εὐνοϊκὴ αὕτη ἔκβασις τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὸν πραγματοποιηθέντα δανεισμὸν παρὰ τῶν διαφόρων νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων περὶ ὧν προνοεῖ ὁ Α. Ν. 575)1937 τοῦ δεκαετοῦς προγράμματος τὸ Δημόσιον ἀντικρύζει ἐν μέρει διὰ τῶν τακτικῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐν μέρει δι' ἐσωτερικοῦ δανεισμοῦ μετὰ διαφόρων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ οὕτω δικαιολογεῖται ἡ ἐμφανιζομένη εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα κατὰ τὸ 1937—38 μείωσις τῶν πιστώσεων διὰ παραγωγικὰ ἔργα ἔναντι τῶν ἀντιστοίχων τοῦ 1935—36.

'Εκ τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὸ πρῶτον ἔτος ποσοῦ τῶν δρ. 750 ἑκατομμυρίων ἐπραγματοποιήθη δάνειον μέχρι τοῦδε 600 ἑκατομμύρια ποσὸν ὅπερ καὶ κατετέθη εἰς ἴδιον παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς 'Ελλάδος λογαριασμόν, ἵνα χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐξόφλησιν ὑποχρεώσεων ἀφορωσῶν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων. Τὸ ὑπολοιπόμενον ποσὸν μέχρι τοῦ προβλεφθέντος ποσοῦ τῶν 750 ἑκατομμυρίων θέλει ἀναληφθῆ μέχρι τέλους τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους.

Διὰ τὸν ἔκτακτον ἐφοδιασμὸν πολεμικοῦ ὑλικοῦ συνήφθησαν ἐπίσης τὰ κάτωθι δάνεια καὶ πιστώσεις προμηθευτῶν.

Μάρτιος 1936. Δάνειον 891 ἑκατ. ἰσότιμον 22 ἑκατ. μάρκων.

Οἰκ. ἔτος 1937. Πιστώσεις προμηθευτῶν δραχ. 2.304 ἑκατομμ. εἰς μάρκα, ξένα νομίσματα καὶ δραχ.

'Εκ τοῦ ποσοῦ τούτου τῶν πιστωτῶν ἱκανὸν μέρος δὲν ἔχει πραγματοποιηθῆ μέχρι τοῦδε.

ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Ὑπὸ κ. Π. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΕΑ, Τμηματάρχου τοῦ ἐν Καλάμαις 'Υπ)ματος τῆς 'Εμπορικῆς Τραπέζης.

2ον τελευταῖον

'Εν συνεχείᾳ πρὸς τὰ ὅσα ἐν προηγουμένοις διὰ τῆς ἐγκρίτου «**Τραπεζιτικῆς**» ἀνεπτύξαμεν, καὶ ἵνα σαφέστερον καταδείξωμεν ὁποίας οὐσιώδεις βελτιώσεις ἐνέχει τὸ σύστημα τῆς διενεργείας τῶν Λογιστικῶν ἐγγραφῶν Συναλλάγματος ἄνευ λογιστικῶν ἐκτιμήσεων, ἐκρίναμεν καλὸν νὰ ἐπανέλθωμεν συμπληρωματικῶς ἐπὶ ὡρισμένων εἰσέτι σημείων.

Φρονοῦμεν οὕτω ὅτι οὐδεμίαν ὀρθὴν βάσιν ἔχει ὁ χαρακτηρισμὸς «**διαφορὰ Συναλλάγματος**» τοῦ ἐπὶ πλέον ἢ μεῖον τῆς λογιστικῆς ἐκτιμήσεως ποσοῦ, ἐφόσον ὡς εἴπωμεν ἡ λογιστικὴ ἐκτίμησις εἶναι συμβατισμός, καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀποδίδει τὴν ἐμπράγματον σχέσιν μεταξὺ τῶν διαφόρων νομισμάτων. Κατὰ συνέπειαν καὶ ἀφοῦ ἄστοχος τυγχάνει ἡ ἀποτίμησις τοῦ ξένου συναλλάγματος εἰς ὡρισμένα ποσὰ λογιστικῶν ἐκτιμήσεων, ἡ πραγματικὴ διαφορὰ συναλλάγματος, προκειμένης τροπῆς ὡρισμένου ποσοῦ ξένου συναλλάγματος εἰς δραχμάς, οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ εἶναι, εἰμὴ τὸ ἐπὶ πλέον ἢ μεῖον τῆς διαφορᾶς τῆς ἐκ τῆς τροπῆς ταύτης προκυπτούσης μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ ξένου συναλλάγματος ἐκ τοῦ ἰσαρίθμου τοιούτου δραχμῶν, λαμβανομένων ἀμφοτέρων ὡς ἁπλῶν μονάδων. Δηλαδὴ ἡ διαφορὰ συναλλάγματος L. 100 τρεπομένων εἰς δραχμὰς ἐπὶ τιμῇ 546 κατὰ λίραν εἶναι ἡ ἐπὶ πλέον τοῦ ἴσου ποσοῦ δραχμῶν (100) διαφορὰ ἤτοι δρχ. 54500.

'Η Διαφορὰ συναλλάγματος LEI. 1000. τρεπομένων εἰς δραχμὰς ἐπὶ τρεχούσῃ τιμῇ 0.80 εἶναι ἡ ἐπ' ἔλαττον τοῦ ἴσου ποσοῦ δραχμῶν (1000) διαφορὰ ἤτοι δραχ. 200 καὶ καθεξῆς καθ' οἷον δηλαδὴ τρόπον προβλέπει τὸ νέον σύστημα βάσιν ἔχον τὴν ἑκάστοτε τρέχουσαν τιμὴν μειωμένην κατὰ μονάδα.

Καὶ ἂν μὲν τ' ἀνωτέρω ἔχουσι ὡς πρὸς τὴν διαφορὰν συναλλάγματος σημασίαν ἁπλῶς θεωρητικήν, ἡ παραδοχὴ τῶν λογιστικῶν ἐκτιμήσεων ὡς ἀντιπροσωπευτικῶν τῶν εἰς συνάλλαγμα μερίδων, δημιουργεῖ ἐξ ἀνάγκης πλασματικὴν τὴν εἰκόνα τῶν λ)μῶν τούτων, καθόσον ὄπισθεν τοῦ ὑπολοίπου μιᾶς λογιστικῆς ἐκτιμήσεως ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται ἕκαστος τῶν εἰς συνάλλαγμα λ)σμῶν δὲν διαφαίνονται ποῖα καὶ πόσα ποσὰ συναλλάγματος ἀποτιμηθέντα εἰς λογιστικὰς ἐκτιμήσεις ἀπέδοσαν τὸ ἐν λόγῳ ὑπόλοιπον, οὗ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλ' εἶναι δυνατὸν ἴσα περίπου ποσὰ λογιστικῶν ἐκτιμήσεων δύο διαφόρων λ)μῶν ν' ἀντιπροσωπεύῃ ἕκαστον ποσὰ συναλλάγματος σημαντικῆς μεταξύ των διαφορᾶς κατ' ἀξίαν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἀναλογισμὸς τῶν ἐκτιμήσεων δὲν γίνεται κατ' ἀπόλυτον ἀκρίβειαν, ἀλλὰ καὶ κυρίως ἂν συνέβη νὰ ὑποτιμηθῇ ἢ ὑπερτιμηθῇ νόμισμά τι κατὰ τὴν τρέχουσαν αὐτοῦ τιμὴν χωρὶς ἐγκαίρως νὰ γίνῃ καὶ ἡ δέουσα προσαρμογὴ τῆς λογιστικῆς τούτου ἐκτιμήσεως. 'Εκ τοῦ λόγου ὁμοίως ὅτι δὲν ὑπάρχει κώλυμα τι ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς λογιστικῆς ἐκτιμήσεως τῶν νομισμάτων, συμβαίνει νὰ ὑπάρχωσι διαφορετικαὶ τοιαῦται παρ' ἑκάστῳ Τραπεζικῷ ὀργανισμῷ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐπηρεάζωσι τὰ ὑπόλοιπα τῶν οἰκείων λ)μῶν συναλλάγματος ἑκάστου τούτων, δηλαδὴ νὰ ἐμφανίζωνται ταῦτα ηὐξημένα ἢ μειωμένα ἀναλόγως τῆς καθιερωμένης μείζονος ἢ ἐλάσσονος λογιστικῆς ἐκτιμήσεως.

Διὰ πάντα ταῦτα εὑρίσκομεν ὅτι ἡ ἀπεικόνισις τῶν εἰς συνάλλαγμα μερίδων δὲν εἶναι ἡ δέουσα, καὶ ὅτι αὗται ὑπὸ δύο τρόπους ἐφικτοὺς κατὰ τὸ νέον σύστημα δύνανται νὰποδώσωσι τὴν ἀκριβῆ καὶ πραγματικὴν εἰκόνα τῶν λ)μῶν, δηλαδὴ ἕκαστος τῶν λογαριασμῶν νὰ ἐμφανίζῃ αὐτούσια τὰ εἰς συνάλλαγμα ὑπόλοιπά του ἀναγραφόμενα ἀναλυτικῶς κατὰ νόμισμα, καὶ ἀθροιστικῶς (ὡς σύνολον συναλαγματικῶν μονάδων) ὡς κάτωθι.

'Εξ ὅλων ὅθεν τῶν προλεχθέντων συνάγεται ὅτι τὸ διὰ λογιστικῆς ἐκτιμήσεως τῶν εἰς συνάλλαγμα ἐγγραφῶν ἰσχύον σύστημα μὴ ἐρειδόμενον ἐπ' ὀρθῆς βάσεως εἶναι ἐξ ἑαυτοῦ συνυφασμένον μὲ πολλὰς ἀτελείας, ἐξ ἀντιστοίχου δὲ ὅτι δύναται ν' ἀντικατασταθῇ παρ' ἑτέρου ὅπερ καὶ ἀνεπτύξαμεν, τὸ ὁποῖον οὐ μόνον ἐξουδετεροῖ τὰς ὑφισταμένας ἀτελείας ταύτας, ἀλλ'ἐκ παραλλήλου ἁπλουστεύει κατὰ πολὺ τὴν ἐργασίαν καὶ ἀποδίδει τὴν δέουσαν καὶ ὀρθὴν λειτουργίαν ἐν τῷ καθόλου μηχανισμῷ τοῦ τμήματος τῶν ἐγγραφῶν τούτων. "Αν ἐπὶ πλέον ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑπὸ νέαν ὅλως διάταξιν τῶν ἐγγραφῶν συναλλάγματος, εἰδικῶς προβλεπομένην ἐκ τοῦ νέου συστήματος, ὁ ἔλεγχος αὐτόματος νῦν περίπου, καθίσταται ἡμερήσιος καὶ λίαν ἀτλοῦς, καὶ ὅτι ἄνευ οὐδεμιᾶς σχεδὸν ἰδιαιτέρας ἐργασίας θὰ δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τόσον ἡμερήσιον κέρδος ὅσον καὶ τὸ γενικὸν τοιοῦτον, καὶ ὅτι δὲν θὰ παρίσταται ἀνάγκη ἰδιαιτέρας ἐργασίας πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς εἰς συνάλλαγμα θέσεως (**ἔχομεν ὀφείλομεν**) ταύτης δεδομένης ἡμερησίως, φρονοῦμεν ὅτι πρόδηλος καθίσταται ἡ ἐξυπηρέτησις ἣν ἀποβλέπει νὰ παράσχῃ τὸ νέον τοῦτο σύστημα τοῖς ἐνδιαφερομένοις Τραπεζιτικοῖς 'Ιδρύμασι καὶ τοῖς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένοις

'Εν τέλει χωρὶς οὐδὲ κἂν νὰ διατεινώμεθα τὸ ἀλάθητον ἡμῶν, ἀναμένομεν μετὰ περισσοῦ ἐνδιαφέροντος τὰς ἐν προκειμένῳ βελτιώσεις ἢ παρατηρήσεις τῶν ἀναγνωστῶν τῆς φίλης «**Τραπεζιτικῆς**» πρὸς ἣν καὶ βαθυτάτας ὀφείλομεν εὐχαριστίας διὰ τὴν τόσο φιλόφρονα ξενίαν της.

ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

'Ο κ. Οἰκονομέας ὡς βάσιν τῆς μελέτης του λαμβάνει τὴν ἀπεικόνισιν τοῦ συν)τος κατ' ἀριθμὸν ἀπόλυτον, ηὐξημένον κατὰ τὸν ἴδιον ἀριθμὸν ἐπὶ τὴν τρέχουσαν τιμὴν ἠλαττωμένην κατὰ μονάδα. 'Επὶ πλέον ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου του εἶναι γενική, διὰ τὰ ξένα νομίσματα.

'Εν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐρωτῶμεν τὸν κ. Οἰκονομέαν: ὅταν ἡ ξένη νομισματικὴ μονὰς τιμᾶται ὀλιγώτερον τῆς δραχμῆς ὡς ἐπὶ παρ. νῦν τὸ Ρουμανικὸν λέϊ, πῶς εἶναι δυνατὴ ἡ ἀφαίρεσις τῆς δραχμῆς ἀπὸ τὴν τρέχ. τιμήν ; Δηλ. ἐὰν εἰς τὸ παράδειγμά του ἀντὶ δολλαρίων ἔχωμεν λέϊ ποὺ τιμῶνται 0,85 δρχ. πῶς θὰ γίνῃ ὁ ὑπολογισμὸς κατὰ τὴν ὑποδεικνυομένην μέθοδον, ἀφοῦ διὰ τὴν ἀφαίρεσιν (0,85—1) θὰ χρειασθῇ "Αλγεβρα.

Πολὺ φοβούμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἐξαρτᾶται αὐτὴ αὕτη ἡ ὑπόστασις τῆς προτεινομένης μεθόδου, εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν περιλαμβάνει τὰς κάτω τῆς δραχμῆς τρεχούσας τιμὰς τοῦ συν)τος.

Σ. Α. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
(τῆς 'Ανωτάτης 'Εμπορικῆς)

Τράπεζαι 'Εξωτερικοῦ (Μερὶς Καθολικοῦ)

L. 2.000 $. 20.000. FRS. 100.000. 122.000.

ἢ νὰ ἐμφανίζῃ τὸ εἰς δραχμὰς ἀντίτιμον των (ἐπὶ ὑπολογισμῷ των εἰς τὴν τρέχουσαν τιμὴν μειωμένην κατὰ μονάδα σὺν τῷ ἀθροίσματί των, κατὰ τὰ ἐν προηγουμένοις ἐκτεθέντα) δηλαδή,

L. 2.000 $. 20.000. FRS. 100.000, 122.000 (ὑπάρχ. ὑπόλ).

πρὸς (545 108 2.68 (τρέχουσαι τιμαὶ μειωμέναι κατὰ μονάδα) 3518000

πρὸς 546 109 3.68 (Τρέχου- 36400υ0

σαι τιμαί), ἵνα οὕτω ἐκτὸς τῆς πραγματικῆς θέσεως τῶν λογαριασμῶν ἤτις πλήρως ἀποδίδεται κατὰ τὸν ὡς ἄνω τρόπον, καὶ ὁ μελετῶν μίαν λογιστικὴν κατάρτησιν νὰ δύναται νὰ κατατοπισθῇ παρεχομένων νῦν αὐτῷ τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαραιτήτων στοιχείων.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΕΝ ΜΕΣΩ ΔΥΟ ΠΥΡΩΝ

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ

Κατὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν διέλευσιν, τὸν παρελθόντα μῆνα παγκοσμίου φήμης οἰκονομολόγος καὶ καθηγητὴς τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων κ. Ἀντρὲ Σίγκφριντ ἔδωσε τρεῖς διαλέξεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω θέματος αἵτινες ἀποτελοῦν ἓν ἑνιαῖον σύνολον.

Μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτῶν ἀπαράμιλλον ἀντικειμενικότητα, μὲ τὴν πλήρη γνῶσιν τοῦ θέματος ἀπὸ ὅλας αὐτοῦ τὰς πλευράς,—ἱστορικήν,γεωγραφικήν,δημογραφικήν, οἰκονομικήν, βιομηχανικήν, πολιτικὴν καὶ φιλοσοφικήν,—καὶ μὲ τὴν ἐνδιάθετον χιουμουριστικὴν καὶ εὐφυόλογον ἔκφρασίν του,κατώρθωσεν ὄχι μόνον νὰ καταστήσῃ ἀντιληπτὸν τὸ δύσκολον καὶ πολυσύνθετον θέμα του καὶ εἰς τὸν πλέον ἀνίδεον ἀκροατήν του, ἀλλὰ καὶ ἐπέτυχε τοῦτο χωρὶς νὰ κουράσῃ καθόλου τὸ ἀκροατήριόν του. Ὁ κ. Σίγκφριντ ἀπεδείχθη ἕνας ἀσυναγώνιστος conferanuer, καίτοι δὲν διακρίνεται διὰ ρητορικὴν δεινότητα.

Εἰς τὴν πρώτην του διάλεξιν, ἐν τῷ θεάτρῳ Ἀλίκης ὁ ἐπιστήμων καὶ ὁ ψυχολόγος ἐχειρίσθη τὸ ζήτημά του μὲ συνδυασμὸν παρατηρήσεων ἱστορικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ περιεχομένου. Τὰ συμπεράσματά του, κατασταλαγμα μελετῶν του ἀλλὰ καὶ γνωριμίας του προσωπικῆς μὲ τοὺς λαοὺς καὶ τὰς συνθήκας των, ποὺ ἐπεσκέφθη καὶ ποὺ ἔζησεν ἐπὶ σαράντα ὁλόκληρα χρόνια. Ὑπὸ τὰς σημερινὰς μεταπολεμικὰς συνθήκας—ἤρχισε λέγων ὁ κ. Σιγκφρὶντ—δὲν ὑπάρχουν καταστάσεις παγκόσμιαι, ἀλλὰ καθαρῶς ἠπειρωτικαί. Κάθε ἤπειρος, παρ' ὅλες τὶς ἀντιζηλίες ποὺ ἠμποροῦν νὰ παρουσιάζουν τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν κράτη ξεχωριστά, ἔχουν τὴν κατάστασίν των, τὴν οἰκονομικὴν ἰδίως, τὴν ἰδικήν των σφραγῖδα καὶ πρασωπικότητα. Ὑπάρχει μεταξὺ ὅλων τῶν κρατῶν ἑκάστης ἠπείρου μία ἀλληλεγγύη. Ἔτσι ἡ Εὐρώπη παρουσιάζεται σήμερον μὲ τὴν ἰδικήν της μορφήν, τὴν καθαρῶς εὐρωπαϊκήν. Ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ σημερινὴ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Δύσεως—εἶπεν ὁ ἀγοραστὴς—ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξῃ κανεὶς εἰς παρελθόντας αἰῶνας. Ὁ 19ος αἰὼν εἶχεν ὡς χαρακτηριστικὸν τὴν οἰκονομικὴν ἡγεμονίαν τῆς Εὐρώπης ἐπὶ ὅλων τῶν ἠπείρων. Δὲν συνέβαινε τοῦτο κατὰ τοὺς προγενεστέρους αἰῶνας τοὺς μέχρι τοῦ 16ου, κατὰ τοὺς ὁποίους αἱ σχέσεις τῆς Εὐρώπης μὲ τὰς ἄλλας ἠπείρους ὑπῆρξαν μηδαμιναί. Ἡ ἐποχὴ τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ὁ ἀποικισμὸς τῶν ἄλλων ἠπείρων ὑπὸ διαφόρων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἤρχισαν νὰ δημιουργοῦν τὴν οἰκονομικὴν ἡγεμονίαν τῆς Εὐρώπης, ἡγεμονίαν ἐπεκτεινομένην σὺν τῷ χρόνῳ καὶ πρὸς ἄλλας κατευθύνσεις. Ἡ Εὐρώπη διέθετε τὰ κεφάλαιά της εἰς τὰς ἄλλας ἠπείρους, Εὐρωπαῖοι μηχανικοὶ καὶ μεταλλειολόγοι καὶ χημικοὶ διεσκορπίζοντο εἰς ὅλα τὰ πέραν τῶν ὠκεανῶν σημεῖα, ἡ τεχνικὴ κυριαρχία ἐπεξετείνετο καὶ ἐπαγιώνετο ὁλοένα καὶ αἱ Τράπεζαι, αἱ ἑταιρεῖαι, ἡ ἀτμοπλοϊκὴ κίνησις καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐπιχειρήσεις εὑρίσκοντο εἰς τὰς χεῖρας τῶν Εὐρωπαίων. Καὶ ἡ οἰκονομικὴ αὐτὴ ἡγεμονία, ἐπεκτεινομένη καὶ ἐπὶ ἄλλων πεδίων—πολιτικοῦ, μεταναστευτικοῦ—εἶχε δημιουργήσῃ ἕνα ἄλλο καθεστώς. Ἐκ τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ τῆς ἡγεμονίας εἶχε προκύψῃ μία παγκόσμιος οἰκονομικὴ ἰσορροπία. Ἡ Εὐρώπη ἐξῆγε τὰ κεφάλαιά της εἰς τὰς ἄλλας ἠπείρους καὶ εἰσῆγε διαφόρους πρώτας ὕλας. Ἐξῆγεν ἀκόμη τὰ βιομηχανικά της προϊόντα καὶ εἶχον ἀποβῆ οἱ Εὐρωπαῖοι οἱ κυριώτεροι προμηθευταί, ἐξαγωγεῖς καὶ παραγωγοὶ ἀκόμη. Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν, συνεχιζομένην καὶ μετὰ τὸν 19ον αἰῶνα, εἶχε συντελέσῃ ὄχι μόνον ἡ διαφορὰ τοῦ τεχνικοῦ πεδίου, ἀλλὰ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Εὐρώπη εἶχε πολὺ μεγαλειτέραν οἰκονομικὴν ὡριμότητα καὶ πλέον καλλιεργημένον ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα.

* *
*

Ἀλλ' ἦτο δυνατὸν—παρετήρησεν ὁ κ. Σίγκφριντ—νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ ἀκόμη ἡ οἰκονομικὴ αὐτὴ ὑπεροχὴ καὶ ἀνωτερότης τῆς Εὐρώπης; Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὁ πόλεμος καὶ αἱ μεταπολεμικαὶ συνθῆκαι ἐκλόνισαν σοβαρῶς τὴν εὐρωπαϊκὴν αὐτὴν ἡγεμονίαν. Καὶ ὁ 20ὸς αἰὼν ἤρχισε νὰ παρουσιάζεται ὑπὸ διαφορετικὴν μορφήν. Ἐξεδηλώθη ἡ χειραφέτησις τῶν λευκῶν τοῦ ἔξω κόσμου—εἰς τὰς ἀποικίας τῆς Ἱσπανίας, τῆς Πορτογαλλίας καὶ τὰς ἀγγλικὰς Κτήσεις. Καὶ ἡ χειραφέτησις αὐτὴ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος λόγος τῆς μεταβολῆς αὐτῆς. Δεύτερον σημαντικὸν γεγονὸς ὑπῆρξεν ἡ χειραφέτησις τῶν ἐγχρώμων φυλῶν. Οἱ λαοὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς ἀφυπνίσθησαν. Ἀφυπνίσθη ἡ ἐθνική των συνείδησις καὶ ἐδημιουργήθη μία τάσις ἡ ὁποία ἂν δὲν κατέστησε τὰς φυλὰς αὐτὰς ἰσοτίμους πρὸς τὰς τῆς Εὐρώπης, πάντως ὅμως τὰς ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν ὑποδούλωσιν τῆς Εὐρώπης. Ἡ νέα αὐτὴ κατάστασις ἐδημιούργησε μίαν ἀνισορροπίαν παγκόσμιον ἀπὸ οἰκονομικοῦ ἰδίως πεδίου. Ἀλλ' εἰς τὴν μορφωθεῖσαν αὐτὴν ἀνωμαλίαν ποὺ ἀπετέλεσε τὴν ἀπαρχὴν τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως τῆς Εὐρώπης, συνετέλεσε—κατὰ τὸν κ. Σίγκφριντ—καὶ ἄλλος λόγος. Καὶ ὁ ἀγορητὴς ποὺ ἐταξείδευε καὶ ἐγνώρισε καὶ ἐψυχολόγησε τόσα ἔθνη καὶ τόσους λαούς, ἀνέτρεξε καὶ πάλιν εἰς ὡρισμένας συνθήκας τοῦ 19ου αἰῶνος, τὰς ὁποίας συνεδύασε μὲ τὰς σημερινὰς συνθήκας. Ὑπῆρχεν εἰς τὸ παρελθὸν ἡ σταθερότης τοῦ νομίσματος ποὺ ἀποτελοῦσεν ἐγγύησιν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις. Εἰς τὸ παρελθὸν ἀκόμη ὑπῆρχεν ὁ σεβασμὸς τῆς ὑπογραφῆς. Αἱ συνθῆκαι τοῦ μεταπολεμικοῦ δράματος ἐκλόνισαν πλήρως τὴν νομισματικὴν αὐτὴν σταθερότητα καὶ ἡ καλὴ πίστις ἐξέλιπε. Οἱ ὑπογράφοντες ἀναγκάζονται σήμερον νὰ μὴ ἀναγνωρίσουν ἢ ν' ἀναθετήσουν τὴν ὑπογραφήν των. Ἡ ἐξαιρετικὴ ἀξία τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὸ δολλάριον ἀπέναντι τῶν ἄλλων νομισμάτων—τῆς στερλίνας καὶ τοῦ φράγκου—ὑπῆρξε σημαντικὸς συντελεστὴς τῆς κρίσεως αὐτῆς. Τὸ νόμισμα ποὺ ἀπετέλει ἄλλοτε οὐδέτερον συντελεστήν, ἀπὸ τοῦ πολέμου καὶ ἐντεῦθεν ἀπέβη τὸ φοβερότερον ὄργανον τῆς διεθνοῦς πάλης. Ὑπῆρξε διαβολικὸς δάκτυλος—παρετήρησεν ὁ ἀγορητής. Ὁ Θεὸς ἀπησχολημένος εἰς ἄλλα ἔργα ἀφῆκε τὸν Σατανᾶ νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ νομισματικὰ αὐτὰ ζητήματα. Καὶ ἐσημειώθη ἀπὸ τοῦ 1930 ἕως τοῦ 1931 ὁ ἀγγλοαμερικανικὸς νομισματικὸς πόλεμος. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἀπειλοῦσε τὴν ἰσχυρὰν Ἀμερικὴν μὲ πτῶσιν τοῦ νομίσματός της. Καὶ ἐσυνεχίσθη ἡ κατάστασις μὲ τὴν ἀπώλειαν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἡγεμονίας ἐπὶ τῶν ἄλλων ἠπείρων. Ἂν δὲ προστεθῇ εἰς τοὺς ἀνωτέρω παράγοντας καὶ τὸ γεγονὸς τῶν μικρῶν ἐργατικῶν ἡμερομισθίων εἰς τὰς ἄλλας ἠπείρους ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Εὐρώπην, ἔχει κανεὶς τοὺς κυριωτέρους λόγους τῆς σημερινῆς κρίσεως τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν κόσμον.

Ὁ κ. Σίγκφριντ ἀνέπτυξε κατόπιν τὸ δεύτερον μέρος τῆς διαλέξεώς του. Τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τῆς Εὐρώπης ἔναντι τῆς Ἀσίας καὶ τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς θέσεως ταύτης εὐρωπαϊκὴν κρίσιν. Ἡ Εὐρώπη προπολεμικῶς ἦτο ὁ προμηθευτὴς ὅλων τῶν μηχανολογικῶν προϊόντων. Τὰ ἐργοστάσια τοῦ Βελγίου, τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Ρούρ, τῆς Γαλλίας ἔστελναν τὰ εἴδη τῶν ἐργοστασίων των. Μεταπολεμικῶς οἱ λαοὶ τῆς Ἀσίας ἀπέκτησαν τὰ ἐργοστάσιά των καὶ ἔπαυσαν νὰ προμηθεύωνται τὰ μηχανολογικά των εἴδη ἀπὸ τὴν Εὐρώπην. Τὰ χαμηλότερα ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν ὑπῆρξαν ἐπίσης ὁ ἀντίπαλος τῶν εὐρωπαϊκῶν εἰδῶν. Ἀλλ' ὁ κ. Σίγκφριντ ποὺ ἐμελέτησε ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ἀσιατικοὺς αὐτοὺς λαοὺς διεπίστωσεν ὅτι εἰς τοὺς λαοὺς αὐτοὺς μὲ τὴν ζωτικότητα καὶ τὴν δραστηριότητα λείπει ἡ ἀνωτερότης, τὸ ἐφευρετικὸν πνεῦμα καὶ τὸ διοικητικὸν πνεῦμα ποὺ δημιουργεῖ καὶ συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδον τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων. Λείπει ἡ διοικητικὴ μεγαλοφυΐα. Οἱ Ἀσιᾶται—λευκοὶ καὶ ἔγχρωμοι—εἶνε ἱκανοὶ νὰ θέσουν εἰς κίνησιν μίαν μηχανήν, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ τὴν διορθώσουν, ὄχι καὶ νὰ τὴν κατασκευάσουν δίχως τὴν βοήθειαν τῶν Εὐρωπαίων τεχνιτῶν. Ἀπὸ τοὺς νεωτέρους αὐτοὺς λαοὺς λείπει ἡ πειθαρχία ὑπὸ ὅλας τὰς μορφάς της. Ἡ Εὐρώπη ἔχει κἄτι πού δὲν ἔχει ἀσφαλῶς ἡ Ἀσία. Καὶ τελειώνων ὁ κ. Σίγκφριντ ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην ὅπως οἱ Εὐρωπαῖοι διατηρουν τὴν ἀνωτερότητά των ἀπέναντι τῶν λαῶν τῆς Ἀσίας ἀναπτύσσοντες τὸ πνεῦμα τῆς διοικήσεως, παρέχοντες δείγματα μεγάλης πνοῆς καὶ προάγοντες τὴν πνευματικὴν καλλιέργειάν των. Μόνον μὲ τὴν πνευματικὴν αὐτὴν ὑπεροχὴν καὶ ἀνωτερότητα εἶνε δυνατὸν ν' ἀντιμετωπισθῇ ὁ συναγωνισμὸς τῶν ἀσιατικῶν λαῶν. Καὶ ὁ ἁβρὸς Γαλάτης συγγραφεύς, μὴ λησμονῶν ὅτι ὁμιλεῖ εἰς τὰς Ἀθήνας, παρετήρησεν ὅτι ὅταν ὁμιλεῖ περὶ πνευματικῶς καλλιεργημένων λαῶν ἐννοεῖ καὶ τοὺς Ἕλληνας, ἡ πρωτεύουσα τῶν ὁποίων ὑπῆρξε ἀπὸ ἀρχαίους χρόνους ἡ πηγὴ τῆς σκέψεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ εὐγένεια ὑποχρεώνει.

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΡΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ

Ἡ Εὐρώπη πρὸ τῶν ἀνταγωνισμῶν τῶν ἄλλων κρατῶν. Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ θέμα τῆς δευτέρας διαλέξεως τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ κ. Ἀντρὲ Σιγκφρίντ, εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς γαλλικῆς σχολῆς. Μὲ τὴν χαρακτηριστικήν του ἐμβρίθειαν καὶ μὲ τὸ ἐξαιρετικῶς ἐπάγωγὸν ὕφος του ὁ κ. Σιγκφρίντ ὁμιλῶν περὶ τῆς κρίσεως ποὺ ἐδημιουργήθη μεταπολεμικῶς ἐν Εὐρώπῃ ἀνέφερε τὰ τρία αἴτια αὐτῆς. Τὴν κρίσιν ποὺ προέκυψεν ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ πολέμου, τὴν κρίσιν τῶν τιμῶν διὰ τῶν ὑψώσεων καὶ τῶν πτώσεών των ἀπὸ τοῦ 1920 ἰδίως καὶ τὴν κρίσιν τῆς βιομηχανίας λόγῳ τοῦ συναγωνισμοῦ της εἰς τὰς ἄλλας ἠπείρους. Ὁ ἀγορητὴς ἀνέτρεξεν εἰς τὸ παρελθόν, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐκυριαρχοῦσεν ἡ χειροτεχνία, ἀνέφερε τὴν νέαν ἐποχὴν ποὺ ἐδημιούργησε διὰ τὸν κόσμον ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἀτμοῦ καὶ ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ ἐργαλείου ὡς ὀργάνου τῆς χειροτεχνίας καὶ τῆς μηχανῆς. Τὸ ἐργαλεῖον, εἶπεν, ἀποτελεῖ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἀνθρωπίνου βραχίονος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀτομικότητος ἐνῷ ἡ μηχανὴ ἀντλεῖ τὴν ἐνέργειάν της ἀπὸ τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως. Τὸ ἐργαλεῖον ὑπάρχει ἀκόμη ὄχι μόνον εἰς τὰς βαρβάρους καὶ ἀπολιτίστους χώρας, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν καρδιὰ τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητος, δημιουργῆσαν μίαν παράδοσιν. Τὸ πρόβλημα τῆς μηχανῆς ἐδημιούργησε μίαν νέαν τακτικὴν καὶ μίαν νέαν ἠθικήν, πρόκειται δὲ ἀναμφισβητήτως νὰ δημιουργήσῃ εἰς τὸ μέλλον ἄλλας συνθήκας κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς ἀκόμη διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ Εὐρώπη—εἶπεν ὁ κ. Σιγκφρίντ—δὲν ἐλησμόνησε τὴν χειροτεχνίαν, διότι ἡ παράδοσίς της χρονολογεῖται ἀπὸ αἰώνων, ἐνῷ ἡ Ἀμερικὴ ὡς νεωτέρα χώρα μὴ γνωρίσασα τὴν χειροτεχνίαν, ἐπεδόθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μηχανῆς. Καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἀρχίζει ὁ ἀγὼν μεταξὺ τῆς παραγωγῆς προϊόντων ποιότητος καὶ τῆς παραγωγῆς τῶν εἰδῶν τῆς σειρᾶς. Ἡ μία παραγωγὴ—τῆς Εὐρώπης—μὲ πνοὴν καὶ σφραγῖδα ἀτομικότητος, ἡ ἄλλη—τῆς Ἀμερικῆς—τυφλὴ καὶ ἄψυχη. Ἡ μία, κατὰ τὸν Πασκὰλ ἀναγομένη εἰς τὸ πνεῦμα τῆς λεπτότητος καὶ ἡ ἄλλη εἰς τὸ πνεῦμα τῆς γεωμετρίας. Καὶ μὲ κομψότητα γαλατικὴν εἰς τὴν φρασιολογίαν του ὁ ἀγορητὴς ἐπροσωποίησε τὰ εἴδη τῆς ποιότητος καὶ τὰ εἴδη τῆς «σειρᾶς». Κοστούμια ποιότητος ἐπὶ παραγγελίᾳ καὶ κουστούμια τῆς μηχανῆς—τσοῦρμο. Διάλεξις ποιότητος καὶ διάλεξις σειρᾶς, πολιτισμὸς ποιότητος καὶ πολιτισμὸς σειρᾶς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὁ κ. Σιγκφρίντ ἔδωκε κατόπιν μίαν εἰκόνα τῶν μεθόδων τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγῆς. Ἀνέφερε τὴν κατάργησιν ἀκριβῶν ἡμερομισθίων καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς μηχανῆς ἢ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀνθρώπων κατὰ τρόπον—ὅπως καθιερώνει ὁ Τελλόρ—ποὺ νὰ μὴν ἔχουν αὐτοὶ καμμίαν ἐλευθερίαν ἀλλὰ νὰ εἶναι ἁπλῶς μηχαναί. Συνεχίζων ἀναφέρει ὅτι τὰ καλλίτερα εἴδη τῆς χειροτεχνίας καὶ τῆς μηχανικῆς παραγωγῆς εἶνε ἐκεῖνα τῶν ὁποίων αἱ πρῶται ὗλαι εἶνε ἄνευ σημαντικῆς ἀξίας. Καὶ ἐπανερχόμενος εἰς τὸ κύριον θέμα του ἀνέφερεν ὅτι σπουδαῖος συντελεστὴς διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν εἰδῶν τῆς παραγωγῆς ποιότητος καὶ τῆς παραγωγῆς τῆς «σειρᾶς» εἶνε ἡ ἀτμόσφαιρα ποὺ δημιουργοῦν οἱ ἄνθρωποι. Ἐκεῖ ὅπου ἡ παραγωγὴ τῶν εἰδῶν τῆς καλῆς ποιότητος εἶνε παράδοσις γενεῶν δὲν εἶνε δυνατὸν ἢ νὰ συνεχίζεται ἡ παραγωγὴ αὐτὴ παρ' ὅλας τὰς τεχνικὰς μεταβολάς. Ὁ κ. Σιγκφρίντ ἀνέφερε κατόπιν ὡς συννελεστὴν τῆς καταναλώσεως τῶν εἰδῶν παραγωγῆς ποιότητος καὶ τὴν πελατείαν. Καὶ τὴν πελατείαν αὐτὴν τὴν κατέταξεν εἰς διαφόρους περιόδους. Τὴν προπολεμικήν, τὴν μεταπολεμικὴν ποὺ ἐσπατάλα ἀφειδῶς, τὴν πελατείαν τῶν νεοπλούτων καὶ τὴν σημερινὴν πελατείαν ποὺ ἀντιμετωπίζει σκληρὰς οἰκονομικὰς συνθήκας. Ἡ πελατεία τῶν ἐπὶ παραγγελίᾳ εἰδῶν ποιότητος εἶνε περιωρισμένη σήμερον. Ἡ παραγωγὴ τῆς «σειρᾶς» ἔφαγε τὴν ἄλλην ἐκλεκτὴν παραγωγήν. Ἀλλ' εἰς τὴν Εὐρώπην, παρ' ὅλον ὅτι ἡ ποιότης ἐνικήθη ἀπὸ σωρόν, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ τὸ αἴσθημα τῆς ἐκλεκτικότητος. Καὶ ὁ κ. Σιγκφρίντ κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, μολονότι ἡ Εὐρώπη εὑρίσκεται μεταξὺ δύο ἐπικινδύνων συναγωνιστῶν, τῆς Ἀσίας μὲ τὸ χαμηλὸν κόστος τῆς ζωῆς καὶ τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν ὑπερτροφίαν τῆς μηχανῆς, δύναται νὰ ὑπερνικήσῃ τὰς σημερινὰς δυσχερείας ἐπιμένουσα εἰς τὴν παλαιὰν παράδοσιν τῆς ποιότητος. Ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ προσπάθεια ἐπὶ ἑνὸς πνευματικοῦ πεδίου δὲν εἶνε δυνατὸν ἢ νὰ ὑπερνικήσουν τὴν μηχανικὴν παραγωγὴν τὴν δίχως καμμίαν ψυχὴν καὶ καμμίαν αἰσθητικήν.

Ο ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Εἰς τὴν τρίτην του διάλεξιν ὁ κ. Σιγκφρίντ ὡμίλησεν περὶ τῶν ἀντιθέσεων τῶν δύο ἠπείρων: τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Θέμα ξεχωριστοῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ὁ Γάλλος ὁμιλητὴς ἐχειρίσθη καὶ ὡς ἐπιστήμων ἀλλὰ καὶ ὡς βαθὺς ψυχολόγος καὶ μελετητής. Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς Εὐρώπης, εἶπεν, εἶνε ἐκτὸς ἄλλων ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν ἀτομικὴν διανόησιν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ πνεῦμα τῶν βιομηχανικῶν ἐφευρέσεων. Ὁ ἀγορητὴς ἔκαμε μακρὰν ἀνάλυσιν τῆς ψυχολογίας τοῦ Εὐρωπαίου καὶ τον καὶ τοῦ Ἀμερικανοῦ. Ὅ,τι διακρίνει τὸν Εὐρωπαῖον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Ἀσιάτην καὶ τὸν Ἀμερικανὸν ἀκόμη, εἶπεν, εἶνε ἡ ἄρνησις ὅπως ὑποταχθῇ εἰς τὸ μοιραῖον χωρὶς νὰ ἀντιστῇ διὰ τῶν δυνάμεών του. Δὲν ὑπάρχει τὸ πνεῦμα τῆς μοιρολατρείας ἀλλ' ἀντιθέτως κυριαρχεῖ τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιστάσεως καὶ τῆς ἐπαναστάσεως. Καὶ ἀκριβῶς τὴν ἔννοιαν τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἶχεν ὁ μυθολογικὸς Προμηθεὺς ὅταν ἔκλεψε τὸ πῦρ καὶ ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸν κόσμον, καταδικασθεὶς κατόπιν ἀπὸ τὸν Δία νὰ μένῃ ἁλυσοδεμένος εἰς τὸν Καύκασον μέχρι τῆς ἀπολυτρώσεώς του. Συνεχίζων ὁ ἀγορητὴς διὰ τὴν λευκὴν φυλὴν τῆς Εὐρώπης, διὰ τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ τοὺς ἀνθρώπους της, ἐτόνισεν ὅτι ἡ Εὐρώπη ἔχει μίαν ἰδικήν της σφραγῖδα καὶ προσωπικότητα. Ἡ φύσις της ἔχει μίαν καταφανῆ ἁρμονίαν, πρὸς τὴν ὁποίαν προσαρμόζεται ὁ ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ μία σχέσις μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ φύσεως. Ὑπάρχει ἀκόμη εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὸ μεγάλο ἱστορικὸν παρελθὸν τῆς χώρας, ὥστε νὰ συμβαίνῃ—καθὼς παρετήρησεν ὁ κ. Σιγκφρίντ—κάτω ἀπὸ μίαν καθολικὴν ἐκκλησίαν νὰ ὑπάρχῃ μία ρωμαϊκὴ καὶ κάτω ἀπ' αὐτὴν μία ἀρχαιοτάτη εἰδωλολατρικὴ προχριστιανικὴ τοιαύτη. Ἡ εὐρώπη, γηραιὰ εἰς τὴν ἱστορίαν, εἶνε βεβαίως γηραιὰ καὶ εἰς τὴν οἰκονομικήν της μορφήν. Καὶ ἀσφαλῶς τὸ οἰκονομικὸν γῆρας της εἶνε μειονέκτημα ἀπέναντι τῆς Ἀμερικῆς ἡ ὁποία ὡς νέα χώρα ἐκμεταλλευομένη τώρα τὰς πλουτοπαραγωγικάς της πηγὰς παρουσιάζει ἀναμφισβητήτως μίαν ὑπεροχήν. Μέγας συντελεστὴς ἐπικίνδυνος ἔναντι τῆς Ἀμερικῆς εἶνε ἐν Εὐρώπῃ ἡ ἀντίθεσις καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν τάξεων καὶ τῶν ἐθνῶν, γεγονὸς τὸ ὁποῖον δὲν παρατηρεῖται εἰς τὴν Ἀμερικήν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἡ κατάστασις παρουσιάζεται διαφορετική. Ἐκεῖ ὑπάρχει τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως, χωρὶς ὅμως οἱ ἄνθρωποι νὰ προσαρμόζωνται πρὸς αὐτήν. Λείπει ἡ ἁρμονία ἀνθρώπου καὶ φύσεως. Ἡ Ἀμερικὴ ἔχει τὸν Νιαγάραν, τὰς Ἄνδεις, ποταμοὺς καὶ βουνὰ καὶ φύσιν ποὺ ἀδύνατον νὰ τὰ συναντήσῃ κανεὶς εἰς τὴν Εὐρώπην. Τὴν φύσιν αὐτὴν ἴσως νὰ τὴν ἐνίκησεν ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν ἐξημερώσῃ. Καὶ ὁ Ἀμερικανὸς ἔμεινε ξένος καὶ ἀσυγκίνητος πρὸς τὴν φύσιν ἡ ὁποία—παρετήρησεν ὁ ἀγορητὴς—οὐδεμίαν ἔχει ἁρμονίαν οὔτε καὶ παρουσιάζει τὰς γραμμὰς τῆς φύσεως τῆς Εὐρώπης. Ἀκόμη παρατηρεῖται ἡ ἔλλειψις τῆς ἀγάπης τοῦ Ἀμερικανοῦ πρὸς τὴν γῆν. Δι' αὐτὸν ἡ γῆ δὲν εἶνε τὸ πάτριον ἔδαφος εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐπιδοθῇ ὁ χωρικός. Οἱ καλλιεργηταὶ μετατοπίζουν τὸ ἔδαφος τῆς καλλιεργείας καὶ δὲν ἔχει δημιουργηθῇ ὁ τύπος τοῦ γεωργοῦ καὶ τοῦ χωρικοῦ ποὺ ὑπάρχει εἰς τὴν Εὐρώπην.

Εἰς τὴν Ἀμερικήν, συνεχίζων ὁ κ. Σιγκφρίντ, εἶπεν ὅτι δὲν ὑπάρχει τὸ αἴσθημα τοῦ χρόνου καὶ τοῦ παρελθόντος. Κανένα ἱστορικὸν γεγονὸς δὲν παρουσιάζει περιεχόμενον ψυχικὸν διὰ τοὺς Ἀμερικανούς. Καὶ ἀνέφερεν ὁ ἀγορητὴς τὸ ἐπεισόδειον δύο Καλιφορνέζων οἱ ὁποῖοι ὅταν τοὺς ἠρώτησεν ὁ συνταξειδεύων μὲ αὐτοὺς σιδηροδρομικῶς κ. Στήντ ποῖον ἱστορικὸν γεγονὸς ἐνθυμοῦνται περισσότερον, ἀπήντησαν μετὰ μακρὰν σκέψιν: «Τὸ προστατευτικὸν δασμολόγιον τοῦ Μὰκ Κέννα». Ἡ νεότης ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς Ἀμερικανοὺς ἔχει ἐξαφανίσῃ κάθε ἰδέαν τοῦ παρελθόντος. Δι' αὐτοὺς ὑπάρχει ἕνα ἀόριστον σύνορον «πρὸς δυσμὰς» διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, «πρὸς βορρᾶν» διὰ τὸν Καναδᾶν. Καὶ πρὸς τὸ σύνορον αὐτὸ τὸ ἀκαθόριστον στρέφεται ἡ δυνατότης τῆς δράσεως ὑπὸ μίαν ἀτμόσφαιραν μυστικισμοῦ. Αὐτὸ τὸ «πρὸς δυσμὰς» ἀποτελεῖ τὴν θεμελιώδη βάσιν τῆς ψυχολογίας τῶν Ἀμερικανῶν. Εἰς τὸν νέον αὐτὸν κόσμον—παρετήρησεν ὁ κ. Σιγκφρίντ—εἶνε εὐκολωτέρα ἡ παραγωγὴ ἀπὸ τὴν κατανομὴν καὶ τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος.

Οἱ Ἀμερικανοὶ εἶνε συντηρητικοί, εἰς αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει τὸ πνεῦμα τῶν κατακτήσεων, κανεὶς δὲν ὑποβλέπει τὸ ἔδαφος τοῦ ἄλλου καὶ ἡ εἰρήνη δὲν διατρέχει πουθενὰ σοβαρὸν κίνδυνον. Ὁ Γάλλος καθηγητὴς συνεχίζων, ἐπανέλαβεν τὸν συναγωνισμὸν ποὺ προέκυψεν ἐκ τῆς παραγωγῆς τῆς ποιότητος τῶν Εὐρωπαίων καὶ τῆς «σειρᾶς» τῶν Ἀμερικανῶν λόγῳ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν χειρῶν ὑπὸ τῶν μηχανῶν καὶ τῆς συλλογικῆς παραγωγῆς βιομηχανικῶν εἰδῶν μὲ χαμηλότερον κόστος.Και παρετήρησεν ὁ κ. Σιγκφρίντ ὅτι ἡ παραγωγὴ τῆς «σειρᾶς»εἶναι δυνατὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν διότι ἐκεῖ δὲν ὑπάρχουν διαφοραὶ λαῶν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Εὐρώπην ποὺ κάθε λαὸς ἔχει ἰδικήν του ζωήν, ἰδικόν του παρελθόν, ἰδικήν του αἰσθητικήν. Ἡ Εὐρώπη ὑπὸ τὰς δημιουργηθείσας συνθήκας δὲν ἐξάγει πληθωρικὴν ποσότητα βιομηχανικῶν εἰδῶν ἀλλὰ μὲ τὴν παραγωγὴν τῆς ποιότητος ἐξάγει μᾶλλον τὸ πνεῦμα της καὶ τὸν πολιτισμόν της. Ἔτσι ἔπαυσε πλέον νὰ ἔχῃ τὸ μονοπώλιον τῆς ἐξαγωγῆς, διατηροῦσα μόνον τὴν πνευματικήν της καλλιέργειαν καὶ τὸ γόητρον της ἀτομικότητός της. Καὶ κατέληξεν ὅτι ὁ κ. Σιγκφρίντ τονίζων ὅτι παρὰ τὴν ποσοτικὴν ὑπεροχὴν τῆς Ἀμερικῆς ἡ Εὐρώπη πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὴν παράδοσίν της καὶ ὅτι μὲ τὴν ζωτικότητα καὶ τὴν δημιουργικὴν των ἱκανότητα οἱ Εὐρωπαῖοι εἶνε..., καταδικασμένοι νὰ ὑπερέχουν τῆς Ἀμερικῆς.

ΟΙΝΟΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ
ΕΘΝΙΚΟΝ
Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ
Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 18
ΚΟΥΖΙΝΑ ΑΡΙΣΤΗ
ΥΛΙΚΑ ΑΓΝΑ
ΦΡΟΥΤΑ ΑΠΟ
ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ι΄. ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Συμφώνως τῷ Καταστατικῷ, τὸ Γενικὸν Συμβούλιον προσκαλεῖ τοὺς μετόχους τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ι΄ Ἐτησίαν Τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν αὐτῶν, διὰ **τὴν 26 Φεβρουαρίου 1938** ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 4 μ.μ. ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης (Πανεπιστημίου 28).

Ἡ ἡμερησία διάταξις τῶν θεμάτων ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Ἔγκρισις ἐτησίας ἐκθέσεως 1937.
2) Ἔγκρισις ἐκθέσεως Ἐλεγκτῶν, Ἰσολογισμοῦ 1937 καὶ προσδιορισμὸς μερίσματος.
3) Ἀπαλλαγὴ Γενικοῦ Συμβουλίου καὶ Ἐλεγκτῶν ἀπὸ πάσης προσωπικῆς εὐθύνης.
4) Ἐκλογὴ 3 τακτικῶν καὶ 2 ἀναπληρωματικῶν Ἐλεγκτῶν διὰ τὴν χρῆσιν 1938 καὶ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν.
5) Ἐκλογὴ 3 Συμβούλων ἐξερχομένων.
6) Ἀνακοινώσεις Νόμων, συμβάσεων κλπ.

Εἰς τὴν Συνέλευσιν ταύτην δικαιοῦνται νὰ λάβωσι μέρος καὶ ψηφίσωσιν εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπων, οἱ κάτοχοι πέντε (5) τοὐλάχιστον μετοχῶν οἱ ὄντες ἐγγεγραμμένοι ὡς τοιοῦτοι εἰς τὰ βιβλία τῆς Τραπέζης τοὐλάχιστον πρὸ τριμήνου. ἤτοι τοὐλάχιστον μέχρι τῆς 26 Νοεμβρίου 1937 περιλαμβανομένης (ἄρθρον 13 τοῦ Καταστατικοῦ).

Οἱ οὕτω δικαιούμενοι νὰ μετάσχουν τῆς Συνελεύσεως κ. κ. Μέτοχοι, παρακαλοῦνται ὅπως προσερχόμενοι εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Τραπέζης μέχρι τῆς 25ης Φεβρουαρίου 1938 παραλάβωσι τὰ δελτία εἰσόδου των.

Μόνον εἰς Μέτοχον ἐπιτρέπεται μεταβίβασις ὑπὸ ἑτέρου Μετόχου τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου αὐτοῦ (ἄρθρον 16 τοῦ Καταστατικοῦ).

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Καταστατικοῦ ἔχει καθορισθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ὅτι ἡ μεταβίβασις τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου, ἐνεργεῖται δι' ἐγγράφου ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τοῦ Μετόχου καὶ ἀπευθυνομένου πρὸς τὴν Τράπεζαν, ἐν ᾧ ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ὃν μεταβιβάζεται τὸ δικαίωμα τοῦτο Μετόχου.

Τὰ πληρεξούσια ταῦτα κατὰ τὸ Καταστατικὸν (ἄρθρον 17) κατατίθενται παρὰ τῇ Γραμματείᾳ ἑπτὰ τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς Συνελεύσεως, ἤτοι τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1938.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 1938.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Γεν. Συμβουλίου
Διοικητὴς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.
Ε. Ι. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

Ο ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ὁ τιμάριθμος χονδρικῆς πωλήσεως κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον κατῆλθεν εἰς 2286 ἔναντι 2292 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Νοεμβρίου.

Οἱ κατὰ κατηγορίας τιμάριθμοι παρουσιάζουν τὰς κάτωθι μεταβολάς:

	Νοέμ.	Δ)βριος
Γεωργικὰ προϊόντα	2529	2529
Ζωϊκῆς προελεύσεως	2213	2279
Βιομηχ. καὶ Χημικὰ	2171	2135
Καύσιμοι ὕλαι	2213	2236
Γενικὸς Τιμάριθμος	2292	2286

Ἡ κατὰ 3 ο)ο περίπου αὔξησις τοῦ εἰδικοῦ τιμαρίθμου τῶν ζωϊκῆς προελεύσεως προϊόντων ὀφείλεται εἰς τὴν ὕψωσιν τῶν τιμῶν τῶν: κρεάτων γενικῶς, βουτύρου, βακαλάου καὶ μαργαρίνης. Αὔξησις ἐπίσης κατὰ 1 ο)ο παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰς καυσίμους ὕλας ἕνεκα τῆς ὑψώσεως τῶν τιμῶν τοῦ ἀνθρακίτου.

Ἀντιθέτως εἰς τὰ βιομηχανικὰ καὶ χημικὰ προϊόντα παρατηρεῖται πτῶσις κατὰ 1,7 ο)ο λόγῳ τῆς μειώσεως τῶν τιμῶν τῶν: σάπωνος, ξυλείας, κουκουλίων, μετάξης καὶ χάρτου δημοσιογραφικοῦ.

Γενικὸς τιμάριθμος κόστους ζωῆς μηνὸς Δεκεμβρίου 1937 ἀνῆλθεν εἰς 2203,2 ἔναντι 2207,8 τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου ὁ δὲ εἰδικὸς τιμάριθμος διατροφῆς Δεκεμβρίου 1937 εἰς 2224,9.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΔΕΚΑΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1937

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ			*ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ*		
Χρυσὸς καὶ Ἐξωτερικὸν Συνάλλαγμα	Δρχ.	3,657,900,520,56	Κεφάλαιον Καταβεβλημένον	Δρχ.	400,000,000,—
Δάνεια Δημοσίου εἰς Χρυσὸν	»	513,990,107,55	Ἀποθεματικά:		
Κερματικὰ Ἑλληνικὰ Νομίσματα	»	154,550,724,—	Ι. Πρόβλεψις συμφ. ἄρθρῳ 71 Καταστατικοῦ Δρχ. 28,600,187,—		
Συναλλαγματικαὶ καὶ Γραμμάτια Ἐσωτερικοῦ:			ΙΙ. Τακτικὸν Ἀποθεματικὸν » 92,900,000,—	»	121,500,187.—
Ι. Ἐμπορικαὶ Συναλλαγματικαὶ καὶ Γραμμάτια Ἐσωτερικοῦ Δρ. 340,734,183,45			Τμῆμα τακτικοῦ ἀποθεματικοῦ εἰς ἀντίκρυσμα ἀποσβεννυμένου μέρους τῆς ἐκ £ ζημίας συμφώνως Νόμῳ 5305)31-12-31	»	30,000,000,—
ΙΙ. Γραμμάτια Δημοσίου » 276,950,489,10	»	617,684,672,55	Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ	»	6,776,494,400.—
Πιστώσεις:			Ἕτεραι ὑποχρεώσεις ὄψεως εἰς Δραχμάς:		
Ι. Πληρωτέαι εἰς Δραχμάς:			Ι. Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι καὶ καταθέσεων:		
α) Δημοσ. Δρχ. 3.212,806,294,71			α) Δημοσίου Δρχ. 432,775,674,07		
β) Ἕτεραι » 2,035,335,025,08	» 5.248,141,319.79		β) Τραπεζῶν » 729,336,094,77		
ΙΙ. Πληρωτ. εἰς Ἐξ)κὸν Συν)μα	» —	» 5,248,141,319,79	γ) Ἕτ. λ)σμοὶ » * 5,096,185,098,42		
Χρέος Δημοσίου	»	3,856,056,216,25	δ) Μέρ. 1937 » » 32,000,000,— Δρχ. 6,290,296,867,26		
Ἐπενδύσεις	»	444,652,440,60	ΙΙ. Γραμμάτια καὶ τραβηκτὶ καὶ ὄψεως Δρχ. 95,990,872,65	»	6,386,287,739,91
Κτίρια Τραπέζης καὶ ἐγκαταστάσεις Δρ. 219,240,751,44			Ὑποχρεώσεις εἰς Ἐξωτερικὸν Συν)μα καὶ Χρυσόν:		
Μεῖον ἀποσβέσεως » 13,283,835,09	»	205.956,916,35	Ι. Ἐξωτερικὸν Συνάλλαγμα εἰς Χρυσὸν (Καταστ. ἄρθρ. 62)	»	168,845,722,78
Ἀξία Ὑλικοῦ Τραπεζογραμματίων » 52,111,284,70			Ἕτεραι ὑποχρεώσεις	»	1,758,404,074,33
Μεῖον ἀποσβέσεως » 10.000.000,—	»	42,111,284,70			
Ἔκτακτος ζημία ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς χρυσῆς βάσεως ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας, ἀναγραφομένη συμφώνως Νόμῳ 5305 31-12-31	» 57,884,601,40				
Μεῖον ἀποσβέσεως 1)10 συμφώνως Νόμῳ 5305)31-12-31	» 14,471,150,30	» 43,413,451,10			
Ἀποσβεννύμενον ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ Τμῆμα τῆς ἐκ Λιρῶν ζημίας, συμφώνως Νόμῳ 5305)31-12-31		» 30,000,000,—			
Ἕτερα Στοιχεῖα Ἐνεργητικοῦ		» 827,074,470,57			
	Δρχ.	15,641.532,124,02			Δρ. 15,641,532,124,02

* Ἑλλην. Δημόσιον Λ)σμὸς Συγκεντρ. Ἐσόδων καὶ Πληρωμῶν.

* Ἐξ ὧν Καταθέσεις Λ.Ο.Ε. Δρχ. 3,559,522,447,75

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ "ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ,,

ΧΡΕΩΣΙΣ				*ΠΙΣΤΩΣΙΣ*		
ΕΞΟΔΑ				Ὑπόλοιπον προηγουμένης χρήσεως	Δρχ.	160,738,66
Εἰς τὰ ἔξοδα καὶ ἀποδοχὰς Προσωπ. ἐν γένει Δραχ. 118,255,681,10				Ἀπὸ τόκους τῶν ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Διαθεσίμων	»	4,027,830,06
» Λοιπὰ ἔξοδα Διαχειρίσεως	» 39,046,657,56	Δρχ. 157,302,338,66		» » Ἐπενδύσεων καὶ ὁμολογιῶν Ἐθνικῶν Δανείων	»	38,350,154,79
» Πρόβλεψιν κινδ. Χρηματαποστολῶν	»	» 1,000,000,—		» » Ὀφειλῶν Ἑλληνικοῦ Δημοσίου	»	37,055,551,40
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ				» » καὶ προμηθείας Ἐργασιῶν Τραπέζης	»	221,928,808,71
Ἀξίας ὑλικοῦ Τραπεζογραμματίων Δρχ.	10,000,000,—			» διάφορα Κέρδη	»	355,001,47
» Ἀκινήτων »	9,936.204,80					
Ἐξόδων ἐγκαταστάσεως »	3,347,630,29					
Ἀπαιτήσεων Ἐπισφαλῶν »	10,859,273,70					
Δρχ.	34,143,108,79					
Ἀπόσβεσις 1/10 ὑπολοίπου ἐκτάκτου ζημίας ἐκ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς χρυσῆς βάσεως ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας, ἀναγραφομένης συμφώνως Νόμῳ: 5305/31-12-31	» 14,471,150,30	» 48,614,259,09				
ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ						
Ὑπὲρ Ταμείου Συντάξεων Δρχ.	8,700,000,—					
» » Αὐτασφαλείας »	3,500,000,—					
» Ἀλληλοβοηθητικοῦ Ταμείου Περιθάλψεως »	2,000,000,—	» 14,200,000,—				
		» 221,116,597,75				
ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ						
Ὑπόλοιπον προηγουμένης χρήσεως Δρχ	160,738.66	»				
Χρήσεως 1937 »	80,600,748,68	» 80,761,487,34				
	Δρχ.	301,878,085.09				Δρ 301,878,085,09

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΚ ΔΡΑΧΜΩΝ 80.761,487,3

(Κατστ. Ἄρθρον 71).

Εἰς πρόβλεψιν συμφώνως ἄρθρῳ 71 τοῦ Καταστατικοῦ	Δρχ.	4,030,037,45
» Μέρισμα 8% ἐπὶ 80,000 Μετοχῶν	»	32,000,000,—
» Τακτικὸν Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον	»	22,000,000,—
» Συμμετοχὴν Δημοσίου	»	22,000,000,—
Ὑπόλοιπον ἀφιέμενον διὰ τὴν ἑπομένην Χρῆσιν	»	731,449,89
	Δρ.	80,761,487,34

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1937

Ὁ Διοικητὴς
ΕΜΜ. ΤΣΟΔΕΡΟΣ

Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου
ΓΕΩΡΓ. ΡΕΜΒΙΚΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 4ης σελίδος)

λογισμῶν, χωρὶς ὅμως ἐκ τούτου νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ μεταβάλῃ τὰς θεμελιώδεις στρατιωτικὰς ἀρχάς. 'Αλλ' ἀκόμη καὶ ὅταν τὰ μέγιστα ὁ στρατὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς Οἰκονομίας ὁ στρατιωτικὸς πόλεμος δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ παντὸς οἰκονομικοῦ ὑπολογισμοῦ: 'Επὶ παραδείγματι ἡ ἐν Ρουμανίᾳ ἐκστρατεία τῆς Γερμανίας!

2) 'Η ἐξάρτησις τῆς στρατιωτικῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου ἐκ τῆς Οἰκονομίας ὑφίσταται διακυμάνσεις. "Οσῳ μεγαλυτέρα ἡ ἐξάρτησις τόσῳ πλείονα τὰ ἐμπόδια, τοὐτέστιν τόσῳ μᾶλλον ὁ πόλεμος ἀπομακρύνεται τῆς ἀπολύτου ἐννοίας του. 'Η βία ἐντείνεται πολὺ μᾶλλον ἢ πρότερον διότι ἡ συνένωσις ὅλων τῶν δυνάμεων ἐν χρόνῳ καὶ χώρῳ πρὸς δημιουργίαν ἑνὸς κέντρου βάρους εἶναι ὑπέρποτε δύσκολος. 'Απαιτεῖται συχνάκις στρατιωτικὴ περίνοια ἵνα διατεθῇ πρὸς ἐνέργειαν ἀποφασιστικῶν κρούσεων ὁλόκληρος ἡ δύναμις, τοὐτέστιν καὶ ἡ Οἰκονομία, μιᾶς χώρας, διότι πρέπει προηγουμένως νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν συγκέντρωσιν καὶ ἡ Οἰκονομία. 'Η Οἰκονομία εἶναι τὸ μᾶλλον δυσκίνητον στοιχεῖον τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου, ἐξ ἴσου ἀμετακίνητος ὅσον καὶ τὰ φρούρια, δυσχεραίνει δ' οὕτω τὰς κινήσεις. Τότε μόνον ἡ διεξαγωγὴ τοῦ πολέμου δύναται νὰ ἀποκτήσῃ ὑψηλὴν ἔντασιν ὅταν συνεσωρεύθησαν ἐπαρκῆ ἐφόδια οὕτως ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἀποτολμήσωμεν μετ' ἐλπίδος ἐπιτυχίας μεγάλα κτυπήματα, δηλαδὴ ὅταν ἀκριβῶς κατορθώσαμεν νὰ καταστήσωμεν τὴν στρατιωτικὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου σχετικῶς ἀνεξάρτητον τῆς Οἰκονομίας, τότε ἡ συγκέντρωσις ὅλων τῶν δυνάμεων, ὁ κατὰ τὸν Clausewitz ἀπόλυτος πόλεμος εἶναι δυνατὸν νά πραγματοποιηθῇ.

4) 'Εμμέσως μόνον, διὰ τῆς ηὐξημένης σπουδαιότητος τῆς Οἰκονομίας, ἀποκτᾷ ὁ πόλεμος ὑψηλὴν ἔντασιν ἀλλ' ἡ δύναμις τῆς οἰκονομίας ἔχει πρόσθετον ἁπλῶς ἐπίδρασιν, διότι ἐὰν ὁ στρατὸς δύναται νὰ διεξαγάγῃ τὸν πόλεμον μὲ ὑψίστην ἔντασιν, δηλαδὴ μὲ ἀρκοῦσαν ἀνεξαρτησίαν ἐκ τῆς οἰκονομίας, ἐμπεριέχει ὅμως διὰ τῶν συσσωρευμένων ἐφοδίων καὶ προμηθειῶν τῶν στρατευμάτων τὴν ἐπίδρασιν τῆς Οἰκονομίας. 'Αντιθέτως, ἐκ τούτου, ἡ θεμελιώδης μορφὴ τῆς στρατιωτικῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου δὲν μεταβάλλεται.

Τὰ ἄνω συμπεράσματα δέον νὰ μὴ παραπλανήσωσιν ἡμᾶς ὅσον ἀφορᾷ τὸ σπουδαῖον γεγονός, ὅπερ ὁ Clausewitz εἶχεν ἤδη καθορίσει, ὅτι ἡ ἔντασις πολέμου τινος κατὰ κύριον λόγον ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν αἰτίων τῶν προκαλεσάντων τὸν πόλεμον. Δέον ἐπίσης νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἐπὶ ἑτέρου τινος σπουδαίου πορίσματος τῶν συλλογισμῶν μας. 'Η δυσχέρεια τῆς δημιουργίας κέντρου βαρύτητος, ἡ ἐπίτασις τῆς βίας, αἵτινες συνεπάγονται τὴν ἐξάρτησιν τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου ἐκ τῆς Οἰκονομίας, ἄγουσιν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ροπῆς ὥστε νὰ ἀποκλίνῃ συχνάκις ὁ ἀγὼν πρὸς σκοποὺς δευτερεύοντας, ἤτοι ἡ ἐπίδρασις τῆς Οἰκονομίας ὑποβοηθεῖ παροδικῶς τὴν ροπὴν πρὸς πόλεμον εἰς ὀχυρωμένας τοποθεσίας, ἥτις εἶναι συνέπεια τῆς ἀποστροφῆς ἣν ἐμπνέει ἡ δραστικότης τῶν συγχρόνων πυροβόλων ὅπλων καὶ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τακτικῆς ἀπόψεως, κατὰ κύριον λόγον, ἐλπίζουσι νὰ ὑπερνικήσωσιν οἱ ἐμπόλεμοι, διὰ τεθωρακισμένων ἁρμάτων καὶ τῆς μηχανοποιήσεως.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ

Κατὰ τὸ Διεθνὲς Γεωργικὸν 'Ινστιτοῦτον τῆς Ρώμης, οἱ κυριώτεροι χαρακτῆρες τῆς παραγωγῆς, τῆς καταναλώσεως καὶ τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἀραβοσίτου τῆς τρεχούσης ἐσοδείας εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

Τὸ σύνολον τῆς εἰσαχθείσης παρ' ὅλων τῶν εἰσαγωγικῶν χωρῶν ποσότητος κυμαίνεται μεταξὺ 80 καὶ 115 ἑκατομμυρίων κινταλίων, ἥτις ἀντιπροσωπεύει τὸ δέκατον περίπου τῆς συνολικῆς παραγωγῆς τῶν χωρῶν παραγωγῆς. 'Η συνολικὴ ἀξία τῆς παγκοσμίου ταύτης εἰσαγωγῆς ἀνῆλθε κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἀπὸ 40 ἕως 60 ἑκατομμύρια λιρῶν στερλινῶν, ἐξισουμένων πρὸς 200 ἕως 300 ἑκατομμύρια χρυσῶν φράγκων.

Τὰ 3)4 τοῦ ἀνωτέρω καταρτισθέντος παγκοσμίου ἐμπορίου, τροφοδοτοῦνται ἀπὸ τὰς εἰσαγωγὰς τῶν μὴ παραγωγικῶν χωρῶν τῆς Βορείου Εὐρώπης· μόνη ἡ Μεγ. Βρεττανία ἀγοράζει πλέον τοῦ 1)3 τοῦ πρὸς πώλησιν διατεθειμένου παγκοσμίως ποσοῦ. 'Αρκεταὶ τῶν παραγουσῶν χωρῶν, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν αὐτάρκειαν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, ἀγοράζουν διὰ λ)σμόν των ἱκανὰς ποσότητας ἀραβοσίτου ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, συγκεκριμένως τοῦτο πράττουσιν ἡ Γαλλία, ἡ 'Ιταλία καὶ ἡ Αὐστρία.

'Η 'Αργεντινὴ μόνη προμηθεύει ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας, τὰ 3)5 τῆς ποσότητος ταύτης, αἱ παραδουνάβειοι Εὐρωπαϊκαὶ Χῶραι τὸ 1)10 καὶ διάφοροι ἄλλαι Χῶραι, ὡς ἡ 'Ινδοκίνα, ἡ Νοτιοαφρικανικὴ "Ενωσις καὶ αἱ 'Ολλανδικαὶ 'Ινδίαι τὸ ὑπόλοιπον. Αἱ 'Ηνωμέναι Πολιτεῖαι καταλέγονται ὡσαύτως μεταξὺ τῶν ἐξαγωγέων ὁσάκις ἡ παραγωγὴ εἶναι ἀνωτέρα τῆς μετρίας.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, δυνάμεθα νὰ ἐξετάσωμεν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰσαγωγικὰς χώρας, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ παραγωγὴ τοῦ 1937 εἶναι καλὴ καὶ μάλιστα ἐξαίρετος ἐν συνόλῳ τῶν συνήθως εἰσαγωγικῶν Χωρῶν. Οὐχ' ἧττον δέον ν' ἀναφερθῶσι δύο γεγονότα, ἅτινα ἐπιδρῶσιν ἀμέσως ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ ἀραβοσίτου.

'Αφ' ἑνός, ἡ παραγωγὴ κριθῆς καὶ ἰδίως βρώμης εἶναι γενικῶς μέτριοι εἰς τάς ἀγοραστρίας τοῦ ἀραβοσίτου Χώρας καὶ ἐπομένως τὰ δημητριακὰ ταῦτα ἀντικαθίστανται εἰς τὴν ζωοτροφὴν τῶν ποιμνίων καὶ τῶν πουλερικῶν δι' ἄλλων προϊόντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀραβόσιτος. 'Αφ' ἑτέρου εἴς τινας τῶν τοιούτων χωρῶν, ἔχει ἐπιβληθῇ ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων ἡ πρόσμιξις ἀραβοσίτου εἰς τὰ ἄλευρα, ἀρτοποιούμενα. Τὸ μέτρον τοῦτο ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τῆς καταναλώσεως τοῦ ἀραβοσίτου.

Κατόπιν τοῦ ἀνωτέρω αἱ συνθῆκαι διὰ τὴν αὔξησιν τῆς καταναλώσεως τοῦ ἀραβοσίτου φαίνονται εὐνοϊκαί.

Τέλος, ἂν ἐξετάσωμεν τὴν κατάστασιν εἰς τὰς χώρας τῆς ὑπερπαραγωγῆς παρατηροῦμεν ὅτι αἱ συγκομιδαὶ εἶναι καλαὶ εἰς τὰς Χώρας τοῦ Βορείου 'Ημισφαιρίου, τόσον τὰς 'Ηνωμένας Πολιτείας, ὅσον καὶ τὰς παραδουναβείους Εὐρωπαϊκὰς Χώρας. Τὰ Κράτη ταῦτα θὰ διαθέσουν, συνεπῶς, σημαντικωτάτας ποσότητας πρὸς ἐξαγωγήν.

'Η ἐξαγωγική των, κίνησις φαίνεται, ὅτι θὰ εὐνοηθῇ ἀπὸ δύο ἄλλους παράγοντας: α) τῆς ὑπολειπομένης μικρᾶς ἐξαγωγίμου ποσότητος ἐν 'Αργεντινῇ, μέχρι τέλους τῆς προσεχοῦς σμγκομιδῆς της, δηλαδὴ μέχρι τοῦ προσεχοῦς 'Απριλίου, β) τῶν ἀρκετῶν ὑψηλῶν τιμῶν τοῦ ἀραβοσίτου εἰς τὴν ἀγορὰν Λονδίνου, ἔνθα αὗται ἀπὸ διετίας σημειοῦσι σχεδὸν σταθερὰν ὕψωσιν.

'Η 'Αργεντινή, ἔχει ἀναμφιβόλως εὐρέως ἐφοδιάσει κατὰ τὸ ἀπὸ Μαΐου μέχρι Σεπτεμβρίου διαρρεῦσαν πεντάμηνον διάστημα, τὰς εἰσαγωγικὰς Χώρας. Παρὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἡ γενικὴ κατάστασις τῆς παγκοσμίου ἀγορᾶς τοῦ ἀραβοσίτου, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Διεθνοῦς Γεωργικοῦ 'Ινστιτούτου τείνει νὰ εὐνοήσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγῶν τῶν τεσσάρων παραδουναβείων Χωρῶν καὶ τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν αἵτινες πᾶσαι ἔχουσι καλὰς συγκομιδάς.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς **'Εταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Θεσσαλίας** συνελθὸν εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν, σήμερον 30 Δεκεμβρίου 1937 καὶ ἀκοῦσαν τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ἀποφασίζει ὁμοφώνως, ὅπως συμμετάσχῃ εἰς τὰς Πανελληνίους ἑορτὰς καὶ ἐκδηλώσεις, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πεντηκονταετίας, ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὴν 'Υπηρεσίαν τῆς 'Εθνικῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος, τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς **'Ιωάννου Α. Δροσοπούλου** τῆς ἐπιφανεστέρας τῶν οἰκονομικῶν κορυφῶν τῆς χώρας μας.

Εἰς ἐκδήλωσιν δὲ τιμῆς πρὸς τὸν 'Υπέροχον "Ανδρα, "Οστις ἐξύψωσε τὸ πρῶτον Πιστωτικὸν "Ιδρυμα τῆς Χώρας μας καὶ προσύνεγκε μεγίστας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ "Εθνος, εἰς κρισίμους ἱστορικὰς στιγμάς, διερμηνεῦον συγχρόνως καὶ τὰ αἰσθήματα ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ

ΨΗΦΙΖΕΙ

1) Ν' ἀναρτηθῇ ἡ εἰκὼν Αὐτοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐν 'Αθήναις καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ἐν Βόλῳ.

2) Νὰ ὀνομασθῇ ἡ πρὸ τοῦ Σταθμοῦ Λαρίσης πλατεῖα τῆς 'Εταιρίας, εἰς «Πλατεῖαν 'Ιωάννου Δροσοπούλου».

3) Νὰ χορηγηθῇ τὸ ποσὸν δραχμῶν 300.000 εἰς ἐνίσχυσιν τῶν πόρων τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ.

4) Νὰ ὑποβληθῶσι τὰ συγχαρητήρια τῆς 'Εταιρίας καὶ αἱ εὐχαί, ὅπως ἐπὶ μακρὸν ἐξακολουθήσῃ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας Του πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Κοινωνίαν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1937
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

HELLENIC BANK TRUST COMPANY

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ . . . . . Δολλάρια 1.350.000.

Δέχεται καταθέσεις καὶ ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζιτικὰς ἐργασίας ὑπὸ λίαν εὐνοϊκοὺς ὅρους.

Οἱ ἔχοντες, συναλλαγὰς καὶ συμφέροντα, ἐν 'Αμερικῇ δύνανται νὰ ἀποτείνωνται εἴτε ἀπευθείας πρὸς τὴν HELLENIC BANK TROUST Co 51 MAIDEN LANE, NEW, YORK, U.S.A., εἴτε πρὸς τὴν ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, ἐν 'Αθήναις μὲν εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα ('Υπηρεσίαν 'Εργασιῶν 'Αμερικῆς) ἐν ταῖς 'Επαρχίαις δὲ εἰς τὰ κατὰ τόπους 'Υποκαταστήματα αὐτῆς.

Δ^Ρ ΜΩΡΙΣ ΓΙΟΕΛ

ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ

ΤΕΩΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

'Επιμελητῆς τῶν Νοσοκομείων

SIMOGES RAINER τῆς Βιέννης

Συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ Ταμείου 'Υγείας Ε.Τ.Ε.

Δέχεται 10–12 καὶ 3–4 Καραγεώργη τῆς Σερβίας 3 Τηλ. 21-469

ΥΦΑΣΜΑΤΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΑΔΕΛΦΟΙ Μ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ Α.Ε.

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ - ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ

Πρὸς τοὺς κ. κ. 'Υπαλλήλους τῶν Τραπεζῶν

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ὁ οἶκος ἡμῶν χορηγεῖ ἅπαντα τὰ εἴδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδήσεως—ἀνδρικά, γυναικεῖα καὶ παιδικὰ—ἐπὶ πιστώσει ἔναντι 15 μηνιαίων δόσεων. Σημειώσατε ὅτι εἴμεθα οἱ μόνοι ποὺ δυνάμεθα νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσωμεν. "Εχομεν τὰ καλλίτερα εἴδη καὶ τὰς χαμηλοτέρας τιμάς.

Διὰ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῆς πελατείας μας συνεβλήθημεν μὲ τοὺς καλλιτέρους ράπτας τῶν 'Αθηνῶν.

ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ ΜΑΣ ΚΑΙ ΘΑ ΠΕΙΣΘΗΤΕ

ΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΕΓΓΥΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ

Αἱ ἐκ τῶν ὑπεγγύων προσόδων εἰσπράξεις ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου 1937 ἐσημείωσαν τὴν κάτωθι κίνησιν:

Εἴδη	1936	1937
"Αλας	53.130.217.05	56.664.431.04
Πετρέλ.	95.917.945.—	98.840.327.—
Πυρεῖα	68.905.746.—	69.620.125,50
Παιγν.	7.876.240.—	6.147.846.70
Σιχαρόχ.	29.495.637.90	27.468.136,90
Καπν,	1.372.078.995.—	1.333.529.786.—
Χαρτ.	230 544.725,—	267.401.810.—
Νάξ. σμ.	21.742.438.85	28,447.378.05
Σύνολ	1.879.691.944.80	1.888,119.841.19
Τελ.	1.695.090.352.40	1.851.917.923.20
Συνολ.	3.574.782.297.20	3.740.037.764.39

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΝΕΡΓΙΑ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ—ΕΜΠΟΡΙΟΝ—ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ Κ.Λ.Π.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

'Η χαλάρωσις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐσυνεχίσθη κατὰ Ν)βριον μετρηθεῖσα διὰ τῆς γενικῆς πτώσεως τῶν σχετικῶν δεικτῶν. Λόγῳ τοῦ δραστικοῦ περιορισμοῦ τῆς παραγωγῆς παρετηρήθη κατὰ Δ)βριον αἰσθητὴ μείωσις τῶν μεγάλων ἀποθεμάτων βιομηχανικῶν προϊόντων. Περὶ τὰ μέσα Δ)βρίου ἡ χαλάρωσις τῆς δραστηριότητος ἐπεβραδύνθη, συμφώνως δὲ πρὸς νεωτέρας εἰδήσεις ἡ κατάστασις ἐμφανίζεται εὐνοϊκωτέρα, ἐλπιζομένου ὅτι κατὰ τὸ 1938 αἱ ἐργασίαι θὰ ἀναλάβωσι. Κυβερνητικοὶ παράγοντες ἀπέδωσαν τὴν σημερινὴν χαλάρωσιν εἰς τὰ ὑπὸ τῶν κεφαλαιοκρατῶν παρεμβαλλόμενα ἐμπόδια εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Προέδρου Roosevelt, ἐλέχθη δὲ ὅτι ἡ κυβέρνησις ἐμελέτα πρόγραμμα καταπολεμήσεως τῶν βιομηχανικῶν Trusts. "Ηδη ἀγγέλλεται ὅτι ὁ Πρόεδρος Roosevelt ἦλθεν εἰς συνεννοήσεις μετὰ τῶν μεγαλοβιομηχάνων ἵνα διὰ στενῆς συνεργασίας τῆς κυβερνήσεως μετ' αὐτῶν ἀνακοπῇ ἡ ἐπαπειλοῦσα νέα κρίσις.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ

'Η παρατηρουμένη ἀπό τινων μηνῶν γενικὴ χαλάρωσις τῆς παγκοσμίου οἰκονομικῆς δραστηριότητος (βιομηχανικὴ παραγωγή, ἐμπορικὴ κίνησις, κατανάλωσις ἀποθεμάτων, ναῦλοι, τιμαί), ἐπέδρασεν ὡς εἰκὸς καὶ ἐπὶ τοῦ ὄγκου τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῆς 'Αγγλίας, περιορίσασα αὐτὸν ἐλαφρῶς. 'Η δυσμενὴς αὕτη ἐπίδρασις εἶναι ὅμως μερική, σημειωθεῖσα εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνέργων, εἰς τὴν ποσότητα τοῦ καταναλισκομένου ἄνθρακος, εἰς τὰς φορτώσεις τῶν σιδηροδρόμων, εἰς τὰς ἐξαγωγὰς βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ εἰς τὴν οἰκοδομικὴν δραστηριότητα. 'Αντιθέτως, κατὰ τὸν παρελθόντα Δ)βριον παρετηρήθη αὔξησις εἰσαγωγῶν πρώτων ὑλῶν καὶ αὔξησις τῆς καταναλώσεως ἐγχωρίου σιδήρου καὶ χάλυβος. Παρὰ τὴν ἐλαφρὰν ταύτην ἐλάττωσιν τῆς δραστηριότητος, ἀπότομος τις πτῶσις τῆς στάθμης δραστηριότητος δὲν ἀναμένεται. Τὰ πλεῖστα τῶν ἐργοστασίων βαρείας βιομηχανίας ἔχουσιν εἰσέτι ἀναλάβῃ πολλὰς παραγγελίας ἡ ἐκτέλεσις τῶν ὁποίων θὰ ἀπαιτήσῃ μῆνας. τόσῳ μᾶλλον ὅσον προστίθενται εἰς ταύτας καὶ αἱ ἐργασίαι διὰ τοὺς ἐπανεξοπλισμούς. 'Η ναυπήγησις ὅμως ἐμπορικῶν πλοίων, ἐπηρεάσθη δυσμενῶς ἐκ τῆς σημαντικῆς πτώσεως τῶν ναύλων. 'Επίσης παρατηρεῖται γενικῶς αὔξησις τῆς ἀνεργίας εἰς τὰς βιομηχανίας εἰδῶν καταναλώσεως συμπεριλαμβανομένης τῆς 'Υφαντουργίας.

ΓΑΛΛΙΑ

'Ο ψηφισθεὶς προϋπολογισμὸς ἀναβιβάζει τὰ δημόσια ἔσοδα τὸ 1938 εἰς 54,776 ἑκατομμ. φράγκων, τὰς δὲ δαπάνας εἰς 54.739 ἑκατομμ. 'Η δημοσιονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας ἔχει αἰσθητῶς βελτιωθῇ, ἀποδεικνύεται δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐκδόσεως γραμματίων Θησαυροφυλακίου 5 %, διαρκείας 3,6 καὶ 9 ἐτῶν, ἥτις ἀπέδωσε 4.200 ἑκατομμ. φράγκων ἐξ ὧν 3,930 ἑκατομμ. εἰς μετρητά. 'Εκ τῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης τῆς Γαλλίας χορηγηθέντων τὸν παρελθόντα 'Ιούνιον 15.000 ἑκατομμ. φράγκων εἰς τὸ Δημόσιον, 5 δισεκατομμ. μόνον ἐχρησιμοποιήθησαν. 'Επὶ πλέον 5.400 ἑκ. φράγκα τῶν ὁμολογιῶν ἐκδόσεως 1934 ἐξωφλήθησαν ὡς καὶ 6 δισεκ. φράγκων τοῦ 'Αγγλικοῦ δανείου. Λήγοντος τοῦ 1937 τὸ εἰς χρυσὸν κάλυμμα τῆς Banque de France ἀνήρχετο εἰς 58.933 ἑκατομμ. φράγκα. 'Η οἰκονομικὴ δραστηριότης τῆς χώρας παραμένει ἀρκούντως ἱκανοποιητικὴ παγίωσις ὅμως αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἀναμένεται ἐφ' ὅσον ἡ πολιτικὴ ἀνωμαλία συνεχίζεται, ἐφ' ὅσον αἱ ἀπεργίαι ἐπαναλαμβάνονται καὶ ἐφ' ὅσον τὰ φυγόντα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κεφάλαια διστάζουν νὰ παλιννοστήσουν.

'Η κατὰ τὰ μέσα τοῦ τρέχοντος 'Ιανουαρίου ἐκσπάσασα κυβερνητικὴ κρίσις ἐπιδεινώνει μᾶλλον τὴν κατάστασιν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

'Η ἐξέλιξις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς χώρας ἐμφανίζεται εὐνοϊκή. Κατὰ τὸ πρῶτον ἐννεάμηνον τοῦ 1937 ἡ ἐμπορικὴ κίνησις μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνῆλθεν εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: 'Αξία εἰσαγωγῶν λέβια 3.701.991,000 (ἔναντι Λεβίων 3.181.062.000 δι' ὁλόκληρον τὸ 1936), ἀξία εἰσαγωγῶν λέβια 3.376.496.000 (ἔναντι λεβίων 3.910.382.000, δι' ὁλόκληρον τὸ 1936), 'Η Γερμανία κατέχει τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Βουλγαρίας μὲ ἀναλογίαν 55,2 % εἰς τὰς εἰσαγωγὰς καὶ 41,9 % εἰς τας ἐξαγωγὰς διὰ τὸ πρῶτον ἐννεάμηνον τοῦ 1937 (ἔναντι 61 %, εἰς τὰς εἰσαγωγὰς καὶ 47,6 % εἰς τὰς ἐξαγωγὰς δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1936). 'Η μετὰ τῆς 'Ελλάδος ἐμπορικὴ κίνησις ἀνῆλθε κατὰ τὸ πρῶτον ἐννεάμηνον τοῦ 1937 εἰς τὰ ἑξῆς ποσά: 'Αξία εἰσαγωγῶν λέβια 12.425.000. 'Αξία ἐξαγωγῶν λέβια 13.565.000.

'Ο τιμάριθμος τῶν εἰδῶν χονδρικῆς πωλήσεως δεικνύει ὕψωσιν. Κυρίως ἀνετιμήθησαν τὰ τρόφιμα ζωοτροφικῆς προελεύσεως (ὠά, χοίρειον κρέας.) Τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐμφανίζει κατὰ τὸ πρῶτον δεκάμηνον τοῦ 1937 πλεόνασμα ἐσόδων 55 ἑκατομ. λεβίων ἔναντι 234 ἑκατομμ. λεβίων ἀντιστοίχου περυσινοῦ ἐλλείμματος. 'Ο προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1938 προβλέπει σύνολον προσόδων 7.200 ἑκατομμ. λεβίων ἐξ ὧν: λέβια 576 ἑκ. ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων, λέβια 1.093 ἑκατομμ. ἐκ τῶν τελωνείων, λέβια 1.447.2 ἑκατομμ. ἐκ φόρων καταναλώσεως (accise) λέβια 108 ἑκατομ. ἐκ διαφόρων δασμῶν, λέβια 420 ἑκατ. ἐκ φόρων χαρτοσήμου, λέβια 1.031.8 ἑκατομμ. ἐκ διοικητικῶν καὶ ἄλλων προσόδων, λέβια 309 ἑκατομμ. ἐκ τῶν Τ. Τ. Τ., λέβια 394 ἑκατομμ. ἐξ ἑκτάκτων προσόδων κλπ.

Τὸ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης τῆς Βουλγαρίας ηὐξήθη τῇ 30)11)37 εἰς λέβια 1.899.7 ἑκατομμ., ἔναντι λεβίων 1.870.5 ἑκατομμ. τῇ 31)10)37, καὶ λεβίων 1.618.1 ἑκατομμ. τῇ 31)11)36. Λόγῳ τοῦ σημαντικῶς αὐξηθέντος ἐνεργητικοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, τὸ εἰς συνάλλαγμα ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης ηὐξήθη εἰς λέβια 686,8 ἑκατομμ. ἔναντι 587.3 ἑκ. λεβίων τῇ 30)10)37. Τὸ κυκλοφοροῦν χαρτονόμισμα ἀνήρχετο τῇ 30)11)37 εἰς λέβια 2.744.4 ἑκατομμ ἔναντι λεβίων 2.968.4 ἑκατομμ, τῇ 30)10)37.

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΥΙΑ

'Η οἰκονομικὴ δραστηριότης τῆς χώρας ἔξακολουθεῖ νὰ εἶναι λίαν ἱκανοποιητική. 'Η κίνησις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου κατὰ τοὺς 10 πρώτους μῆνας τοῦ 1937 ἀνῆλθεν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐξαγωγὰς εἰς 3.722.000 τόννους ἀξίας 5.110 ἑκατομμ. δηναρίων, ἔναντι 2.197.000 τόννων ἀξίας 3.306 δηναρίων ἀντιστοίχου περυσινῆς ἐξαγωγῆς. Αἱ εἰσαγωγαὶ ἀνῆλθον κατὰ τὸ ἄνω δεκαμήνιον εἰς 904.000 τόννους ἀξίας 5.265 ἑκάτομμ. δηναρίων ἔναντι 787.000 τόννων ἀξίας 3.286 ἑκατομμ. δηναρίων εἰσαγωγῶν πρώτου δεκαμήνου τοῦ 1936. Τὸ ἐξαγωγικὸν πλεόνασμα ηὐξήθη οὕτω εἰς 845 ἑκατομμ. δηναρίων ἔναντι 20 ἑκατομμ. τοῦ περυσινοῦ δεκαμήνου.

Τὸ πρακτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ κ. Delbos εἰς Βελιγράδιον ὑπῆρξεν ἡ ὑπογραφὴ ἐμπορικῆς συνθήκης μετὰ τῆς Γαλλίας. Τὸ σύστημα συμψηφισμῶν (clearing) καταργεῖται, ἀντὶ τούτου δὲ καθιεροῦται ἡ πληρωμὴ εἰς συνάλλαγμα. Μειοῦνται οἱ εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ ἐπί τινων γαλλικῶν ἐμπορευμάτων [θειϊκὸν ἀσβέστιον. οἶνος καμπανίτης, καλλυντικὰ εἴδη κλπ], ἐξασφαλίζεται δὲ μεγαλύτερον ποσοστὸν ἐξαγωγῆς εἰς Γαλλίαν ἀραβοσίτου, ὀσπρίων, ὀπωρῶν, τυροῦ κ. λ. π. Διὰ τῆς ἄνω συνθήκης παραχωρεῖται εἰς τὴν Γιουγκοσλαυΐαν ἐξαγωγικὸν πλεόνασμα 20 % εἰς τὸ μετὰ τῆς Γαλλίας ἐμπόριον. Εἰς τὸν κ. Delbos ἐγένετο θερμοτάτη ὑποδοχὴ ἐξ οὗ τεκμαίρεται ὅτι τόσον ἀπὸ πολιτικῆς ὅσον καὶ ἀπὸ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ἡ Γιουγκοσλαυΐα ἐννοεῖ νὰ διατηρήσῃ στενὰς φιλικὰς σχέσεις μετὰ τῆς Γαλλίας ἀνεξαρτήτως τῆς προσφάτου προσεγγίσεως μετὰ τῆς 'Ιταλίας.

'Ο προϋπολογισμὸς διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1938—39 ἀναβιβάζει τὰς δαπάνας εἰς 12.180 ἑκατομμ. δηναρίων (αὔξησις κατὰ 11.6 % ὡς πρὸς τὰς δαπάνας τῆς παρελθούσης χρήσεως). 'Η αὔξησις αὕτη ὀφείλεται κυρίως εἰς τὰς δαπάνας ἐξοπλισμῶν κατασκευῆς νέων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν καὶ ἐπεκτάσεως τοῦ πεδίου δράσεως τῶν κρατικῶν οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων. Αἱ δημοσιονομικαὶ προβλέψεις εἶναι αἰσιόδοξοι λόγῳ τῆς λίαν αἰσθητῆς αὐξήσεως τῶν δημοσίων ἐσόδων ὑπερβάντων τὸ 1 δισεκατομμ. δηναρίων διὰ τοὺς δύο μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπ)βριον 1937. Τὰ ἔσοδα τοῦ πρώτου ἑξαμήνου τῆς χρήσεως 1937—38 ἀνῆλθον συνολικῶς εἰς 5.631 ἑκατομμ. δηνάρια ἔναντι 4.827 ἑκατομμ. ἀντιστοίχων περυσινῶν ἐσόδων.

Τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα διὰ τὸ ἔτος 1937 ὑπολογίζεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ οἰκονομικῶν εἰς 44.200 ἑκατομμ. δηνάρια ἔναντι 42.000 ἑκατομμ. τῷ 1936. Τῷ 1926 τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα εἶχεν ἀνέλθῃ εἰς τὸ μέγιστον ὅριον τῶν 69.600 ἑκατομμ. δηναρίων, τῷ δὲ 1932. εἶχε τοῦτο μειωθῇ εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐπίπεδον τῶν 37.500 ἑκατ. δηναρίων Τὸ καθαρὸν κατὰ κεφαλὴν χρηματικὸν εἰσόδημα ἀνέρχεται ἤδη εἰς 2.372 δηνάρια Δέον ὅμως νὰ προστεθῇ εἰς τοῦτο, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμόν, καὶ τὸ εἰς εἶδος εἰσόδημα ὅπερ λόγῳ τῆς αὐταρκείας τῶν χωρικῶν οἰκογενειῶν, οὐδέποτε φθάνει μέχρι τῆς ἀγορᾶς.

'Ο ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων διατηρεῖται σταθερὸς εἰς 715.000. 'Η δραστηριότης τῶν μεταλλείων ηὐξήθη. αἱ καταθέσεις παρὰ Τραπέζαις ἐμφανίζουσιν αὔξησιν ἀπὸ 10.622 ἑκατομμ. δηναρίων εἰς 11.755 ἑκατμ. Τὸ μόνον ἀνησυχαστικὸν σημεῖον, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀστικὸν πληθυσμὸν σταθεροῦ εἰσοδήματος, εἶναι ἡ ταχεῖα ὕψωσις τοῦ τιμαρίθμου.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

'Η δημοσιονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας ἐμφανίζεται προφανῶς βελτιωμένη, τὴν δὲ καλλιτέρευσιν ταύτην ἀντικατοπτρίζει ἡ ἀνατίμησις τῶν κρατικῶν χρεωγράφων. 'Η συναλλαγματικὴ κατάστασις τῆς χώρας παρουσιάζει ἐπίσης βελτίωσιν κατόπιν τοῦ σημαντικοῦ ἐξαγωγικοῦ πλεονάσματος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Τὰ διάφορα γραφεῖα συμψηφισμοῦ ἐμφανίζουν ἀπὸ καιροῦ εὐνοϊκὸν ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῆς Ρουμανίας, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον αἱ δυσχέρειαι μεταφορᾶς συναλλάγματος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐξωτερικῶν δανείων ἔπαυσαν πλέον νὰ ὑφίστανται. Οἱ ξένοι ὁμολογιοῦχοι ἀξιοῦν ἤδη τὴν εἰς ἀκέραιον καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων τόκων.

'Η ὑπὸ τὸν κ. Goga νέα ἐθνικὴ κυβέρνησις ἐδήλωσεν ὅτι ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς χώρας θὰ παραμείνῃ πιστὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσόσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς διατηρήσεως ὑγιοῦς νομίσματος. θέλει δὲ σεβασθῇ τὰς ἀνειλημμένας ἐξωτερικὰς ὑποχρεώσεις, Παρὰ τὰς ἄνω καθησυχαστικὰς δηλώσεις, παρετηρήθη μεγάλη ζήτησις ξένου συναλλάγματος εἰς τὴν ρουμανικὴν χρηματαγορὰν ὡς καὶ ρεῦμα ἀναλήψεως καταθέσεων ἐκ τῶν Τραπεζῶν.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Εἰς τὸ ἐτήσιον αὐτοῦ διάγγελμα πρὸς τὴν μεγάλην 'Εθνοσυνέλευσιν, ὁ πρόεδρος Κεμὰλ 'Ατατοὺρκ διεγραψε τὸ πρόγραμμα τῆς νέας τουρκῆς κυβερνήσεως. 'Εν πρώτοις κύριον μέλημα τοῦ κράτους θὰ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργίας διὰ τῆς παραχωρήσεως εἰς τοὺς χωρικοὺς ἀγροκτημάτων ἐπαρκῶν ὥστε νὰ ἀποζῇ ἐκ τούτων ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια, ἀρότρων καὶ ἵππων, ὡς καὶ γεωργικῶν μηχανῶν αἵτινες θὰ ἀποτελοῦσι κοινὸν κτῆμα τῶν χωρίων. Προβλέπεται σημαντικὴ αὔξησις τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου διὰ ναυπηγήσεως πλοίων, μείωσις φόρων ὡς καὶ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος διὰ παροχῆς πιστώσεων εἰς τὰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Κράτους, Πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὀρυκτοῦ πλούτου τῆς χώρας, ἀντιπρόσωποι τῶν Τουρκικῶν Τραπεζῶν ἐπρόκειτο νὰ μεταβῶσι κατ' αὐτὰς εἰς Λονδίνον ἵνα ἐπιτύχωσι τὴν 'Αγγλικὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν. 'Αφ' ἑτέρου διαπραγματεύσεις διεξάγονται μετὰ τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν πρὸς αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν τουρκικῶν προϊόντων εἰς 'Αμερικήν. "Οσον ἀφορᾷ τὴν Γερμανίαν, αὕτη εἰσέτι χρεωστεῖ εἰς τὴν Τουρκίαν 40 ἑκατομμ. μάρκων δι' ἀγορασθέντα ἐμπορεύματα τοῖς μετρητοῖς.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

ΚΑΠΝΟΣ—ΣΤΑΦΙΣ—ΕΛΑΙΟΛΑΔΑ—ΣΙΤΟΣ—ΚΑΦΕΣ—ΒΑΜΒΑΞ Κ.Τ.Λ.

ΣΙΤΟΣ

'Εν 'Ηνωμέναις Πολιτείαις κατὰ Δ)βριον καὶ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ 'Ιανουαρίου, παρετηρήθη ἔλλειψις ἐπαρκοῦς ὑγρασίας εἰς τὸ Kansas μετὰ θυελλῶν ἄμμου. Εἰς τὴν 'Αργεντίνην ὁ θερισμὸς ἐσυνεχίσθη μὲ καιρὸν εὐνοϊκὸν καὶ ἀπόδοσιν ποικίλλουσαν κατὰ τὰς διαφόρους περιφερείας. Εἰς Αὐστραλίαν ὁ θερισμὸς ἐπερατώθη. 'Η ποιότης τοῦ σίτου εἶναι γενικῶς καλυτέρα τῆς περυσινῆς. Εἰς Ρωσσίαν τὸ προστατευτικὸν κάλυμμα χιόνος τῶν ἀγρῶν θεωρεῖται ἀνεπαρκές. Εἰς τὰ Βαλκάνια ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ ἤπιος καὶ αἱ ἐσοδεῖαι εἶναι ἐκτεθειμέναι. Εἰς τὴν 'Ιταλίαν παρατεταμένη ὑγρασία ἔβλαψε τὴν ἐσοδείαν. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ λίαν ὑγρὸς καιρὸς καθυστέρησεν ἐπίσης τὴν πρόοδον τῆς ἐσοδείας.

Κατὰ Δ)βριον λόγῳ τῶν ἑορτῶν καὶ τῆς μικρᾶς ζητήσεως ἐξ Εὐρώπης ἡ παγκόσμιος σιταγορὰ ἦτο ἤρεμος καὶ ἄνευ σπουδαίων διακυμάνσεων. 'Η εἰς 240.00.000 quarters μειωμένη πρώτη ἐπίσημος ἐκτίμησις τῆς 'Αργεντινῆς ἐσοδείας δὲν ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς διότι εἶχεν ἤδη αὕτη προεξοφληθῆ. 'Η παράδοσις Μαΐου ἔκλεισε τὴν 20ην Δ)βρίου εἰς τὸ χρηματιστήριον Chicago εἰς τὰ 91 cents τὸ bushel, καὶ εἰς τὸ χρηματιστήριον Winnipeg, εἰς τὰ 116 1)8 cents. Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ 'Ιανουαρίου, λόγῳ καλῆς ζητήσεως ἐκ μέρους τῶν "Αγγλων Βιομηχάνων καὶ τοῦ Continent ὡς καὶ τῆς δυσμενοῦς καταστάσεως τῆς 'Ιταλικῆς ἐσοδείας τὸ προϊὸν ἀνετιμήθη. Εἰς Chicago ἡ παράδοσις Μαΐου προσήγγισε τὰ 98 cents καὶ εἰς Winnipeg 130 cents. 'Η Γερμανία προέβη εἰς τὴν ἀγορὰν ἑπτὰ φορτίων 'Αργεντινοῦ σίτου. Αἱ τιμαὶ πραγματικοῦ σίτου ἦσαν 197]0 σελ. τσὶφ Πειραιᾶ τὰ 'Αργεντινά, 176 % σελ. ὁ σῖτος Αὐστραλίας καὶ 175 % σελ. ὁ σῖτος Ρουμανίας.

ΕΛΑΙΟΝ

'Η συγκομιδὴ τοῦ ἐλαιοκάρπου βαίνει πρὸς τὸ τέλος της μὲ ποιάν τινα καθυστέρησιν, λόγῳ τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν, αἵτινες ἐπροκάλεσαν εἰς περιφερείας τινὰς καὶ μικροζημίας.

Αἱ τιμαὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐξακολουθοῦν νὰ εὑρίσκωνται εἰς χαλαρὰ ἐπίπεδα. Οἱ παραγωγοί ὅμως, ἐλπίζοντες εἰς μελλοντικὴν ὕψωσιν αὐτῶν, περιορίζονται εἰς πωλήσεις μικρῶν ποσοτήτων.

Κατὰ πληροφορίας τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας ἡ παραγωγὴ ἐλαίου εἰς τὴν Κυβερνητικὴν 'Ισπανίαν ὑπολογίζεται ν' ἀνέλθῃ εἰς 60 ο)ο τῆς πλήρους παραγωγῆς.

'Η πρὸς συγκράτησιν τῶν τιμῶν τῶν ἐλαιοπυρήνων συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ, ὥρισεν τὰς τιμὰς αὐτῶν κατὰ περιφερείας ὡς ἀκολούθως:

Χανιά, δρχ. 1,35 κατ' ὀκᾶν, Ρέθυμνον 1,20, 'Ιθάκη 1,03, 'Αχαΐα 1,30 Ζάκυνθος 1, 'Ηλεία 1,20 Εὔβοια (ψαχνὰ) 0,76 ('Ερέτρια) 1,05, Κίμη 1,10. 'Επίνωποῦ πράγματος ἐλαιῶν "Αμφισσης αἱ τιμαὶ ἐσημειώθησαν γύρω τῶν δρ. 8—9 κατ' ὀκᾶν.

Τιμαὶ ἐλαίου ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς

'Εσωτερ. διυλισμένα κατ' ὀκᾶν δρ, 39—41 ἐσωτερ. πεντάβαθμα 33—35 Πυρηνέλαια τὰ 100 κιλὰ Δολ. 12—13.

ΚΑΠΝΟΣ

'Η χωρικὴ ἐπεξεργασία τοῦ καπνοῦ βαίνει πρὸς τὸ τέρμα της. 'Η ἐφετεινὴ παραγωγὴ εἶναι ποιοτικῶς καλλιτέρα τῆς τοῦ 1936, ὑπολογίζεται ὅμως νὰ ὑπολειφθῇ κατὰ 14 ἑκ. ὀκ. λόγῳ τῶν ληφθέντων περιοριστικῶν μέτρων καλλιεργείας. 'Η ἀγοραστικὴ κίνησις ἐπὶ χωρικῶν καπνῶν ἐξακολουθῇ νὰ εἶναι περιωρισμένη. 'Η καθυστέρησις αὕτη τῆς ἀγοραστικῆς κινήσεως ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπουσίαν τῆς Γερμανικῆς ἀγορᾶς, καὶ ἰδίᾳ τῶν κατὰ παραγγελίαν τοῦ μεγάλου Κοντσέρνενεργούντων. 'Απὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας καπνικῆς περιόδου μέχρι τῆς 15ης 'Ιανουαρίου 1938 ἠγοράσθησαν καπνὰ συνολικῆς ἀξίας δρχ. 10.000,000 περίπου. Αἱ μεγαλύτεραι ἀγοραὶ ἐγένοντο ἐκ τῶν Νήσων, τῆν Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Παλαιᾶς 'Ελλάδος.

Καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶς ἐπεξεργασμένων καπνῶν δὲν ἐπρογματοποιήθησαν ἀξιόλογοι πράξεις, ἡ ὅλη δὲ κίνησις περιωρίσθη εἰς ἀγορὰς τινας τῆς Γερμανικῆς καταναλώσεως καὶ τοῦ Τσεχοσλοβακικοῦ Μονοπωλείου. Προσεχῶς ἀναμένεται ἡ κάθοδος εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ Γαλλικοῦ Μονοπωλείου, δοθείσης πρὸς τοῦτο τῆς σχετικῆς ἀδείας ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Γαλλικῶν ἀρχῶν. Εἰς τὴν Σάμον ὑπάρχουν εἰσέτι εἰς χείρας τῶν καπνεμπόρων 400 χιλ. ὀκάδων ἐπεξειργασμένων καπνῶν ἐσοδείας 1936.

ΖΑΚΧΑΡΕΙΣ

Εἰς τὰ χρηματιστήρια τοῦ Λονδίνου καὶ τῆς Νέας 'Υόρκης ἐσημειώθη τελευταίως μικρὰ ὑποχώρησις τῶν τιμῶν, ἐλλείψει ἀγοραστικοῦ ἐνδιαφέροντος. Οὕτω εἰς τὸ Λονδῖνον αἱ τιμαὶ διεκυμαίνοντο τῶν μὲν παραδόσεων Μαρτίου γύρω τῶν 6)1 εἰς δὲ τὴν Νέαν 'Υόρκην μεταξὺ τῶν 115 καὶ 116.

'Η κατανάλωσις εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον ἐσημείωσεν αὔξησιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν 'Οκτώβριον.

Εἰς τὴν ἀγορὰν Πειραιῶς ἐπεκράτησεν σταθερότης, λόγῳ μεγαλειτέρας ζητήσεως ἐκ μέρους τῆς καταναλώσεως, τῆς ὁποίας τὰ ἀποθέματα εἶχον τελείως ἐξαντληθῆ κατὰ τὰς ἑορτάς. Αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀφίξεις ἀνῆλθον εἰς 400 τόννους 'Ολλανδικῶν. Μικραὶ δὲ παραγγελίαι ἐδόθησαν διὰ φορτώσεις τέλη 'Ιανουαρίου—ἀρχὰς Φεβρουαρίου ἐξ 'Ολλανδίας πρὸς £ 8 10)ο τσὶφ Πειραιᾶ καὶ Τσεχοσλοβακίας ἐκ Τεργέστης, δι' ἐπαρχιακοὺς λιμένας, πρὸς 159 κορῶνας.

ΣΤΑΦΙΔΕΣ

'Η σταφιδαγορὰ ὑπῆρξεν ἤρεμος Οἱ ἀγορασταὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ἐπιφυλακτικοί.

'Η ἐξαγωγὴ 'Ελληνικῆς σταφίδος ἀπὸ 1 Σ]βρίου—10 'Ιανουαρίου 1938 ἀνῆλθεν εἰς Λ. Ε. 105 072 673 ἐνῶ κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ 1936 εἶχεν ἀνέλθει εἰς Λ. Ε. 124.412.440, ἤτοι παρουσιάζεται μειωμένη κατὰ Λ. Ε. 19.339,767. 'Η μείωσις ὅμως αὕτη δὲν εἶναι πραγματική, ἀλλὰ ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ Γερμανικὴ ἀγορὰ ἤνοιξε ἐφέτος πολὺ ἀργὰ (κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον), ὅτε ἐτερματίσθησαν αἱ διεξαγόμεναι διαπραγματεύσεις καὶ ὑπεγράφη ἡ νέα 'Ελληνο—Γερμανικὴ ἐμπορικὴ συμφωνία. Κατὰ τὴν συμφωνίαν ταύτην ἡ Γερμανία ὑποχρεοῦται νὰ εἰσαγάγῃ ἑλληνικὰς σταφίδας ἀξίας 3.350,000 μάρκων. Αἱ τιμαὶ εἰς τὰ διάφορα σταφιδοπαραγωγικὰ κέντρα κυμαίνονται ὡς ἀκολούθως.

Πύργου δρ. 3475,3500, Πατρῶν ἡλίου 3530—3650, Αἰγίου 5800—6000. 'Εν τούτοις οἱ ἐξαγωγεῖς, λόγῳ τῆς ἀζητησίας τῆς ποιότητος ταύτης ὑπὸ τῆς Βρεττανικῆς ἀγορᾶς προσφέρουν τ' ἀποθεματά των εἰς χαμηλοτέρας τιμάς.

Τιμαὶ ἀγορᾶς Λονδίνου καὶ Κορινθιακαί: Πύργου Ψιλὰ 30]6 Πατρῶν ψιλὰ 31]6, Ζακύνθου ψιλὰ 32]-, Αἰγίου 38]—, γουλὰ 44]—Αὐστραλίας κοιναὶ 26]—31].

Σουλτανίναι: 'Αγορὰ ἄπρακτος, πλὴν ἐπὶ Αὐστραλιανῶν κατωτέρας ποιότητος πρὸς 39]—Μικροπράξεις ἐπὶ καρποῦ Κρήτης 59]—64].

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ—ΤΡΑΠΕΖΑΙ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 7-12-1937 ΚΑΙ 7-1-1938

Κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἐσημειώθησαν αἱ κάτωθι ἀλλοιώσεις τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Λογαριασμοί :	7-12-37	7-1-38	Διαφορά
	Εἰς ἑκατομμύρια		+ ἢ —
Χρυσὸς καὶ ἐξωτερ. Συν)μα	3.616.9	3.661.5	+ 44.6
Πιστώσεις τῆς Τραπέζης πρὸς τὸ Δημόσιον	2.920.5	3.171.3	+ 250,8
Τραπεζογραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ	6.504.2	6.600.3	+ 96.1
Ἕτεραι ὑποχρ. ὄψεως εἰς δραχμὰς	5 953.9	6.344,8	+ 390.9
Ὑποχρεώσεις εἰς ἐξωτερ. συν)μα καὶ χρυσὸν	176,0	170.8	— 5.2
Ἐμπορικαὶ συν)καὶ καὶ γρ)τια	331,3	333.5	+ 2.2
Ἕτεραι πιστώσεις εἰς δρχ.	1.951.4	2.025.9	— 74.5
Ἐπενδύσεις	444.7	447.7	+ 3.0
Ἕτερα στοιχεῖα ἐνεργητικοῦ	1.274.5	951.7	— 322.8
Ἕτεραι ὑποχρεώσεις	2.276.2	1.817.4	— 458.8

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΠΟ 1)1)37 - 31)11)37

Εἰσαγωγὴ	τόννοι	2.474.534	ἀξίας	Δρχ.	13.847.565.000
Ἐξαγωγὴ	»	1.253.035	»	»	7.787.188.000
Ἔλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου				Δρχ.	6.060.377.000

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ παρελθόντος ἔτους εἴχομεν :

Εἰσαγωγὴν	τόννους	2.328.755	ἀξίας	Δρχ.	10.783.039.000
Ἐξαγωγὴν	»	867,990	»	»	5.852.096.000
Ἔλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου				Δρχ.	4.930.943.000

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου κατὰ τὸ πρῶτον ἐνδεκάμηνον τρέχοντος ἔτους παρουσιάζεται ηὐξημένον κατὰ 1.129.434.000 δρχ. ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἀντίστοιχον διάστημα τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον τρέχοντος ἔτους ἡ κίνησις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ἐμφανίζεται ὡς κάτωθι :

Εἰσαγωγὴ	τόννοι	200.243	ἀξίας	Δρχ.	1.394.924.000
Ἐξαγωγὴ	»	165.638	»	»	1.218.293.000
Ἔλλειμμα				Δρχ.	176.631.000

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1937

		1937	1936
Δύναμις	Σκάφη	680	654
	Ὁλικὴ χωρ.	2,127,391 *	2,016,982
Ἐμψυχον ὑλικὸν	Ναυτιλλόμενοι	20,000	18,500
Μεταφορικὸν ἔργον			
Φορτηγὸς Ναυτιλία, τόννοι		14,896,144 **	12,800,000
Ἀκαθάριστον εἰσόδημα —.—		£	9,000,000
		δρ.	275,000,000
Εἰσαχθὲν συν)μα		£ 3,200,000	£ 1,750,000
Θέσις ἐν τῇ Διεθνεῖ Ναυτιλίᾳ	Ὡς πρὸς τὴν χωρητικότητα		ΕΝΑΤΗ
	Ὡς πρὸς τὸν πληθυσμὸν		ΤΕΤΑΡΤΗ

(*) Μετὰ τῶν ὑπὸ ξένας σημαίας πλοίων.

(**) Μὴ συνοπολογιζομένου τοῦ μεταφορικοῦ ἔργου τῶν ὑπὸ χρονικὰς ναυλώσεις πλοίων, ἐξαιρετικῶς ζωηρῶν κατὰ τὸ 1937 (Σκάφη 130).

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 6 ο/ο 1926

Κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν τὴν 21ην τρέχ. ἐν τῷ καταστήματι τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος 12ην κλήρωσιν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἀνωτέρω Δανείου ἐξήχθησαν οἱ κάτωθι ἀριθμοὶ κερδίζοντες τὰ ἀντίστοιχα ποσά;

ΙΑ	53.914	Δρχ.	500.000
Δ	25.533	»	200.000
ΙΘ	230.188	»	200.000
ΙΖ	445.322	»	200.000
Η	542.562	»	100.000
Α	428 973	»	100.000
ΙΑ	27.691	»	100.000
ΙΕ	132.810	»	100.000
ΙΓ	264.487	»	100.000

Ἀνὰ 50.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἑξῆς ἀριθμοὶ :

ΙΑ 26153, ΙΖ 314757, ΙΔ 136232, ΣΤ 485076, Α 496235, ΙΗ 36130, ΙΗ 322290 Δ 339651, ΙΑ 426805, Ζ 289111.

Ἀνὰ 25.000 δραχμὰς κερδίζουν οἱ ἑξῆς :

ΙΒ 41766, ΙΖ 421341, ΣΤ 53498, Δ 346904, Ε 300246, ΙΘ 512600, Κ 38481 Δ 438085, ΙΖ 249971, ΙΓ 101791, ΙΑ 146855, ΣΤ 414184, ΙΕ 532477, ΙΣΤ 299095, ΙΒ 443030, Η 141037, ΙΗ 55 341 Ζ 461283, Θ 255878, ΙΑ 253094, Η 606755, Δ 25455, ΣΤ 252746, ΙΕ 211552, ΙΓ 301600, ΙΔ 348774, ΙΘ 556 555, Α 135674, ΙΘ 554231, ΙΘ 324009 ΙΒ 438023, ΙΓ 283538, Κ 322632, Ε 246775, Ι 607771, ΙΑ 266690, ΙΘ 204724 Ε 88381, Η 165343, Θ 533033, ΣΤ 126419, ΙΖ 190635, Θ 588408, Δ 320 799, Ι 179308, ΙΖ 320335, Θ 50953, Α 122254, ΙΣΤ 432880, Κ 492999, Γ 248 540, ΙΕ 44253, Γ 608863, ΙΑ 435680, ΙΒ 59389, ΙΑ 456194, Θ 417731, ΙΕ 333666, Ι 151684, ΙΣΤ 218600, Ι 493437 Β 150051, ΙΒ 426652, ΙΔ 457095 ΙΑ 583826, ΙΖ 240332, Α 110726, Κ 133096 Ζ 314441, ΙΗ 417766, Η 252149, Β 559 726, ΙΣΤ 114719, ΙΗ 197986, Γ 446 839, ΙΕ 564560, ΙΗ 183047, Γ 48375, Δ 172497, Δ 229052, ΙΖ 587020, ΙΣΤ 524829, Θ 6382 Ζ 594636, Α 254507, ΣΤ 419287, ΙΒ 332350, Θ 558481, Γ 302548, Ζ 110893, Α 330202 Δ 507987 Γ 590590, Θ 409487, Κ 218304, Η 287398, Γ 601857, Ε 93846, ΙΑ 329412, ΙΕ 5014.

Οἱ κάτωθι 25 ἀριθμοὶ ὁμολογιῶν ἀνήκουσιν εἰς τὰς 20 σειρὰς Α — Κ ἤτοι ὁμολογίαι 500 καὶ κερδίζουν ἀνὰ 10.000 δρ.

551.274,	57.493,	531.238,	74.152,
271.762,	395.303,	347.641,	390.140,
263.267,	75.753,	351.027,	8.222,
447.886,	17,395,	505.270,	500.410,
481.681.	70.285,	40.351,	417.046,
114.751,	761.198,	297.814,	34 126,
148.870.			

ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΛΗΡΙΓΚ 31.12.37

Γερμανίας	STOCK	RM	9.169.602.—
Φινλανδία;	»	FS	56.701.—

ΠΑΘΗΤΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΚΛΗΡΙΓΚ.

Σουηδίας	ΑΝΟΙΓΜΑ	FS	6.656.338.—
Ἰταλίας	»	Lits	6.419.380.—
Τσεχοσλοβακίας	»	K C	21.837.369.—
Βελγίου	»	FB	14.294.416.—
Αὐστρίας	»	DOLL	2.174.383.—
Ἑλβετίας	»	F.S.	1.626.940.—
Ὁυγγαρίας	»	Δρχ.	90.486.490.—
Γαλλίας	»	F F	36.009.921.—
Νορβηγίας	»	Λ. Α.	88.830.—
Ρωσσίας;	»	I. P	27.417.386.—
Ρουμανίας			
Bons de Caisse ἐν κυκλοφορίᾳ	Δρ.	65.284.—	
Λ)σμὸς Α'. (Ἐμ)τα)	»	31.237.300.—	
Λ)σμὸς Β'. (Τουρ. ἐξ οἰκ. ἀνάγκ.)	»	4.596.551.—	
Τουρκίας			Δραχ. 35.949.135.—
Bons de Caisse ἐν κυκλοφορίᾳ			
Λ)σμὸς Α (Ἐμ)τα) LTQS		1.350.—	Δρ. 49.462.—
» Γ (Γαιάνθρακες)	»	115.643.—	
Γιουγκοσλαυΐας :			LTQS 114.293.—
Bons de Caisse ἐν κυκλοφορίᾳ			
Λ)σμὸς ἐπ' ὀν. Ἐθ.Τρ. Γιουγκοσλαυΐας (TRIPARTITE)			Δρ. 77.273.630.—
			DIN. 22.336.111.—
Σύνολον παθητικῶν ὑπολοίπων			Δραχ. 1.116.299.291.—
» ἐνεργητικῶν »			» 407.845.830.—
Ὑπόλοιπον Τῇ 31]12]37 Παθητικὸν			Δραχ. 707.453.461.—

ΣΗΜ. Ἡ τροπὴ ἔλαβε χώραν ἐπὶ ταῖς μέσαις τιμαῖς τοῦ δελτίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τῆς 3112—37.—

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ Ἐμπορικὴ Ναυτιλιακὴ Κίνησις βλέπε ναυτιλιακὴν κίνησιν προηγουμένου μηνός.

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς Γ.Σ.Υ. τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἡ Ναυτιλιακὴ κίνησις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον ἔχει ὡς ἀκολούθως.

Κατέπλευσαν πλοῖα ἔμφορτα 214 χωρ. 367,920 κόρων. Ἀπέπλευσαν δὲ 165 πλοῖα ἔμφορτα χωρ. 321,312 κόρ. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἀντίστοιχον χρονικὸν διάστημα τοῦ 1936 οἱ ὡς ἄνω ἀριθμοὶ μεταβάλλονται ὡς ἀκολούθως. Κατέπλευσαν πλοῖα ἔμφορτα 250 χωρ. κόρων 393646, ἀπέπλευσαν δὲ πλοῖα ἔμφορτα 191 χωρ. κόρων 378398 ἤτοι κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον 1937 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν τοῦ 1936 παρατηρεῖται μείωσις εἰς τοὺς κατάπλους κατὰ 36 πλοῖα καὶ εἰς χωρ. κατὰ 30726 κόρους εἰς δὲ τοὺς ἀπόπλους μείωσις κατὰ 26 πλοῖα καὶ εἰς χωρ. κατὰ 57086 κόρους. Κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 30 Νοεμβρίου 1937 κατέπλευσαν ἐν ὅλῳ πλοῖα ἔμφορτα 2753 χωρ. 4782045 κόρων καὶ ἀπέπλευσαν 2050 πλοῖα χωρ. 4197504. Κατὰ τὸ ἀντίστοιχον χρονικὸν διάστημα 1936 (1 Ἰανουαρίου—30 Νοεμβρίου) οἱ ὡς ἄνω ἀριθμοὶ μεταβάλλονται ὡς ἀκολούθως.

Κατέπλευσαν πλοῖα ἔμφορτα 2685 χωρ. 4655260 καὶ ἀπέπλευσαν πλοῖα ἔμφορτα 2030 χωρ. κόρων 4104372. Ἤτοι κατὰ τὸ ἔτος 1937 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1936 παρατηρεῖται γενικὴ εἰς τοὺς κατάπλους αὔξησις ἀριθμοῦ κατὰ 68 πλοῖα καὶ αὔξησις χωρ. κατὰ 126785 κόρους εἰς δὲ τοὺς ἀπόπλους αὔξησις εἰς ἀριθμὸν κατὰ 20 πλοῖα καὶ εἰς χωρ. κατὰ 93132 κόρους.

ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Συνοπτικὴ κατάστασις *30ης Νοεμβρίου* 1937

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

			Δραχμαί
Ταμεῖον καὶ διαθέσιμα παρὰ Τραπέζαις			1,545,049,26
Δάνεια ἐπ' ἐνεχύρῳ χρηματογράφων			1.290,825,75
Ὁμολογίαι δανείων Ἐθνικῶν καὶ πρὸς νομικὰ πρόσωπα καὶ μετοχαί.			20,923,525,30
Ἀθιάθετοι ὁμολογίαι μεταβ. λαχειοφ. δανείων Ἐθνικῆς Τραπέζης			30,437,056,79
Ἀπαιτήσεις ἀπαρτίζουσαι τὸ κάλυμμα κτηματικῶν ὁμολογιῶν εἰς £ :			
α δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ	£	1,663,378,8,11	
β) » πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἐπ' ἐκχωρήσει προσόδων	£	1,456,669, 0,5	
γ) λήξασαι τοκοχρεολυτικαὶ δόσεις	£	543,813,13, 5	
δ) Ἄλλο κάλυμμα :			
Εἰς ὁμολ. £ 196,204,3,11			
μεῖον κρατήσεων	£	125,390, 0, 0	
Ὁμοῦ	£	3,789,251, 2, 9	1,420,969,176,38
Κτηματικαὶ ὁμολογίαι εἰς λίρας			223,727,567,13
Δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ καὶ πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἐπ' ἐκχωρήσει προσόδων			447,052,946.—
Ἀπαιτήσεις ἐκ μεταβιβ. παρ' Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος			269,336,976,40
Κατάστημα Τραπέζης, ἐγκαταστ. καὶ κτήματα Τραπέζης			41,010,295,35
			2,456,293,418,36

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

			Δραχμαί
Κεφάλαιον Μετοχικὸν			80,000,000,—
Κεφάλαια Ἀποθεματικὰ			34,000,000,—
Πρόβλεψις πρὸς ἀντίκρυσιν διαφορᾶς τιμῆς ἐκδόσεως ὁμολογιῶν εἰς £			28,886,050,—
Καταθέσεις :			
α) ἐν ὄψει			20.051,101,75
β) δεσμευμέναι			181.311,178,96
γ) ἐπὶ προθεσμίᾳ			8,219,214.60
Ἀνοικτοὶ λ)σμοὶ παρὰ Τραπέζ. ἐν Ἑλλάδι			23,250,058,32
Κτηματικαὶ ὁμολογίαι εἰς λίρας :			
Ὀνομαστικὴ ἀξία τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ ὁμολογιῶν	£	4,717,500, 0. 0	
Μεῖον διαφορᾶς τιμῆς ἐκδόσεως	£	418,955.- 7. 0	
ὑπόλοιπον	£	4,298,544.-13.0	1,611,951,243,75
Ὑποχρεώσεις ἐκ μεταβιβάσεως παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος			378,547,170,25
Ληξιπρόθεσμοι ὑποχρεώσεις καὶ τόκοι			41,907,801,38
Διάφοροι λογαριασμοί			48,166,599,35
			2,456,293,418,36

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1937

Ὁ Ὑποδιοικητὴς
Γ. ΙΑΤΡΟΥ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου
Κ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ

ΔΑΝΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΔΡΧ. 200.000.000 7ο/ο 1925

Κατὰ τὴν ἐνεργηθεῖσαν τὴν 5ην τρ· κλήρωσιν τῶν ὁμολογιῶν τοῦ ἀνωτέρω Δανείου ἐξήχθησαν οἱ κάτωθι ἀριθμοί, κερδίζοντες τὰ ἀντίστοιχα ποσά :

Ὁ ἀριθ. 177276 δρ. 400.000.

Ὁ ἀριθ. 778011. δρ. 100.000.

Οἱ ἀριθ. 579102, 691250 ἀνὰ δρχ. 50.000.

Οἱ ἀριθ. 172673, 43352, 399749, 799752 ἀνὰ δρ. 25.000.

Οἱ ἀριθ. 678740, 71009, 643518. 436689, 350765, 391949, 799275, 137241, 526988, 259943 ἀνὰ δρ. 10,000.

CREDIT FONCIER EGYPTIEN ΚΛΗΡΩΣΙΣ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1937

Ἔκδοσις 1903

Ὁ ἀριθμὸς 652.037 κερδίζει 50,000 φρ. Οἱ ἑπόμενοι ἀριθμοὶ κερδίζουν ἀνὰ 100 φράγκα ἕκαστος :

406017	450388	575221	596452	741982
412558	485211	582541	633926	746332
419689	502247	583225	663726	749486
430319	520166	590196	712733	778305
446368	522577	593569	733982	781821

Ἔκδοσις 1911

Ὁ ἀριθμὸς 335.427 κερδίζει 50.000 φρ. Οἱ ἑπόμενοι ἀριθμοὶ κερδίζουν ἀνὰ 1000 φράγκα ἕκαστος :

30635	115593	251528	272895	365508
59173	157223	253078	282690	378536
75766	159251	259649	299925	384958
73972	168076	268256	312212	385849
101782	243250	270919	362897	390649

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

22 Δεκεμβρίου 1937

Ἀπαγόρευσις χορηγήσεως συναλλάγματος πρὸς συμπλήρωσιν σπουδῶν ἐν Εὐρώπῃ.

23 Δεκεμβρίου

Ἐπέκτασις τῶν γραμμῶν τῆς Ἑλλην. Ἑταιρίας ἐναερίων συγκοινωνιῶν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

24 Δεκεμβρίου

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Μεταξᾶς ἐξαγγέλλει τὰ κυβερνητικὰ μέτρα πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ δασικοῦ πλούτου τῆς Χώρας.

27 Δεκεμβρίου

Ἔναρξις τῆς λειτουργίας τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐκδόσεως διδακτικῶν βιβλίων.

28 Δεκεμβρίου

Ἀπὸ 1 Μαρτίου 1938 ἀφίεται ἐλευθέρα ἡ εἰσαγωγὴ καφέ.

30 Δεκεμβρίου

Εἰς ἔκτακτον γενικὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων τῆς Ἐθν. Τραπέζης ἐπανηγυρίσθη τὸ ἰωβιλαῖον τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς κ. Δροσοπούλου.

3 Ἰανουαρίου 1938

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως προβαίνει εἰς ἐκτενεῖς ἀνακοινώσεις διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐμπέδωσιν τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ Χώρᾳ.

4 Ἰανουαρίου

Διὰ μακροῦ ἀνακοινωθέντος τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἀγορονομίας ἐπεξηγεῖ τὰ αἴτια τῆς αὐξήσεως τῆς τιμῆς τῆς βενζίνης

5 Ἰανουαρίου

Δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθν. Οἰκονομίας ρυθμίζονται τὰ τῆς ἐξαγωγῆς προϊόντων εἰς Γερμανίαν μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1938.

6 Ἰανουαρίου

Δημοσίευσις Νόμου ἐπιτρέποντος τὰς εἰσαγωγὰς ἐπ' ἀνταλλαγῇ καπνῶν ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις.

9 Ἰανουαρίου

Τέλεσις τῶν γάμων τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου μετὰ τῆς πριγκηπίσσης Φρειδερίκης—Λουΐζης τοῦ Ἀννοβέρου.

12 Ἰανουαρίου

Σύσκεψις τῶν Προέδρων τῶν ἐμπορικῶν Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας σχετικῶς μὲ τὰ ζητήματα τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου.

15 Ἰανουαρίου

Δι' ἀνακοινώσεων τῶν κ. κ. Τσουδεροῦ καὶ Ἐξαρχάκη πρὸς τὸ Γεν. Συμβούλιον τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διεπιστώθη ὑγιὴς νομισματικὴ κυκλοφορία καὶ αὔξησις τοῦ ἀποθέματος.

15 Ἰανουαρίου

Ὑπογραφὴ ἐν Ρώμῃ, τῆς νέας ἑλληνοϊταλικῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

22 Δεκεμβρίου 1937

Βαρυσήμαντοι λόγοι τῶν κ. κ. Τσάμπερλαιν καὶ Ἔντεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν ἐπὶ τῶν μεγάλων διεθνῶν προβλημάτων.

23 Δεκεμβρίου

Θάνατος τοῦ στρατάρχου Λούδενδορφ.

25 Δεκεμβρίου

Ἅλωσις τοῦ Τερουὲλ ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν Ἰσπανικῶν στρατευμάτων.

28 Δεκεμβρίου

Ὁ Ρουμᾶνος Βασιλεὺς ἀναθέτει τὸν σχηματισμὸν κυβερνήσεως εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ μειοψηφίσαντος κατὰ τὰς ἐκλογὰς κόμματος κ. Γκόγκα.

29 Δεκεμβρίου

Ἡ Ἰαπωνία ἀπαντῶσα εἰς τὴν Βρεττανικὴν διακοίνωσιν παρέχει πλήρη ἱκανοποίησιν διὰ τὰ ἐπεισόδια τοῦ Γιάγκ-τσέ.

30 Δεκεμβρίου

Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις προσέφυγεν εἰς ἔκτακτα μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Δημοτικῶν ὑπηρεσιῶν.

31 Δεκεμβρίου

Παραιτηθείσης τῆς Κυβερνήσεως Ναχάς, ὡρκίσθη ὡς νέος πρωθυπουργὸς τῆς Αἰγύπτου ὁ Μαχμοὺτ Πασᾶς.

3 Ἰανουαρίου 1938

Ἐνεκρίθη ἐν Ἀγκύρᾳ τριετὲς σχέδιον ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ὀρυχειακοῦ πλούτου τῆς Τουρκίας.

4 Ἰανουαρίου

Πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς Ἰταλικῆς προπαγάνδας ἤρξαντο ἀγγλικαὶ ἐκπομπαὶ εἰς Ἀραβικὴν γλῶσσαν.

5 Ἰανουαρίου

Διὰ διαγγέλματός του ὁ κ. Ροῦσβελτ ἐξέθεσε τὰς σκέψεις αὐτοῦ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς παγκοσμίου Εἰρήνης.

6 Ἰανουαρίου

Νέαι συγκρούσεις Ἀγγλικοῦ στρατοῦ καὶ Ἀράβων εἰς Παλαιστίνην.

7 Ἰανουαρίου

Ὁ τέως Βέλγος πρωθυπουργὸς κ. Βὰν Ζέελανδ ἀφιχθεὶς ἐν Λονδίνῳ ἔσχε τετράωρον συνεργασίαν μὲ τὸν Ἄγγλον πρωθυπουργὸν κ. Τσάμπερλαιν.

10 Ἰανουαρίου

Ἔναρξις ἐν Βουδαπέστῃ τῶν ἐργασιῶν τῆς τριμεροῦς διασκέψεως Αὐστρίας, Οὐγγαρίας καὶ Ἰταλίας.

11 Ἰανουαρίου

Ἡ Ἀμερικανικὴ Βουλὴ ἀπέρριψε τὴν πρότασιν περὶ ὑποβολῆς εἰς δημοψήφισμα τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου.

13 Ἰανουαρίου

Τορπιλλισμὸς τοῦ Ὁλλανδικοῦ ἀτμοπλοίου «Χάνα Ὄλλαντ» παρὰ τὴν Βαλένθιαν ὑπ' ἀγνώστου ὑποβρυχίου.

14 Ἰανουαρίου

Κατόπιν δηλώσεως τῶν σοσιαλιστῶν, ὅτι ἀποσύρωνται ἐκ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Γάλλος Πρωθυπουργὸς κ. Σωτὰν ὑποβάλλει τὴν παραίτησίν του.

15 Ἰανουαρίου

Ἄφιξις εἰς Βερολίνον τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Νοτιοσλαυΐας κ. Στογιαντίνοβιτς.

17 Ἰανουαρίου

Συνέρχεται ἐν Κωνσταντινουπόλει ἡ Βαλκανικὴ καπνικὴ διάσκεψις.

19 Ἰανουαρίου

Σχηματισμὸς τῆς νέας Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τὸν κ. Σωτάν.

20 Ἰανουαρίου

Ἐτελέσθησαν ἐν Καΐρῳ οἱ γάμοι τοῦ Βασιλέως Φαρούκ μετὰ τῆς Δ)δος Ζουλφικάρ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

(τῆς 7ης Ἰανουαρίου 1938)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

1. Χρυσὸς καὶ ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα		Δρ.	3.661.450.724 86
2. Δάνεια Δημοσίου εἰς χρυσὸν		»	513.990.107 55
3. Ἕτερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα		»	—
4. Κερματικὰ Ἑλληνικὰ νομίσματα		»	144.865.488.—
5. Συναλλαγματικαὶ καὶ γραμμάτια ἐσωτερικοῦ:			
I. Ἐμπορικαὶ συν)καὶ καὶ γραμμάτια	Δρχ. 333 504 691.60		
II. Γραμμάτια Δημοσίου	» 277.455.703.90	»	610.960 395.50
6. Πιστώσεις:			
I. Πληρωτέαι εἰς Δραχμάς:			
α' Δημοσίου Δρ. 3 171.302.600.21			
β' Ἕτεραι » 2.025 919.038.13	» 5.197.221.638.34		
II. Πληρωτέαι εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	» —	»	5.197.221 638 34
7. Χρέος τοῦ Δημοσίου		»	3.856 056 216 25
8. Ἐπενδύσεις		»	444 652 440 60
9. Κτίρια Τραπέζης καὶ ἐγκαταστάσεις		»	205 978 841.30
10 Ἕτερα στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ		»	951 689.857.82
		Δρχ.	15 586 865.710.22

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

11. Κεφάλαιον καταβεβλημένον		Δρ.	400.000.000.—
12. Ἀποθεματικά:			
I. Πρόβλεψις συμφ.ἄρθ. 71 Κατ Δρ. 28 600.187.—			
II. Τακτικὸν ἀποθεματικὸν » 92.900.000.—	»		121.500.187.—
13. Τμῆμα τακτικοῦ Ἀποθεμ. εἰς ἀντίκρυσμα ἀποσβεννυμένου μέρους τῆς ἐκ £ ζημίας συμφώνως Ν 5305		»	30.000.000.—
14. Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ		»	6.600.306.700.—
15. Ἕτεραι ὑποχρεώσεις ὄψεως εἰς δραχμάς:			
I. Λογαριασμοὶ τρεχούμενοι καὶ καταθέσεων			
α' Δημοσίου Δρ. 408.414.290.67			
β' Τραπεζῶν » 857.294.014.02			
γ' Ἑτ.Λ)σμοί » 5.079.083.211.52	Δρ. 6 344.796 516.21		
II. Γραμμάτ. καὶ ταμιευτ. ὄψεως	» 102.127.846 50	Δρ.	6 446.924.362.71
16. Καταθέσ. εἰς δραχ. ὑπὸ προθεσμίαν:			
I. Δημοσίου	»		
II. Τραπεζῶν	»		
III. Ἕτεροι Λογαριασμοί	»	»	
17. Ὑποχρεώσεις εἰς ἐξωτερικὸν συν)μα καὶ χρυσόν:			
I. Ἐξ. συν)μα εἰς χρυσὸν (Καταστ. ἄρθρ. 62)	Δρ. 170.757.497.93		
II. Ἕτερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	» —	»	170 757.497.93
18. Ἕτεραι ὑποχρεώσεις		»	1.817 376 962 58
		Δρχ.	15 586.865.710.22

Προεξοφλητικὸς τόκος 6 ο)ο

Ἡ παροῦσα δημοσίευσις γίνεται μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς τῆς Τραπέζης διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Ἰανουαρίου 1938.

Ὁ Διοικητὴς
ΕΜΜ. ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ

Ὁ Τμημ)χης τοῦ Γεν. Λογιστηρίου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΜΒΙΚΟΣ

ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΥΡΟΙ ΚΑΙ ΝΟΜΩ ΙΣΧΥΡΑΙ

Δι' ἐγκυκλίου του πρὸς ἁπάσας τὰς Ἀνωνύμους Ἑταιρίας, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀνακοινοῖ ὅτι ἀναγνωρίζει ὡς ἐγκύρους τὰς διά τῶν οἰκονομικῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεις των.

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω, αἱ δημοσιεύσεις προσκλήσεων Γενικῶν Συνελεύσεων Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν εἰς τὴν «Τραπεζιτικὴν» ἐξυπηρετοῦν ἀπολύτως τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Η ΧΑΡΤΟΣΗΜΑΝΣΙΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκοινοποίησε ἐγκύκλιον «περὶ χαρτοσημάνσεως τῶν ἀποδείξεων καταθέσεως παρὰ Τραπέζαις ἐσόδων νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ.».

Δι' αὐτῆς καθορίζονται τὰ ἑξῆς:

«Αἱ ἀποδείξεις εἰσπράξεως τῶν Τραπεζῶν ὡς διαχειριστῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ Εἰδικῶν Ταμείων, αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῇ καταθέσει παρ' αὐταῖς ἐσόδων τῶν Νομικῶν Προσώπων ἢ Εἰδικῶν Ταμείων εἰσπραχθέντων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ Δημοσίων διαχειριστῶν καὶ εἰσπρακτορικῶν ὀργάνων, ὑπόκεινται εἰς τέλος δραχμῆς μιᾶς συμφώνως τῇ παραγράφῳ 42 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου.

Αἱ ἀποδείξεις εἰσπράξεως τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω Τραπεζῶν αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἀπ' εὐθείας ἢ διαχειριστικῶν καὶ εἰσπρακτορικῶν ὀργάνων τῶν νομικῶν προσώπων καὶ εἰδικῶν ταμείων, καταθέσει παρ' αὐταῖς ἐσόδων τῶν νομικῶν προσώπων ἢ εἰδικῶν ταμείων, ὑπόκεινται εἰς τέλος δραχμῶν δύο, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω κώδικος».